

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפילות

גליון 138

פרשת תולדות

שנת תשפ"ב לפ"ק

לזכרון עולם

לעילוי נשמת

הרה"ג איש צדיק תמים

מזהר"ר

אהרן גרשון מנחם

ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע

ח' אלול תשע"ח לפ"ק

תנצב"ה

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת

בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה

דְּעִתִּיָּדָא
לְאַתְגַּלְיָא
לְעִתִּיד־לְבֹא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרִשְׁת תּוֹלְדוֹת

**"וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם, אַבְרָהָם
הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית כה, יט)**

"יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ הָאֲמֹרִים בְּפִרְשָׁה" (רש"י)

"לְפִי שְׁהִיו לִי־צִנִּי הַדּוֹר אֲמָרִים מֵאֲבִימֶלֶךְ נִתְעַבְּרָה
שָׂרָה וְכוּ'. צָר קִלְסָתָּר פָּנָיו שֶׁל יִצְחָק דּוֹמָה
לְאַבְרָהָם, וְהַעֲיָדוּ הַכֹּל: אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק"
(רש"י, תַּנְחומָא תּוֹלְדוֹת א)

א.

(ח"א עד)

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְרַפְּאוֹת נַפְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ:
לְהַעֲלוֹתָהּ לְמָקוֹם שְׂרָשָׁה. וְזֶה עַל־
יְדֵי שְׂמִתִּיגַע בַּתּוֹרָה, עַד שְׂזוֹכָה לִידַע אוֹתָהּ
וּלְהַבִּינָהּ.

**כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מִיָּנִי דִינִים: (א) 'דִּינָא דְּמִסְאָבָא',
בְּחִינַת: "נָחַשׁ הִטִּיל זֶה־מָא בְּחוֹה" (שַׁבָּת
קמו. יבמות קג.). (ב) 'דִּינָא קַדִּישָׁא', בְּחִינַת: "אֵת
אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה' יוֹכִיחַ" (מְשַׁלֵּי ג, יב).**

וְזֶהוּ בְּחִינַת ה'תִּרְחָקוֹת' שֶׁהוּא ה'תִּתְחַלֵּת
הַתִּתְקַרְבוֹת' - דְּהֵינּוּ: כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה
לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי נִמְשָׁכִים עָלָיו
'דִּינִים וְיִסּוּרִים' שֶׁנִּרְאִין כִּי־הִתְרַחַקוֹת, כְּאִלּוּ
רוֹצִים לְהִרְחִיקוֹ.

וּבִפְּאֻמַּת הוּא עֹקֵר ה'הִתְקַרְבוֹת' - כִּי הֵם
לְטוֹבָתוֹ, כְּדֵי שְׂיַעֲמַד בְּנִסְיוֹן,
וְיִתְגַבֵּר וְיִתְאַמֵּץ לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר. וְהוּא בְּחִינַת
'דִּינָא קַדִּישָׁא' - רַק שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מַחֲיָיִךְ'
דְּקַטְנוֹת, שְׂמֵשֶׁם עֹקֵר אַחִיזַת הַדִּין.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כה, יט): **"אַבְרָהָם
הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" - כִּי 'אַבְרָהָם' הוּא
בְּחִינַת 'חֶסֶד', וְ'יִצְחָק' הוּא בְּחִינַת 'גְּבוּרָה'.**

**הֵינּוּ: שְׂזָה ה'דִּין הַקָּדוֹשׁ' בְּחִינַת 'יִצְחָק' -
נוֹלָד וְנִמְשָׁד מ'אַבְרָהָם' בְּחִינַת
'חֶסֶד'. כִּי בְּאֻמַּת, בְּזֶה ה'דִּין' מְלַבֵּשׁ 'חֶסֶד'
גְּדוֹל, כִּי הוּא לְטוֹבָתוֹ כִּנְ"ל.**

**אֲבָל צָרִיךְ כָּל־אֶחָד לְרִאוֹת לְהַמְתִּיק זֶה
הַדִּין, כִּי ה'דִּינִים' הֵם מְבַחֲינַת 'מַחֲיָיִךְ'
דְּקַטְנוֹת' - וְצָרִיךְ לִילָךְ מ'קַטְנוֹת' ל'גְּדוּלוֹת',
וְעַל־יְדִי־זֶה יִמְתִּיק ה'דִּין' בְּחִינַת 'יִצְחָק',
שֶׁבֵּא מְבַחֲינַת 'מַחֲיָיִךְ־דְּקַטְנוֹת'.**

**כִּי 'יִצְחָק' בְּחִינַת 'דִּין', נוֹלָד מ'שָׂרָה' שֶׁהִיא
בְּחִינַת 'מַלְכוּת' בְּחִינַת 'מַחֲיָיִךְ־גְּדוּלוֹת',
כְּמוֹ שְׂפִרְשׁ רַש"י (בְּרֵאשִׁית יז, טו - עַל־פִּי בְּרִכוֹת
יג.): "שְׂנַקְרָאת 'שָׂרָה', עַל־שֵׁם 'שְׂשָׂרָה עַל
כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ". ו'מַלְכוּת' הוּא בְּחִינַת 'דִּין',
בְּחִינַת (גִּיטִין י:): "דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא".**

**וְצָרִיךְ לִילָךְ מ'קַטְנוֹת' ל'גְּדוּלוֹת' - עַל־יְדֵי
ה'חֶכְמָה', בְּחִינַת 'מַחֲיָיִךְ־גְּדוּלוֹת',
שֶׁהוּא 'דִּיעַת הַתּוֹרָה' - כִּי עֹקֵר ה'הַמְתַּקָּה'
הוּא עַל־יְדִי־זֶה.**

**וְסִימָן שְׂיַדַּע הָאָדָם אִם הוּא בְּבַחֲינַת
'דִּינָא דְּמִסְאָבָא', אוֹ בְּחִינַת 'דִּינָא
קַדִּישָׁא', סִימָן לְדַבְּרֵי: 'תְּפִלָּה'. כְּשֶׁאִין בּוֹ
'בְּטוֹל תְּפִלָּה'.**

**כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חז"ל (בְּרִכוֹת ה.): "אִיזָה יִסּוּרִין
שֶׁל אַהֲבָה, כָּל שְׂאִין בּוֹ בְּטוֹל תְּפִלָּה,
שְׂנַאֲמָר (תְּהִלִּים סו, כ): 'בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר לֹא הִסִּיר
תְּפִלָּתִי וְחֶסְדּוֹ מֵאֵתִי".**

**נִמְצָא: ש'יִצְחָק' הוּא בְּחִינַת 'דִּינָא
קַדִּישָׁא', שְׂנִמְשָׁד מִצַּד ה'חֶסֶד',
בְּחִינַת: "אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" כִּנְ"ל.**

וְזֶה מֵה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק זֶה: "לְפִי שֶׁהָיוּ לִי צַנִּי הַדּוֹר אוֹמְרִים מֵאֲבִימֶלֶךְ נִתְעַבְרָה שָׂרָה" - הֵינּוּ: שֶׁהַדִּין שֶׁל יִצְחָק שֶׁנּוֹלַד מִשָּׂרָה, נִמְשָׁךְ מִפְּטָרָא דְמִסְאָבָא חֲסִידוֹשְׁלוֹם, בְּחִינַת אֲבִימֶלֶךְ.

"וְעַל-כֵּן צָר הַקְּדוּשָׁה בְּרוּדֵי-הוּא קַלְסֶתָר פָּנִים שֶׁל יִצְחָק דּוֹמָה לְאֲבָרָהם, וְהָיוּ הַכֹּל מוֹדִים: שֶׁאֲבָרָהם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" - פְּרוּשׁ: שֶׁהַדִּין הוּא בְּחִינַת דִּינָא קַדִּישָׁא, וּמִפְּטָרָא דְאֲבָרָהם בְּחִינַת הַסֵּד - נוֹלַד יִצְחָק בְּנֵ"ל.

וְהַמְתַּקַּת-הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, עַל-יְדֵי הַחֲכָמָה שֶׁהוּא יְדִיעַת הַתּוֹרָה בְּנֵ"ל - זֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁנּוֹלַד מִיִּצְחָק.

כִּי מִבְּחִינַת הַדִּין הַזֶּה, בְּחִינַת יִצְחָק, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּפֶשׁ - נוֹלָדִים שְׂתֵי בְּחִינּוֹת: (א) יַעֲקֹב, (ב) וְעֵשָׂו.

(א) יַעֲקֹב - הוּא בְּחִינַת הַחֲכָמָה, בְּחִינַת: דְּבוּר בִּידִיעָה, בְּחִינַת הַמְתַּקַּת הַדִּין שֶׁל יִצְחָק.

(ב) וְעֵשָׂו - הוּא בְּחִינַת הַסִּיגִים וְהַפְּסֻלֹת גְּמוּר' שֶׁמִּשְׁתַּלְשְׁלִין וְיוֹרְדִין מִבְּחִינַת הַדִּין.

וְזֶהוּ: "אַלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אֲבָרָהם", וּפְרַשׁ רַש"י: "יַעֲקֹב וְעֵשָׂו".

הֵינּוּ בְּנֵ"ל: כִּי הַמְתַּקַּת הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה. כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה וְכוּ'.

כִּי יֵשׁ דְּבוּר בְּלֹא דַעָה, וְיֵשׁ דְּבוּר בְּדַעָה. בְּחִינַת הוֹשַׁעְנָא רַבָּא וְשִׁמְחַת-תּוֹרָה, בְּחִינַת יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְכוּ'.

דְּבוּר בְּלֹא דַעָה הוּא בְּחִינַת דִּין, בְּחִינַת יִצְחָק, שֶׁנִּמְשָׁךְ מִפְּטָרָא דְקַטְנוּת, בְּחִינַת (זַהַר קְדוּשִׁים פַּה): "מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַבִּין, שָׂגָם זֶה טוֹב מְאֹד, וְכָל דְּבוּר עוֹלָה לְמַעַלָּה" וְכוּ'.

דְּבוּר בְּדַעָה, הוּא הַחִיּוּת שֶׁל הַנְּפֶשׁ - שֶׁהוּא "עַל-יְדֵי שְׂמִתִּיגַע בַּתּוֹרָה עַד שֶׁזוֹכָה לִידַע אוֹתָהּ וְלְהַבִּינָה" (זַהַר שָׁם), בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת חֲכָמָה, בְּחִינַת מוֹחִיךְ דְּגַדְלוּת, בְּחִינַת רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ - שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְרַפָּא אֶת נַפְשׁוֹ, וּמַעַלָּה אוֹתָהּ לְמִקּוּם שְׂרֻשָׁה, וּמְמַתִּיק כָּל הַדִּינִים (עֵין בְּפָנִים עֵינֵינוּ הוֹשַׁעְנָא רַבָּא וְשִׁמְחַת-תּוֹרָה).

וְזֶה בְּחִינַת (תַּהֲלִים פַּד, יב): "שִׁמְשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹקִים". "ה' אֱלֹקִים" זֶה בְּחִינַת רַחֲמִים וְדִין, בְּחִינַת יַעֲקֹב וְיִצְחָק, בְּחִינַת שִׁמְשׁ וּמִגֵּן.

וְזֶה בְּחִינַת (ישעיה ל, כו): "וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה". הַלְּבָנָה הִיא בְּחִינַת יִצְחָק, וְהַחֲמָה הִיא בְּחִינַת יַעֲקֹב.

וְצָרִיךְ לְהַמְתִּיק הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, בְּחִינַת לְבָנָה - עַל-יְדֵי בְּחִינַת שִׁמְשׁ, בְּחִינַת יַעֲקֹב - עַד שֶׁיְהִיָּה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (תַּהֲלִים יט, ח): "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ". "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה" - הֵינּוּ: חֲכָמַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעָה - זֶהוּ עֵקֶר הַמְתַּקָּה, בְּחִינַת רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ, בְּחִינַת "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ".

וּכְשֶׁזוֹכָה הַנְּפֶשׁ לְחֲכָמַת-הַתּוֹרָה, זֶהוּ בְּחִינַת הַדּוּשֵׁה-עוֹלָם - כִּי הַדּוּשׁ כָּל הָעוֹלָמוֹת הֵיךְ עַל-יְדֵי חֲכָמָה שֶׁהוּא הַתּוֹרָה.

וְאָזִי כְּשִׁזְכָּה לְחֶכְמָה, אָזִי נִתְגַּלָּה כְּבוֹדִי יִתְפָּרֵד, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית שֶׁל כָּל עֲבוּדוֹת הָאָדָם - כִּי תְכָלִית כָּל הָעֲבוּדוֹת, הוּא רַק כְּדֵי שִׁתְּגַלֶּה 'כְּבוֹדוֹ, וְהַכְּבוֹד' נִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי ה'חֶכְמָה' וְכוּ'.

וְזֶה פְרוּשׁ הַפְּסוּק (תהלים נג, ו): "רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹקִים, עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ". 'שָׁמַיִם' זֶה בְּחִינַת 'יעקב', כִּשְׁהוּא מְעַלָּה בְּחִינַת 'נֶפֶשׁ', בְּחִינַת 'אֱלֹקִים', דִּינָא קַדִּישָׁא - לְבְּחִינַת 'יעקב', בְּחִינַת 'שָׁמַיִם', בְּחִינַת 'חֶכְמָה' - אָזִי: "עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ", שֶׁנִּתְגַּלָּה כְּבוֹדִי.

ב.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים של רבנו ז"ל, עם באור מוהרנ"ת ז"ל)

"הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב" (בראשית כז, כב). כְּרוּז. "עֲשׂוּ וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ" (שם שם, לח). "יִצְחָק זָמַן קוֹף צְדִיק יִשְׁנִים" וְכוּ'. "וַיִּשְׁבֹּת עַד ה' אֱלֹקֶיהָ וְשָׁמְעַת בְּקוֹלוֹ" (דברים ד, ל; ל, ב). "יִצְחָק בֶּן אֲבֵרָהֶם" (בראשית כה, יט) זָמַן נִתְאַחַד. "אֲבֵרָהֶם אֲהַבִּי" (ישעיה מא, ח). "בְּעֵינָיו כִּימִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ" (בראשית כט, ט). "וַיִּשָּׂאֵר יִשׁוּב בְּנֶדֶד" (ישעיה ז, ג). "אִם תִּשׁוּב וְאִשִּׁיבְךָ לִפְנֵי תַעֲמֹד" (ירמיה טו, יט).

כָּל-זֶה מְצִאנוּ מִכַּתְב־יַד רַבְּנוּ ז"ל (העתקנו רק הַשִּׁיכִים לְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ) וְכוּ', כְּתַבָּם בְּדֶרֶךְ 'רָאשֵׁי-פָרְקִים' בְּרִמְזוֹ בְּעֶלְמָא לְזַכְרוֹן וְכוּ' - מַה שְּׁאִפְשָׁר לְהַבִּין מֵעַט עַל-פִּי הַהַקְדָּמָה שֶׁהִבְנֵיתִי מִדְּבָרָיו, אִמְרָתִי לְבָאֵר מַה שֶּׁבִּידֵי וְכוּ'.

וְהִנֵּה מַה שֶּׁהֵאִיר הַשֵּׁם עֵינַי הוּא: כִּי רַבְּנוּ ז"ל רוּצָה לְגַלוֹת: שֶׁתְּשׁוּבָה' וּבְחִינַת לְמַעַלְה־מִהֲזָמֵן, דְּהִינּוּ בְּטוּל־הֲזָמְנִים, הֵם

בְּחִינָה אַחַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִינ׳ לְשִׁמְעַ ה'קוֹל דְּקַדְשָׁה, וְלִהְכַנִּיעַ ה'קוֹל דְּסִטְרָא-אַחְרָא'.

וְכֵן מְבֹאֵר בְּהַאֲלָף-בֵּית הַחֲדָשׁ (ספֶר-הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה א): "יּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה הוּא לְמַעַלְה־מִהֲזָמֵן, וּמַעַלָּה כָּל הַיָּמִים לְמַעַלְה־מִהֲזָמֵן". נִמְצָא מְבֹאֵר: שֶׁתְּשׁוּבָה' הוּא לְמַעַלְה־מִהֲזָמֵן. וְכוּ'.

"הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב" (בראשית כז, כב). כְּרוּז. "עֲשׂוּ וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ" (שם שם, לח) - הִינּוּ: שֶׁצְרִיכִין לְהַגְבִּיר "הַקוֹל קוֹל יַעֲקֹב", עַל ה'קוֹל דְּסִטְרָא-אַחְרָא' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲשׂוּ', שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ "וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ", שֶׁהוּא מִתְגַּבֵּר לְהַעֲלִים חֲסוּשָׁלוֹם ה'קוֹל שֶׁל יַעֲקֹב. וְצְרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר לְהַכְנִיעַ ה'קוֹל שֶׁל עֲשׂוּ, כְּדֵי שֶׁנִּזְכָּה לְשִׁמְעַ ה'קוֹל שֶׁל יַעֲקֹב'.

וְזֶה זֹכִינ׳ עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה', שֶׁהוּא בְּטוּל־הֲזָמְנִים בְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "יִצְחָק זָמַן קוֹף צְדִיק יִשְׁנִים" וְכוּ' - הִינּוּ: שֶׁ'יִצְחָק' מְרַמֵּז עַל זָמַן, כִּי "יִצְחָק אוֹתִיּוֹת 'ק"ץ ח"י"' (זֶהוּ בְּרֵאשִׁית כג: בַּהֲשַׁמְטוֹת). "קָץ" מְרַמֵּז עַל ה'זָמַן, שֶׁהוּא בְּחִינַת "אַחֲרִית הַיָּמִים" (דְּבָרִים ד, ל).

וְזֶה מַה שֶּׁאִיתָא: "שְׂאוֹתִיּוֹת 'קו"ף' צְדִיק" [הֵם בְּחִינַת] יִשְׁנִים" וְכוּ' - שֶׁזֶה מְרַמֵּז עַל ה'זָמַן, כִּמְבֹאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן ח"ב סא): "שֶׁעֵקֶר הַזָּמַן הוּא בְּבְחִינַת שְׁנָה".

"וַיִּשְׁבֹּת עַד ה' אֱלֹקֶיהָ וְשָׁמְעַת בְּקוֹלוֹ" (דְּבָרִים ד, ל) - הִינּוּ: עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה', זֹכִינ׳ לְשִׁמְעַ 'קוֹלוֹ' יִתְפָּרֵד, הִינּוּ ה'קוֹל־דְּקַדְשָׁה' - כִּי תְּשׁוּבָה' הִיא בְּחִינַת בְּטוּל־הֲזָמֵן, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹמְעִין ה'קוֹל' בְּנ"ל.

ג.

(ח"ב קיז)

דע: ש'לפעמים יש באדם 'טמאה טמונה', שאין יודעין לה שום תקון, מחמת שהיא טמונה ונסתרת בו.

ועל-כן זהו טובה מה שארע לו בפשמתקרב אל הקדשה, שאזי דיקא יקרה לו "מקרה בלתי טהור" (שמואל"א כ, כו) חסוֹשְׁלוֹם - פי יוצאת ממונו ה'טמאה הטמונה' הנ"ל - פי אזי בפשיוצאת, יכולין למצא לה תקון, מה שאין-כן מקדם בפשייתה טמונה.

ומחמת-זה לא הוליד אברהם את יצחק, עד שהוליד תחלה את ישמעאל. וכן יצחק הוליד את עשו, ואחר-כך את יעקב - כדי להוציא הזהמא תחלה, כמובא (תקוני-זהר קכח: - עץ-הדעת טוב לרבי חיים וויטאל, פרשת תולדות).

"ויעתר יצחק לה לנכח אשתו, כי עקרה הוא, ויעתר לו ה'" (בראשית כה, כא)

"מפני מה היו אבותינו עקורים, מפני שהקדוש ברוך הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים". (במנות סד. זהר תולדות קלז.)

ד.

(ח"א י, ד)

"הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים" (במנות סד. חלין ס: זהר תולדות קלז.), ומשגך תפלה סדורה בפיו (עין ברכות פ"ה מ"ה) - כדי שיהנה מתפלתו.

ועתה הולך ומבאר: ש'תשובה' הוא בחינת 'בטול-הזמן', דהינו: שה'זמן' נתאחד - שה'זמן' עולה ונתקשר ונכלל בבחינת 'למעלה-מהזמן'.

וזהו שמבאר בלשונו-הקדוש: "יצחק בן אברהם, זמן נתאחד. אברהם אהבי. בעיניו פנים אחדים באהבתו. ושאר ישוב בנך" וכו'.

הינו: ש'אברהם' הוא בחינת 'למעלה מן הזמן' - פי מדתו של 'אברהם' היא 'אהבה', כמו שכתוב (ישעיה מא, ח): "אברהם אהבי", ו'אהבה' הוא בחינת 'התאחדות-הזמן', כמו שכתוב (בראשית כט, כ): "בעיניו פנים אחדים באהבתו".

וזהו בחינת 'תשובה', שעל-זה מרמז תבת 'בן', כמו שכתוב (ישעיה ז, א): "ושאר ישוב בנך". פי 'תשובה' היא 'למעלה-מהזמן', כמו שכתוב (ירמיה טו, יט): "אם תשוב ואשיבך לפני תעמד" - ולפניו יתברך הוא בודאי 'למעלה-מהזמן', פי השם-יתברך הוא 'למעלה-מהזמן'.

נמצא: ש"יצחק בן אברהם" (בראשית כה, ט), מרמז על 'התאחדות-הזמן' על-ידי 'תשובה'.

כי 'יצחק' שהוא בחינת ה'זמן' פנ"ל, עולה ונתאחד ונכלל בבחינת 'אברהם', שהוא בחינת 'אהבה', בחינת 'למעלה-מהזמן' - על-ידי בחינת 'בן' שהוא בחינת 'תשובה'.

ואזי מתגבר ה'קול יעקב', על 'קול של עשו' וכו' פנ"ל - פי על-ידי 'תשובה' שהוא בחינת 'בטול-הזמן', שומעין ה'קול-דקדשה', שהוא בחינת 'קול יעקב' פנ"ל. [ליתר באור - עין ב'לקוטי-הלכות', ראש-השנה ה].

ה.

(ח"א י, בסוף)

'גאות', "מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ" (על-פי ישעיה יב, ה): שְׁהִיא מִדָּה מְגַנָּה, וְצָרִיךְ לְבָרַח מִמֶּנָּה.

אָבֵל יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂרוּדָפִים אַחַר כְּבוֹד, וְרוֹצִים לְמַלְךְ וּלְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם, וְאוֹמְרִים: "שִׁישׁ לְאֵל־יָדָם לַעֲשׂוֹת פְּדִיוֹנוֹת וּלְהַתְפַּלֵּל תַּפְלוֹת!"

כִּי זֶה יָדוּעַ: שֵׁ"הקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן שֶׁל צְדִיקִים" (יבמות סד. ח'ל"ן ס: זֶהר תּוֹלְדוֹת קלז.), וְצָרִיךְ לִיכֹף אֶצְלָם, שִׁיתְפַּלְלוּ עֲלֵיו עֲלִיהֶם.

אָבֵל 'בְּעֵלֵי-גְאוּה' - אֵין הוֹלְכִים אֵל צְדִיקִים לְבַקֶּשׁם שִׁיתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם, וְגַם אֵין מְנִיחִים שָׂאָר בְּנֵי-אָדָם שִׁיִּלְכוּ אֶצְל צְדִיקִים שִׁיתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם, כִּי אָמְרוּ אֵלוּ בְּעֵלֵי-גְאוּה: "שְׁגַם הֵם צְדִיקִים, וַיְכֻלִּים לְהַתְפַּלֵּל, וְאֵין צְדִיק בְּאָרֶץ יוֹתֵר מֵהֶם!"

ו.

(ח"א טו, ה)

"הקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל" (חול"ן ס:). וּכְשִׁי-יִשְׂרָאֵל מֵתְפַלְלִין לְפָנָיו וּמְמַלְאִין תַּאֲוֹתוֹ - אָזִי נַעֲשֶׂה כְּבִיכּוֹל בְּבַחֲיִנַת 'אִשָּׁה', שֶׁהוּא מְקַבֵּל תַּעֲנוּג מֵעַמּוּנו, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (במדבר כח, ח): "אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לָהּ" - עַל-יַדֵּי הָרִיחַ נִיחַח' שֶׁמְקַבֵּל, נַעֲשֶׂה בְּבַחֲיִנַת 'אִשָּׁה'.

ז.

(ח"א עג)

"הקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן שֶׁל צְדִיקִים"

(יבמות סד. ח'ל"ן ס: זֶהר תּוֹלְדוֹת קלז.). "כִּי חָפֵץ הָסֵד הוּא" (מִיכָה ז, יח), וְרוֹצֶה תָּמִיד לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעוֹת וּבִרְכוּת. וְאֵין הַשְּׁפָעָה יְכוּלָה לִירֵד, רַק עַל-יַדֵּי כָּלִי הַנִּקְרָא 'אֲנִי', שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ו, כז): "וְאֲנִי אֲבָרְכֶם".

וְה'כָּלִי' הַנ"ל, נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, בְּשִׂמְתַּפְּלָל בְּאִפְן שֶׁמְקַשֵּׁר ה'מַחֲשָׁבָה' לְהַדְבּוּר'.

כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִקְרָא 'צְדִיק', שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ס, כא): "וְעַמּוּד בְּלִם צְדִיקִים".

וְה'צְדִיק' - נִקְרָא 'אֵלֶּה', מְלָשׁוֹן (תהלים קמד, יד): "אֵלוֹפִינוּ מְסַבְּלִים".

וְה'נּוֹן' - נִקְרָא 'דְּבוּר', כִּי ה'דְּבוּר' הוּא 'מְלַכּוֹת', עַל דְּרָךְ (תקוני-זֶהר יז. פְּתַח-אֵלֶּהוּ): "מְלַכּוֹת-פֶּה".

וְ'מְלַכּוֹת' - נִקְרָא 'נוֹן', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תהלים עב, יז): "יִנּוֹן שְׁמוֹ", וּפְרֻשׁ רַש"י: "לְשׁוֹן מְלַכּוֹת".

וְה'יוֹד' - נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי ה'מַחֲשָׁבָה' שֶׁמְקַשֵּׁר לְה'דְּבוּר', כִּי ה'מַחֲשָׁבָה' נִקְרָא 'יוֹד', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שמות טו, א): "אֲזִי יִשִּׁיר מִשָּׁה", וּפְרֻשׁ רַש"י: "יוֹד עַל-שֵׁם הַמַּחֲשָׁבָה נֶאֱמָרָה".

וְנִגְמָר ה'כָּלִי' הַנִּקְרָא "אֲנִי", וְהַשְּׁפָע יוֹרֵד, וְנִשְׁלַם חָפֵץ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, כִּי חָפֵץ הָסֵד הוּא" (מִיכָה ז, יח), וּלְפִיכֶּךָ "הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מֵתְאַוֶּה לְתַפְלָתָן".

"וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ" (בראשית כה, כב)

"בְּשִׁהִיטָה עוֹבְרֵת עַל פְּתַח־י תוֹרָה שֶׁל שָׁם וְעֵבֶר, יַעֲקֹב רָץ וּמִפְרָס לְצֵאת. עוֹבְרֵת עַל פְּתַח־י עֲבוּדַת־אֱלִילִים, עֲשׂוּ מִפְרָס לְצֵאת".
(רש"י; בְּרֵאשִׁית־דָּבָר סג, ו)

ת.

(אֲבָנֵיהָ־בְרֻזָּל, שִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים מִרְבֵּנוּ ז"ל לַח)

פַּעַם־אַחַת הָיָה רַבֵּנוּ ז"ל עַל חֲתָנָה, וְהָיָה שָׁם 'בְּדַחַן', וְהַחֲלִיף אֶת בְּגָדָיו, פַּעַם עַל 'פְּמֹר', וּפַעַם עַל 'מִפְרָס' (רבי). אִז אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: "אֵט אִיז מָעַן אַ מְלֶאֶךָ, אֵט אִיז מָעַן אַ גְּלַח!" [פַּעַם מִתְנַהֲגִים כְּמוֹ מְלֶאֶךָ, וּפַעַם כְּמוֹ כְּמֹר]. (עֵינֵי תַנְחוּמָא מִשְׁפָּטִים י).

"וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לֵה" (בראשית כה, כא)

"רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: שִׁשְׁפָּךְ תַּפְלוֹת בַּעֲשֹׂר"
(בראשית־דָּבָר סג, ה)

ט.

(סִפְרֵ־הַמִּדּוֹת, צְדָקָה ח"ב יד; תַּפְלָה ח"ב ט)

יֵשׁ תַּפְלוֹת שְׂאִינָם נִתְקַבְּלִים לְמַעְלָה, אֲלֵא עַד שְׁנוֹתָנִים כָּל כֶּךָ מְעוֹת לְצְדָקָה, כְּפִי מִסְפֵּר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתַּפְלָה הַשֵּׁנִי לָזֶה הַדָּבָר.

לְמִשָּׁל: כְּשִׁמְתָּפִלֵּל אֵלֹהֵי הַתְּבוּת: "תָּן לִי בָנִים", צְרִיךְ לְתַן צְדָקָה כְּמִסְפֵּר אוֹתִיּוֹת: "תָּן לִי בָנִים".

[זֶה לְשׁוֹן הָרַב מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל, כָּאֵן בְּמֵרְאֵי־הַמְּקוֹמוֹת: עֵינֵי תוֹלְדוֹת ס"ג (בְּרֵאשִׁית־דָּבָר הַנ"ל, עַל בְּרֵאשִׁית כה, כא): "וַיַּעֲתֵר יִצְחָק - שִׁשְׁפָּךְ תַּפְלוֹת בַּעֲשֹׂר". יֵשׁ לוֹמַר: הֵינּוּ: שֶׁהִרְבָּה בַּתַּפְלוֹת, וּבְכָל־פַּעַם נָתַן מְעוֹת לְצְדָקָה, כְּמִסְפֵּר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתַּפְלָה, עַד שֶׁעָלָה סֵךְ הַמְּעוֹת לְעֵשָׂר רַב].

[שִׁיחוֹת־הַר"ן לַד: 'אֲמוּנָה' חָשׁוּב כְּצְדָקָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית טו, ו): "וְהָאֱמֵן בָּהּ וַיִּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה", וְעַל־יְדִי־זֶה זוֹכָה לְבָנִים. 'אֲמוּנָה' בְּגִימְטְרִיא בְּנִי"ם].

"וַתִּלְךָ לְדָרֶשׁ אֶת ה'" (בראשית כה, כב)

"וַתִּלְךָ לְדָרֶשׁ - לְבֵית מְדָרְשׁוֹ שֶׁל שָׁם"
(רש"י; בְּרֵאשִׁית־דָּבָר סג, ו)

י.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּצִיעַת־הַפֶּתַח ה, יז)

כְּשִׁמְתָּחֲבָרִים רַבִּים יַחַד, וּבוֹנִין בֵּית־הַמְּדָרֶשׁ לְעֶסֶק בּוֹ בַּתוֹרָה, וְכוּנְתָם אֵל הָאֱמֵת־לְאֱמֵתוֹ: לְהַפְלִל עַל־יְדֵי עוֹסְקִים בַּתוֹרָה וְתַפְלָה, בְּצְדִיקֵי־אֱמֵת שֵׁישׁ לָהֶם כַּח לְהָאִיר וְלַעֲזֹר כָּל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. בּוֹדָאֵי "הֵן אֵל כְּבִיר לֹא יִמָּאֵס" (אִיזוּב לו, ה), כִּי "זְכוּתָא דְרַבִּים עָדִיף" (בְּרֵאשִׁית ח.ה).

גַּם מִחֲמַת שָׁהִם רַבִּים, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שָׂרֵשׁ בַּתוֹרָה - עַל־יְדֵי־זֶה נִתְעוֹרְרִים וּמְאִירִים הַרְבֵּה אוֹתִיּוֹת־הַתוֹרָה, וּמְאִירִים זֶה לָזֶה - עַד שֶׁנוֹלְדִין נְשִׁמוֹת הַגֵּרִים, וְנִתְעוֹרְרִין הַפּוֹשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן רָגִיל בְּדַבְרֵי רַז"ל לְקֹרֵא שָׁם הַבֵּית־הַמְּדָרֶשׁ, עַל־שֵׁם הַצְּדִיק וְהַרְבִּי שֶׁל הַתְּלִמִּידִים שְׁלוֹמְדִים שָׁם.

כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּכֶמֶה מְקוֹמוֹת שְׂאֵמְרוּ: "בְּבֵית־מְדָרְשׁוֹ שֶׁל רַבִּי". וּ"בְּבֵית מְדָרְשׁוֹ שֶׁל רַבִּי פְּלוֹנִי". וְכְמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ (בְּרֵאשִׁית־דָּבָר סג, ו): עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, כב): "וַתִּלְךָ לְדָרֶשׁ אֶת ה'" - "שֶׁהִלְכָה לְדָרֶשׁ בְּבֵית מְדָרְשׁוֹ שֶׁל שָׁם וְעֵבֶר".

כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַבֵּית־הַמְּדָרֶשׁ - כְּשֶׁנִּקְרָא עַל־שֵׁם 'צְדִיקֵי־אֱמֵת', שֵׁיכוּלִים לְעֹזֵר שְׂרָשֵׁי נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי תוֹרָתָם.

"וְלֹאִים מְלֵאִים יֵאֱמָר" (בְּרֵאשִׁית כה, כג)

"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נּוֹפֵל" (רש"י - על-פי פסחים מב).

יא.

(ח"א א)

צָרִיךְ כָּל אֶחָד לָתֵן פֶּחַ לְבַחֲיַת מְלָכוֹת -
דְּקַדְשָׁהּ, לְהַתְגַּבֵּר עַל מְלָכוֹת
דְּסִטְרָא-אַחְרָא. וְעַל-יָדֵי מַה? - עַל-יָדֵי
הַתּוֹרָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּכַח.

וְאִזִּי מְקַבֶּלֶת ה'מְלָכוֹת' שֶׁהִיא בַּחֲיִינַת
'נּוֹר', 'חַיּוֹת' מִן ה'הַכְּמָה' שֶׁהִיא
בַּחֲיִינַת 'חַי"ת'. וְנִתְחַבֵּר וְנִתְקַשֵּׁר הַח' וְהַנ',
וְנַעֲשֶׂה "אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר הַחֶמֶה" (ישעיה ל,
כו).

ו"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נּוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג -
על-פי פסחים מב), וְאִזִּי נּוֹפֵל
וְנִתְבַטֵּל מְלָכוֹת-הַרְשָׁעָה, מְלָכוֹת דְּסִטְרָא-
אַחְרָא [עֵינּוּ עוֹד לְהִלָּךְ בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, לד): "וַיִּבֶז
עֲשׂוּ אֶת הַבְּכֹרָה"].

יב.

(ח"א כה, א)

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהוֹצִיא עֲצֻמוֹ מִה'מִדְּמָה',
וְלַעֲלוֹת אֶל הַשָּׁכֵל [שְׁלֵא יִלְךְ אַחַר
הַתְּאוֹנוֹת הַמִּדְּמִיּוֹת, תְּאוֹנוֹת הַבְּהִמְיוֹת. קַצּוֹר לְקוּטִי-
מוֹחֵר"ן]. - וְכִשְׁנִמְשֵׁךְ אַחַר ה'מִדְּמָה', זֶה
בַּחֲיִינַת "שְׂרִירוֹת לֵב" (דְּבָרִים כט, יח), שֶׁהוּא
הוֹלֵךְ אַחַר ה'מִדְּמָה שְׁבִלְב'.

וְעַל-יָדֵי שֶׁכָּבֵד שָׁבַר הַמִּדְּמָה, אִז
נִתְקוּמָם תְּכוּנַת שְׁכֵלוֹ, כִּי
"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נּוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג - על-
פי פסחים מב).

אָבֵל הַשָּׁכֵל עֵדוֹן בְּכַח. וְצָרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ
ב'שְׁכֵלוֹ', הֵינּוּ: לְחַקֵּר וְלַחֲשׁוֹב בּוֹ
בַּעֲבוּדַת-הַשֵּׁם - וְאִזִּי הַשָּׁכֵל בַּפֶּעַל.

יג.

(ח"א לה, ח)

כְּשֶׁאָדָם עוֹסֵק ב'מִשְׁאֵל-וּמִתָּן בְּאִמוּנָה' -
אִזִּי כָּל נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה שְׂיִישׁ
בְּתוֹךְ הָעֵפוֹ"ם וְה'אַרְצוֹת שְׁסָבִיבוֹת
'ירוּשָׁלַיִם" (יחזקאל ה, ה), עוֹלָיִם לְבַחֲיַת
'אִמוּנָה' הַנִּקְרָא 'ירוּשָׁלַיִם' ו'מְלָכוֹת'.
"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נּוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג - על-
פי פסחים מב).

כִּי 'חֲרַבְנֵי אִמוּנָה' נִקְרָא 'חֲרַבְנֵי יְרוּשָׁלַיִם',
כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חַז"ל (שַׁבָּת ק"ט:): "לֹא חֲרַבָּה
ירוּשָׁלַיִם, עַד שֶׁפָּסְקוּ מִמָּנָה אַנְשֵׁי אִמוּנָה".
(וְכוּנְתָם עַל מִשְׁאֵל-וּמִתָּן בְּאִמוּנָה).

וְכִשְׁ'ירוּשָׁלַיִם', הֵינּוּ ה'אִמוּנָה', הֵינּוּ
'מִשְׁאֵל-וּמִתָּן', מִתְגַּבְּרַת
- אִזִּי אֵלּוּ הָעֵפוֹ"ם וְה'אַרְצוֹת נּוֹפְלִים,
וְעוֹלָיִם מִמָּנָה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים
שְׁבִתוּכֶם, בְּסוּד אַחַד-עֶשֶׂר סְמָמֵי הַקְּטוֹרֶת.

וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (סְנֵהֲדִין כ:): "שְׁלֹשָׁה
מִצְוֹת נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּכַנִּיסָתָן
לְאָרְצָה: הַעֲמַדַת הַמִּלָּה, וְכַרִּיתוֹת זִרְעוֹ שֶׁל
עַמְלֵק, וּבְנִיַן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ" וכו'.

וְהָא בְּהָא תִּלְיָא - כִּי הַעֲמַדַת הַמִּלָּה -
הִיא בַּחֲיִינַת 'אִמוּנָה', בַּחֲיִינַת 'מְלָכוֹת'.
ו"כַּרִּיתוֹת זִרְעוֹ שֶׁל עַמְלֵק" - הֵם ה'נִיצוּצוֹת'
שְׁעוֹלָיִם מִבֵּין הָעֵפוֹ"ם וְה'אַרְצוֹת וְכו'.

ו"כְּשֶׁזָּה קָם זֶה נּוֹפֵל" - וְעַל-יָדֵי-זֶה זוֹכֵין
לְהַמְצִיחַ "לְבָנוֹת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ
וְירוּשָׁלַיִם", הֵינּוּ: ה'אִמוּנָה'. וְאִזִּי נִתְחַדֵּשׁ
וְנִתְעַלָּה 'מַחוּ' בַּבַּחֲיִינַת 'בְּנִיַן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ'.
(על-פי קַצּוֹר לְקוּטִי-מוֹחֵר"ן).

י.ד.

(ח"א נז, בסוף)

"שאלו את רבי יוסי בן קסמא: אימתי בן דוד בא. והשיב להם: כשיפל זה השער [של ארם] וכו' (סנהדרין צח.). - ועקר הדבר: "שיפל שלשה פעמים, ואין מספיקין לבנותו עד שפן דוד בא" (שם בגמרא).

כי 'שער ארם' זה בחינת 'שער דסטרא-אחרא'. וכשיפל נפילה אחר נפילה - אז יבא בן דוד ויבנה 'שערי הקדשה'.

הינו: כש'אין' אמונות חכמים, ואין שומע להם, בבחינת (ישעיה כט, כא): "ולמוכיח בשער יקשון" - על-ידי-זה באים לחלי עד אין מרפא, בבחינת (תהלים קז, יח): "ויגיעו עד שערי מות".

אבל כשיש להם 'אמונה' - אזי נפתחים להם 'שערי הקדשה', בבחינת (ישעיה כו, ב): "פתחו שערים וכו' שמר אַמְנִים". ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב.) - ואז נופל 'שער ארם' פעם אחת.

ו'הקמת אמונה' - היא על-ידי 'גדר', ואז נהיר ב'נהירו דאבתן'.

ואז נבנה פעם שנייה 'שער-דקדשה', בבחינת (תהלים כד, ז): "שאו שערים ראשיכם", כי ה'אבות' הן ה'ראשים', בבחינת (שמות ו): "אלה ראשי בית אבתם" (שמות ו, יד).

ו"כשזה קם זה נופל" - וזה בחינת: "נפילת פעם שנית 'שער של ארם'".

ועל-ידי 'האורות האבות', זוכה ל'שבת', "להשבת אויב" (תהלים ח, ג), וזוכה ל'שלום'.

ואז נבנה פעם שלישי 'שער-דקדשה', בבחינת (זכריה ח, טז): "ומשפט שלום שפטו בשעריכם", ובבחינת 'צדקה', "אל תדכא עני בשער" (משלי כב, כב).

ומכניעים השונאים היונקים מ'שער ארם', בבחינת (תהלים סט, יג): "ישיחו בי ישבי שער". כי נכנע "כבד פועס" (ברכות סא:), שהיא "עשו אדום" (זהר פנחס רלד.), שהוא "באדרת שער" (בראשית כה, כה).

וזהו: "נפילת פעם שלישי 'שער של ארם'".

טו.

(ח"ב ה, ד)

ודע: שעל-ידי 'נפילת-האמונה', נעשה ונתחזק 'אמונות-פזביות', 'אמונות העבודה-זרה' וכיוצא, כמו שכתוב (יחזקאל כו, ב): "אמלאה החרבה", "כשזה קם זה נופל" וכו' (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב: מגלה ו).

כי עקר קיום וחזוק 'אמונות-פזביות', הוא מ'נפילת האמונה הקדושה'. - וכשמעלין ה'אמונה-הנפולה', מזה נעשין 'גרים' וכו'.

אבל הוא רק לפי שעה, ולבסוף כלה
ונאבד, "ומסער גופיה ונשמתי" (תקוני-זהר לה:)
של הנאחזים בו.

ועל-כן הרשעים והחולקים על צדיקים,
"בחייהם קרויים מתים" (ברכות יח:)
- פי אין להם רוח-חיים האמתי
דקדשה, שנמשך רק על-ידי 'צדיקי-אמת'
דיקא.

וזהו בחינת 'שלש-עשרה מדות' וכו'.
והינו (שמות לד, ו): "ורב חסד ואמת" -
שמקבלין ה'רוח-חיים, מהצדיק
רבי-דקדשה, שהוא רב חסד - הפך 'עשו',
רבי-דקלפה, שהוא "אדמוני" (בראשית כה,
כה), תקף-הדין.

והינו (שם): "נצר חסד לאלפים".
"לאלפים" - זה בחינת "אלופי
עשו", "רברבי עשו", שהם רבי-דקלפה.

וזהו: "נצר חסד" - ש'חסד', בחינת הרב
דקדשה, 'נוצר' וממתיק בחינת
"אלופי עשו", "רברבי עשו" וכו'.

וזהו בחינות ארבע ציצית, שהם בחינת
ה'רוח-חיים, כמו שכתוב (יחזקאל לו,
ט): "מארבע רוחות באי הרוח" - שעל-ידי-
זה מכניעין ה'רוח-סערה, ה'רוח' של
ה'מתנגדים' החולקים על הצדיקים-
אמתיים, שממשיכין אריכת הרוח שלהם
מה'רבי-דקלפה, בחינת: "עשו איש שער".

ועל-כן 'ציצית' הוא לשון 'שער', כמו
שכתוב (שם ח, ג): "ויקחני בציצת
ראשי" - פי על-ידם נכנע "עשו איש
שער", בחינת רוח-סערה.

וזה בחינת 'טלית לבן', שנתעטף
הקדוש-ברוך-הוא וסדר שלש-עשרה

"ויצא הראשון אדמוני בלו באדרת שער,
ויקראו שמו עשו" (בראשית כה, כה)
- וענין 'קלפת עשו הרשע' -

"בלו באדרת שער - מלא שער, בטלית של צמר"
(רש"י)

טז.

(ח"א ח, ב-ג-ד-ח)

כל החסרונות שיש לאדם, הן בפרנסה הן
בבריאות הגוף וכו' - כלם אי-אפשר
להשלימם, בי-אם על-ידי הצדיק והרבי-
האמת שנלווה אליו.

פי 'שלמות החסרונות' - הוא על-ידי
'אנחה' וכו', שעל-ידיה ממשיכין ה'רוח-
חיים' להשלים ה'חסרון' שמתאנח עליו.
אבל זה ה'רוח-חיים' להשלים ה'חסרון',
מקבלין רק מהצדיק והרב שבדור שדבוק
ב'תורה, ששם ה'רוח-חיים'. [על-פי 'קצור
לקוטי-מוהר"ן].

והמתנגדים והרשעים החולקים על
הצדיקים אמתיים -
מקבלים ה'רוח-חיים' שלהם מה'רב
דקלפה'.

כי יש רב' בקלפה וסטרא-אחרא, כנגד
ה'רבי-דקדשה' - והוא בחינת 'עשו',
כמו שכתוב (בראשית לג, ט): "יש לי רב".

והוא בחינת (בראשית לו, מ): "אלופי עשו",
וכמו שתרגם אונקלוס: "רברבי
עשו", בחינת ה'רבי-דקלפה, ומהם מקבלין
הרשעים ה'רוח'.

והוא בחינת רוח הטמאה, בחינת רוח-
סערה, כמו שכתוב (שם כז, יא): "הן
עשו אחי איש שער" - ועל-כן ה'רוח'
שלהם גדול ותקיף לפי שעה, כמו רוח-
סערה שהוא גדול בשעתו.

מדות" (ראש-השנה יז) - כי ה'שלש-עשרה מדות, הן בחינות ה'רוח-חיים דקדשה' (ענן בפנים). וזהו בחינת 'טלית', שהוא 'ארבע פנפות', בחינות "הרוח מארבע רוחות" פנ"ל.

והינו 'טלית לבן' - הפך בחינות 'רוח-דקלפה', בחינת 'עשו', שהוא "אדמוני כלו באדרת שער" (בראשית כה, כה), ופרש רש"י: "בטלית". בחינת 'טלית דקלפה', שהוא בחינת 'טלית אדום' - שמשם נמשך ה'רוח של הרשעים'.

ועל-ידי 'טלית דקדשה', בחינת 'טלית לבן', מכניעין אותו - כי משם נמשך ה'רוח-חיים דקדשה', שהוא בחינת 'שלש-עשרה מדות של רחמים' פנ"ל.

ועל-בן "נתעטף הקדוש-ברוך-הוא ב'טלית לבן" דיקא וכו' - כי על-ידי 'טלית דקדשה', בחינות 'מקיף', בחינת ה'רוח-חיים', בחינות (קהלת א, ז): "סובב סבב הולך הרוח" - נכנע 'טלית דקלפה', בחינת ה'רוח דקלפה' וכו'.

וזהו (בבא-בבא עג): "דהו דמו במבסמי" [והיו פניהם צהובות כשתני יין], פרש רשב"ם: "כשתני יין". בחינת: "עשו אדמוני", שהוא ה'רב-דקלפה' - אשר משם מקבלין הרשעים ה'רוח-חיים' שלהם להשלים החפרון.

יז

(ח"א טז)

תרין אמין עשו וישמעאל, אנון תרין עננין דמכסין על העינין" (זהר פנחס רנב), שאין [העינים] יכולין להאיר תמיד בבחינת 'שמש'. ובשביל זה צריך הצדיק לבטל דבקותו, כדי שלא יתגברו האמין

עשו וישמעאל על עיניו, ויתבטל חס-ושלום חכמתו לגמרי.

אבל על-ידי תרין משיחין שיפוצו מעינותיהם חוצה, ויהפך לכלם "שפה ברורה" (צפניה ג, ט) - אז יתקיים (ישעיה ל, כו): "והיה אור הלבנה כאור החמה", ואז לא יצטרך לבטל מדבקותו.

יח

(ח"א לו)

'עשו', הוא "בן רשע" (של ה'ארבעה בנים', בהגדה של פסח).

יט

(ח"א נז, נח)

על-ידי ה'צום', אויביו נופלים לפניו! - כי על-ידי ה'פעס' הבא מה'כבד', בחינת: "כבד פועס" (ברכות סא) - נתעורר המקטרג הגדול, שהוא 'עשו', הוא 'אדום' - "שאחיזתו ב'כבד'" (זהר פנחס רלד. תקוני-זהר נב. נג. קז); והוא "אדמוני" (בראשית כה, כה), שהוא בחינת 'כבד', שהוא 'מלא דם'.

ומן ה'מקטרג העליון' - נתעוררים ונשתלשלים 'מקטרגים וצרים' למטה, על אדם הפועס, ושולטים עליו, ואינם יראים מלפניו. כי על-ידי ה'פעס', נדמה להם כ'בהמה', בבחינת (תהלים מט, יג): "נמשל בבהמות נדמו".

כי עקר ה'מזרא' שמתיראין מן האדם, בבחינת (בראשית ט, ב): "ומזראכם וחתכם" - אינו אלא על-ידי ה'צלם אלקים' שבפני האדם (שם א, כז), ועל-ידי ה'צלם', ה'אדם' הוא 'אדם'.

וכש"סר צלם" (במדבר יד, ט - אותיות 'צלם') - אזי יוצא מ'גדר אדם'

לְגֵדֶר בְּהֵמָה, וְאִזִּי מִזֵּרֵי אִיִּם (שְׁבַת קנא: ז'ה)
 משפטים קכה: בראשית רבה לה, יב).

וְעַל-יְדֵי הַפְּעֵס' - "אם חכם, הוא חכמתו
 מסתלקת" (פסחים סו:), וְאִזִּי צִלּוֹ
 סָר', וּפְנֵי נֹפְלִים, בְּבַחֲיַנַּת (בראשית ד, ו):
 "למה חרה לך ולמה נפלו פניך". וכשאינ
 לוֹ פְּנֵי אָדָם - אִזִּי מִזֵּרֵי אִיִּם, כִּי "נמשל
 בבהמות" (תהלים מט, יג), וְצָרִיו מְצָרִים לוֹ.

וְעַל-יְדֵי הַצֹּם' וְהַתְּעִנִּית' - מִתְקַן אֶת
 פְּנֵיו', וּמְחַזֵּר לְעֵצְמוֹ הַחֲכָמָה,
 שֶׁהִיא 'צִלּוֹ' הַמְאִיר בְּפְנָיו'. וְאִזִּי הַכֹּל
 יֵרָאִים מִמֶּנּוּ, וְאוֹיְבָיו נֹפְלִים לְפָנָיו. לְפָנָיו
 דִּיקָא - כִּי עֵקֶר נְפִילָתָם, מִחֲמַת הַפְּנִים'.

כִּי עַל-יְדֵי הַצֹּם' - נִכְנַע הַכְּבֹד' לְפָנָיו
 הַמֹּח'. כִּי בְיוֹם שֶׁאָדָם אוֹכֵל - הַכְּבֹד'
 נִזְוֵן תַּחֲלָה, וְאַחֲרֵיכֵן שׁוֹלַח לַהַמֹּח'.

נִמְצָא: בְיוֹם הָאֹכִילָה - הַגְּדֵלָה וְהַמְּשָׁלָה
 לַהַכְּבֹד'. וּכְשֶׁמִּתְעַנֶּה - אִזִּי נִזְוֵן
 הַמֹּח' תַּחֲלָה, וְהַמֹּח' שׁוֹלַח מִזְוֵן אַחֲרֵיכֵן
 לַהַכְּבֹד'. וְנִכְנַע הַכְּבֹד' לְפָנָיו הַמֹּח', וְהַגְּדֵלָה
 וְהַמְּשָׁלָה לַהַמֹּח'.

וְזֶהוּ תְקוּן לְמָה שֶׁפָּגַם בַּתַּחֲלָה בְּהַחֲכָמָה,
 שֶׁהִיא הַמֹּח', שֶׁהִיא הַצֹּלֵם' הַמְאִיר
 בְּפָנָיו' - שֶׁעַל-יְדֵי הַצֹּם' נִכְנַע הַכְּבֹד',
 וְנִתְתַקַּן מִחַ הַחֲכָמָה, שֶׁהִיא הַצֹּלֵם', וּמְאִיר
 בְּפָנָיו אָדָם.

וּכְשֶׁנִּכְנַע הַכְּבֹד', שֶׁהוּא רֹאשׁ
 הַמְּקַטְרָגִים' - אִזִּי נִכְנָעִים כָּל
 הָאוֹיְבִים הָאֲחוּזִים בְּהַכְּבֹד'.

אָבֵל כְּשֶׁזָּכָה לְבַחֲיַנַּת 'עֲנַג שְׁבַת' - אִזִּי אֵין
 צָרִיךְ לַצֹּם' - כִּי פוֹעֵל בְּאֹכִילָתוֹ, מֵה
 שֶׁפָּעַל עַל-יְדֵי הַצֹּם', הֵינּוּ: "לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב"
 (תהלים ה, ג). כִּי 'אֹכִילַת שְׁבַת', קֹדֶשׁ הִיא,

"וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ" (ויקרא כב, י) - וְאִזִּי
 נִכְנַע הַכְּבֹד', וְנִתְבַטַּל כּוֹחוֹ.

וְעַל-יְדֵי הָאֲרוֹת הָאֲבוֹת' - זֹכָה לְשְׁבַת',
 "לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב" - וְזֹכָה
 לְשָׁלוֹם'. וּמְכַנְיָעִים הַשּׁוֹנְאִים הַיּוֹנְקִים
 מִשְׁעַר אָרֶם', בְּבַחֲיַנַּת (תהלים סט, יג): "יִשְׁיַחוּ
 בֵּי יֹשְׁבֵי שְׁעָרֵי" - כִּי נִכְנַע "כְּבֹד פּוֹעֵס",
 שֶׁהִיא "עֵשׂוֹ אָדָם", שֶׁהוּא "פְּאֻדַּת
 שְׁעָרֵי" (בראשית כה, כה).

ב.

(ח"א עד)

עֵשׂוֹ' - הוּא בַחֲיַנַּת הַסִּיגִים' וְהַפְּסֻלָּה
 גְּמוּר', שֶׁמִּשְׁתַּלְשְׁלִין וַיּוֹרְדִין
 מִבַּחֲיַנַּת הַדִּין'.

בא.

(ח"ב ה, יא)

עֲוֹנוֹת־הַמְּשַׁפֵּט' נַעֲשֶׂה, עַל-יְדֵי בַחֲיַנַּת
 'תַּפְּלִין רָעִים'. כִּי יֵשׁ
 בַּחֲיַנַּת 'תַּפְּלִין־מַחִין' שֵׁישׁ בָּהֶם 'פְּסֻלָּה' - כִּי
 הַתַּפְּלִין־מַחִין נַעֲשִׂין עַל-יְדֵי שִׁמְעֵלִין
 'לַחֹת וְשִׁמְנוּנִית הַגּוֹף' מִבַּחֲיַנַּת "הַחֲתִים
 בְּשָׂרוֹ" (ויקרא טו, ג), לְבַחֲיַנַּת 'חֹתֶם־דְּקֹדֶשׁ',
 בַּחֲיַנַּת 'תַּפְּלִין־מַחִין'.

וַיֵּשׁ לַחֹת' שְׁצָרִיכִין לְצֵאת, בְּבַחֲיַנַּת
 'טַפַּת עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל'.

וּכְשֶׁמִּעֲלִין בַּחֲיַנַּת אֵלּוֹ הַשְּׁמִנוּנִית' אֵל
 הַמֹּח' - אִזִּי נִתְעַרַב 'פְּסֻלָּה'
 בְּהַמֹּחִין וְהַתַּפְּלִין', וְעַל-יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה
 'קִלְקוּל־הַמְּשַׁפֵּט', בְּבַחֲיַנַּת (חבקוק א, ד):
 "רָשָׁע מִכְתִּיר אֶת הַצְּדִיק" - הֵינּוּ: הַפְּסֻלָּה'
 שֶׁמִּתְעַרַב וּמְסַבֵּב אֶת הַמֹּח'.

כב.

(שיחות הר"ן פט)

דע: שיש חבילות חבילות של עברות רחמנא-לצלן, כי "עברה גוררת עברה" (אבות פ"ד מ"ב).

הינו: כשאדם עובר עברה חסוֹשְׁלוֹם - אזי 'עברה ראשונה' גוררת אותו לעשות 'עברות אחרות' השיכים לה. וכן כשעושה עברה אחרת חסוֹשְׁלוֹם - אזי גוררת גם־כן עברות השיכים לה.

ומכל חבילה וחבילה, נבראת פת אחת של מחבלים ומקטרגים (אבות פ"ד מ"א). והמחבלים צועקים: "הב לנא חיי, הב לנא מזוניי" [תן לנו חיים, תן לנו מזון]. כי הוא ה'בעל-עברה', הינו שהוא ה'בעל של העברה', וצריך לתן להם חיי ומזוני.

כי עברה הראשונה עשה בלי הכרה, וצריך בודאי לתן לה מזונות. ואפלו העברות האחרות השיכים לעברה הראשונה שנגררו אחריה, צריך לתן להם גם־כן מזונות.

ואף-על-פי שהיה כמו מכרח לעשותו, כי עברה הראשונה גררה אותו, כי יש להם טענה: "היה לה לעשות מצוה תקף אחר עברה הראשונה, והיתה המצוה מגנה עליו!" - על-כן צריך לתן לכלם מזונות וחיות.

והתקון הוא: שילמד לעשות ולקיים ה'שלש-עשרה מדות של רחמים וחסדים'! - דהינו: שיהיה לו רחמנות, וירבה לעשות 'חסד', ויקים כל ה'שלש-עשרה מדות של רחמים'.

ועל-ידי-זה מעורר למעלה, כל ה'שלש-עשרה מדות העליונים של רחמים'.

ועל-ידי-זה נכנעין ועוברין המחבלים שנעשו על-ידי העברות, בבחינת (סליחות): "אל מלך יושב על פסא רחמים וכו', מוחל עוונות עמו מעביר ראשון ראשון".

הינו: שעל-ידי ה'שלש-עשרה מדות של רחמים' - מעביר הקדוש-ברוך-הוא עברות הראשונים שבכל חבילה וחבילה.

ואזי 'שאר העוונות שבחבילה', שבים אל השם-יתברך, והוא נותן להם חיות! - אך מאין הקדוש-ברוך-הוא נותן להם חיות?!

דע: כי יש בסטרא-אחרא בחינת 'ראשון לראשונים', בחינת 'אדום' שנקרא 'ראשון' (פסחים ה.), כמו שכתוב (בראשית כה, כה): "ויצא הראשון אדמוני".

והוא בחינת 'ראשון לראשונים' - שהוא 'ראשון' לה'עברות הראשונים' הנ"ל - כי כלם נמשכים ובאים על-ידו.

כי באמת לפי גדל קדשת ישראל, אין ראוי להם בכל לעשות עברות חסוֹשְׁלוֹם, רק מחמת תקף הגלות שפובלים מהאמות על-ידי מסים וארנוניות, מחמת זה באים לעברות.

נמצא: שכל העברות נמשכים על-ידי 'אדום', שאנו מסורים בגלות אצלו, והוא בחינת 'ראשון לראשונים' כנ"ל.

ועל-כן הקדוש-ברוך-הוא נותן העוונות עליו, ונמשך להם חיות מפניו.

בְּבַחֲנֵינָת (יִשְׁעִיָּהּ יא, ג): "וְהִרְיָחוּ בִּירְאֵת ה'",
שֶׁהוּא 'מְזוֹנָא־דְנִשְׁמָתָא'.

וְהַתְקוּן לָזֶה: הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'קוֹל',
בְּחִינַת 'קוֹל' הַמְשַׁקָּה אֶת הַגֶּן'
שֶׁשֵּׁם גְּדָלִים כָּל הַרְיָחוֹת וְהִירְאוֹת, בְּחִינַת
(בְּרַאשִׁית ג, י): "אֵת קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בְּגֵן וְאִירָא".

כִּי זֶה ה'קוֹל', מְשַׁקָּה אֶת הַגֶּן, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה
גְּדָלִים שָׁם כָּל הַרְיָחוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת
'רְאָה', בְּחִינַת 'מְזוֹנָא־דְנִשְׁמָתָא' וְכוּ'. כִּי
עַל־יְדֵי־זֶה ה'קוֹל' נִכְנַע בְּחִינַת 'עֶקֶב'
דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא' - כִּי זֶה ה'קוֹל' הוּא בְּחִינַת
(שָׁם כז, כב): "הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב".

וְעַל־כֵּן זֶכֶה 'יַעֲקֹב' לְבְּחִינַת הַרְיָח',
בְּבַחֲנֵינָת (שָׁם שָׁם, כז): "רְאָה רִיחַ
בְּנֵי בְּרִיחַ שְׂדֵה" הַנְּאָמַר בְּיַעֲקֹב - וְהוּא
מִכְנִיעַ 'עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא', בְּבַחֲנֵינָת (שָׁם כה,
כו): "וַיִּדּוּ אַחְזַת בַּעֲקֵב עֵשׂוּ".

זֶה ה'קוֹל', הוּא בְּחִינַת 'קוֹל' הַמּוֹכִיחַ
הָרְאוּי' הַנ"ל, בְּבַחֲנֵינָת (יִשְׁעִיָּהּ נח, א):
"הָרַם כְּשׁוֹפֵר קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי פִּשְׁעֵם"
וְכוּ'.

וְהוּא בְּחִינַת 'קוֹל' הַנְּגוֹן' שֶׁל הַשִּׁיר
שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד' כְּשִׁיחַדֵּשׁ אֶת
עוֹלָמוֹ.

וְזֶהוּ (בְּרֻכּוֹת נד:): "וּמַתִּיָּהּ בְּקַרְסֻלָּהּ וְקַטְלָהּ"
[וְהִכָּה מִשָּׁה רַבְנוּ' לְעוֹג מְלֹךְ הַבָּשָׂן' בְּקַרְסוּלוֹ,
וְהַרְגוּ] - שֶׁהִכָּה וְהִכְנִיעַ 'עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא',
עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'קוֹל' הַנְּגוֹן' הַנ"ל, שֶׁהוּא
בְּחִינַת "קוֹל יַעֲקֹב" - שֶׁהוּא מִכְנִיעַ 'עֶקֶב'
דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא, בְּבַחֲנֵינָת: "וַיִּדּוּ אַחְזַת
בַּעֲקֵב עֵשׂוּ" כַּנ"ל.

זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים סט, כח): "תָּנָה עֵינַי עַל
עוֹנֵם" - הֵינּוּ: שֶׁהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא
נוֹתֵן עָלָיו הָעוֹנוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנִמְשָׁךְ לָהֶם
חַיּוֹת מִמֶּנּוּ.

"וַיִּדּוּ אַחְזַת בַּעֲקֵב עֵשׂוּ" (בְּרַאשִׁית כה, כו)

נג.

(ח"ב ח, א)

כְּשֶׁהַמּוֹכִיחַ אֵינוֹ רְאוּי לְהוֹכִיחַ - אָזִי לֹא
דִּי שְׂאִינוֹ מוֹעִיל בְּתוֹכְחָתוֹ,
אִף גַּם הוּא מִבְּאִישׁ רִיחַ שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת
הַשּׁוֹמְעִים תּוֹכְחָתוֹ וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי־זֶה מַחְלִישׁ
נְשָׁמָתָם, וְנִפְסַק הַשִּׁפְעַ מִכָּל הָעוֹלָמוֹת
הַתְּלוּוִיִּים בָּהֶם.

אָבֵל כְּשֶׁהַמּוֹכִיחַ רְאוּי לְהוֹכִיחַ - אָזִי
אֲדַרְבָּא, מוֹסִיף וְנוֹתֵן 'רִיחַ־טוֹב'
בְּהַנְּשָׁמוֹת עַל־יְדֵי תּוֹכְחָתוֹ וְכוּ'. בְּבַחֲנֵינָת
ה'תּוֹכְחָה שֶׁל מִשָּׁה' וְכוּ'.

כִּי עַל־יְדֵי 'קוֹל' הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי', נוֹתֵן
'רִיחַ־טוֹב' בְּהַנְּשָׁמוֹת, בְּחִינַת 'מְזוֹנָא־
דְּנִשְׁמָתָא', כִּי עֶקֶר יְנִיקַת הַנְּשָׁמָה' הִיא
מִה'רִיחַ' וְכוּ'.

כִּי יֵשׁ 'מְזוֹנָא־דְנִשְׁמָתָא' ו'מְזוֹנָא־דְגּוֹפָא',
וְעַל־יְדֵי 'מְזוֹנָא־דְגּוֹפָא', אֲכִילָהּ וּשְׁתִּיָּהּ,
נִחְלָשׁ 'מְזוֹנָא־דְנִשְׁמָתָא', וּמִגְדִּילִין בְּחִינַת
'עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא', בְּבַחֲנֵינָת (תְּהִלִּים מא, י):
"אוֹכֵל לֶחֶמִי הִגְדִּיל עָלַי עֶקֶב" - כִּי עַל־יְדֵי
ה'אֲכִילָה' נִתְחַזְקִין ה'עֶקֶבִים' וְה'רְגִלִין'.

וְאִזּוּ כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל חִסּוֹן־שְׁלוֹם 'עֶקֶב דְּסִטְרָא־
אֲחֵרָא' - נִחְלָשׁ חִסּוֹן־שְׁלוֹם בְּחִינַת
'עֶקֶב דְּקַדְשָׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת (מִשְׁלֵי כב, ד):
"עֶקֶב עֲנָה יִרְאֵת ה'", שֶׁהִיא בְּחִינַת 'רִיחַ',

"וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יָשֵׁב אֱהָלִים" (בראשית כה, כז)

"מי שיש בו דעה, פאלו נבנה בית המקדש
בימיו" (ברכות לג), ו'משה' הוא בחינת 'הדעת'
(זהר פקודי רכא).

וּלְמִנּוֹת מֶלֶךְ - הוא בחינת 'דקיע',
הוא שבתוך האל"ף - כמו
שכתוב (במדבר כד, יז): "דרך פוכב מיעקב",
שקאי על 'שיקום מלך מיעקב'. ו'דרך
פוכב", הוא בחינת 'דקיע' שיש בו 'פוכבים'
ומזלות'.

וְהֵינּוּ: "מִיַּעֲקֹב" - פי "יעקב איש תם
ישב אהלים", בחינת 'דקיע', כמו
שכתוב: "וימתחם פאהל" פנ"ל - פמבאר
בזהר (אחרי סו: ועוד): "שיעקב הוא בחינת
וא"ו" [בחינת (ויקרא כו, מב): "וזכרתי את בריתי
יעקוב"] - פי 'ש'לש מצוות' אלו, הם בחינת
'תשובה'.

נו.

(ח"א כג, א"ד)

אלו הנזפלים בתאות-ממון, ואינם
מאמינים שהקדוש-ברוך-הוא יכול
לפרנס האדם בסבה קלה, ורודפים אחר
פרנסתם ביגיעות גדולות, והם "אזכלי לחם
בעצבון" (על-פי תהלים קכז, ב), כמו שכתוב
(בראשית ג, יז): "בעצבון תאכלנה", ועצבות'
הוא 'מרה-שחורה'.

**אלו בני-אדם - נקשרים בפנים דסטרוא-
אחרא', אנפין-חשוכין', 'מרה-
שחורה', בחינת 'עבודת-אלילים', 'אלקים
אחרים', בחינת 'מיתה'.**

**אבל אלו בני-אדם שמשאם ומתנם
באמונה - הם דבקים ב'אור-הפנים'
דקדשה, 'אנפין-נהורין', בחינת 'חיים', כמו
שכתוב (משלי טז, טז): "באור פני מלך חיים",
בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא):**

נד.

(ח"א א)

**נמצא להלן בפסוק (בראשית כה, לד): "ויבז
עשו את הבכרה".**

נה.

(ח"א ו, ה"ז)

**'משה' הוא בחינת 'נקדה העליונה של
האל"ף'. ו'יהושע' הוא בחינת
'נקדה התחתונה של האל"ף'. והוא"ו
שבתוך האל"ף, הוא ה'דקיע', הוא בחינת
ה'אהל'.**

**כמו שכתוב (שמות לג, יא): "ויהושע בן נון
לא ימיש מתוך האהל"; ו'אהל' הוא
דקיע', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "וימתחם
פאהל לשבת" וכו'.**

**וזה פרוש: "את גאון יעקב" (תהלים מז, ה -
עין שם בפנים פרוש כל הפסוק) - זה בחינת
וא"ו שבתוך האל"ף, בחינת 'אהל', בחינת
'אור' ש'משה' מאיר ל'יהושע' - כמו
שכתוב (בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם ישב
אהלים".**

**והוא ענין שאמרו חז"ל (סנהדרין כז):
"שקדם בניסת ישראל לארץ,
הזהרו לקים שלש מצוות: א) להכרית זרעו
של עמלק. ב) ולבנות להם בית הבחירה. ג)
ולמנות מלך".**

**"להכרית זרעו של עמלק" - היא בחינת
'יהושע', 'נקדה התחתונה' -
פי עקר 'מחית עמלק' תלוי ב'יהושע', כמו
שכתוב (שמות יז, ט): "צא הלחם בעמלק".**

**"ולבנות בית הבחירה" - הוא בחינת
'משה', 'נקדה העליונה' - פי**

"שבע שמחות את פניך". וכתיב (בראשית מה, כז): **"ותחי רוח יעקב".** כי אין **"אמונה בלא אמת"** (זהר בלק קצח): **"ואמת"** (שמות לד, ו) - **"הוא אור-הפנים"**, כידוע.

וזה שאמרו חז"ל (שבת לג: על בראשית לג, יח): **"ויחן פני העיר - חד אמר: מטבע תקן להם, וחד אמר: מרחצאות תקן להם"**.

הינו הך ולא פליגי - כי **"יעקב"** הוא בחינת **"אמת"**, כמו שכתוב (מיכה ז, כ): **"תתן אמת ליעקב"**, והוא בחינת **"אור-הפנים"**. ותבא בשבא, נתתקן **"אמונה"**.

וזה: **"מטבע תקן"** - שתקן **"תאות-ממון"**. וכשתקן **"תאות-ממון"**, נתתקן פנים **"עבודת-אלילים"**.

וזה: **"מרחצאות תקן להם"** - כמו שכתוב (שמות ב, ה): **"ותרד בת פרעה לרחץ"**, ודרשו חז"ל (מגלה יג. סוטה יב): **"לרחץ מגלולי בית אביה"**.

וזה: **"ויחן פני העיר"** - **"פני דיקא, שהיא פנים דסטרא-אחרא"**, שהיא **"מטבע"**, הינו: **"תאות-ממון"** - כי כל **עבודות-זרות תחובים ב'ממון'**.

וזה בחינת (בראשית כה, כז): **"יעקב איש תם"** - כי על-ידו: **"ויחן פני העיר"** - על-ידו **"תקון המטבע בנ"ל"**.

וזה בחינת מזוזה וכו' - על-ידי **"מזוזה"** נתבטל **"חמדת הממון"** וכו'.

וזה שאמרו רז"ל (שבת קג: מנחות לד. - על דברים ו, ט): **"וכתבתם [וכתבתם] - שיהא כתיבה תמה"**.

וזה בחינת (בראשית כה, כז): **"יעקב איש תם"** - כי על-ידו: **"ויחן פני העיר"** (שם לג, יח), **שעל-ידו 'תקון המטבע'**.

כז.

(ח"א כט, ג"ה)

לפי הלא-תעשה שעוברים, כן מעוררין וגורמין דם נדה' לה'שכינה', וגורמין אפרשותא בין קדשא-ברוך-הוא ושכינתה חס-ושלום.

בכך צריך להמתיק ה'דמים' האלו, הינו: לתקן ה'לאוין' שהם ה'גידין', ולהמשיך להם **"לבנונית"**.

ולתקן כל העברות בפרטיות - הם רבים מאד וכבד על האדם, ואי-אפשר לתקן אותם, כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו וכלאו. על-כן צריך לתקן **"תקון-הכללי"** שהוא **"תקון-הברית"**, ועל-ידי-זה יתתקנו ממילא **"כל הלאוין"** שעבר.

ואז על-ידי **"תקון-הברית"**, שהוא **"כלליות הגידין"** - נתתקן ממילא **"כל הלאוין"** שעבר, ונמשך להם **"לבנונית"**, בבחינת: **"דם נעבר ונעשה חלב"** (בכורות: נדה ט.).

ועל-שם-זה נקרא ה'ברית-קדש', **"שדי"** (זהר פנחס רנז.), על-שם **"ששדי ויורה כחץ"** (תגינה טו. נדה מג.) **"לבנונית"** ו'תקונים' לכל פרט ופרט כפי צרכו, ואפלו למקומות הצרים והדקים שאי-אפשר לבוא לשם שום תקון כ"אם על-ידי 'תקון הכללי'.

ועל-שם-זה נקרא **"ברית"**: **"זהר הרקיע"** (דניאל יב, ג). **כי קדם התקון** -

אזי ה'רקיע' הוא בבחינת (איוב כ, כז): **"גלו שמים עונו"**. ואחר התקון - אזי **"מזהיר"** ומטהר את ה'רקיע', בבחינת: **"לשון של 'זהרית' שמלבין עוונותיהן"** (יומא סח:).

"יעקב" שהמשיך **"לבנונית"**, בבחינת (בראשית ל, לז): **"מחשף הלבן"**,

על־ידי 'תקון־הכללי', כמו שכתוב (שם מט, ג): "ראשית אוני" - נאמר בו (שם כה, כז): "יושב אהלים".

הינו בחינת 'שמים', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "וימתחם פאהל לשבת", הינו בחינת: "דרך הנשר בשמים" (משלי ל, יט), בחינת: "זהר הרקיע" (דניאל יב, ג), בחינת: "לשון של זהרית' שמלבין עונותיהן" והדמים של שם"ה גידין, בבחינת (ישעיה א, יח): "אם יאדימו כתולע בצמר יהיו".

כח.

(ח"א ל, ו)

'יעקב' הוא בחינת 'בן תם' (של הארבעה בנים, בהגדה של פסח), כמו שכתוב (בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם".

[לקוטי־הלכות, נטילת־ידיים לסעודה ו, לא - העקר הוא 'תמימות ופשיטות', ולבלי לכנס בתקירות וקשיות, שזהו בחינת 'בן תם', שהוא בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - כמו שכתוב בהתורה "מישרא" סימן ל].

כט.

(ספורי־מעשיות, מעשה ט מחכם ותם)

מעשה: שני בעלי־בתים היו בעיר אחת, והיו גדולים בעשירות, והיה להם בתים גדולים, והיו להם שני בנים - לכל אחד בן אחד. ולמדו שניהם בחדר אחד.

ואלו השני בנים - היו אחד מהם ברי־הבנה. והאחד היה 'תם', לא שהיה טפש, אלא שהיה לו שכל פשוט ונמוך וכו'.

והאחד היה 'תם', ומחו היה נמוך וכו'. ומחמת שהיה 'תם', למד הרבה עד שקבל, ולא היה בקי בהאמנות בשלמות. ונשא אשה, והיה מתפרנס מן המלאכה.

ומחמת שהיה 'תם', ולא היה בקי בהמלאכה כל־כּוּ, על־כן היה פּרַנְסָתוּ בְּדַחַק גְּדוֹל וּבְצַמְצוּם וכו'.

ומנהגו היה: שהיה תמיד בשמחה גדולה מאד, והיה רק מלא שמחה תמיד. והיו לו כל המאכלים וכל המשקאות וכל המלבושים וכו'.

ושבח מאד את אותו המאכל: "כמה הוא מתקן וטוב!" פאלו היה אוכל אותו המאכל ממש.

ובאמת היה מרגיש באכילתו הלחם, טעם כל מאכל ומאכל שהיה רוצה, מחמת תמימותו ושמחתו הגדולה וכו'. והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד.

בשהיה גומר המנעל, ומן־הסתם היה לו שלש קצוות וכו', היה לוקח המנעל בידו והיה משבח אותו מאד, והיה מתענג מאד ממונו וכו'.

ואצל העולם היה ללעג וכו'. והיה אותו ה'תם' אומר: רק בלי ליצנות! וכו'.

וכשהיה רואה, שפונתם לליצנות, היה אומר: "מה יהיה פשתהיה חכם מפני? הלא אזי תהיה שוטה, פי מה אני נחשב?! וכשתהיה חכם מפני, אדרבא, אזי תהיה שוטה! וכו'.

והיה בעיני ה'חכם' לשחוק, ונדמה בעיניו למשגע. ואמר לו ה'תם': "הלא סתם בני־אדם שמתלוצצים מפני, הם שוטים, פי אם הפה חכמים מפני, הלא אדרבה הם שוטים, מפל־שפן חכם כמו־תך, ומה תהיה אם אתה חכם מפני?!"

עָנָה ה'תָּם לְה'חָכֵם: "מִי יִתֵּן שִׁתְּבוּא אֶתְּךָ
עַל מַדְרָגָה שְׁלִי!"

הַשִּׁיב ה'חָכֵם: זֶה אֲפֹשֶׁר לִהְיוֹת שְׂאֵנִי
אָבוֹא עַל שְׁלֶךְ, שִׁינְטֵל מִמֵּנִי
הַשִּׁכֵּל, אוֹ אֶהְיֶה חוֹלָה, וְאֶהְיֶה נַעֲשֶׂה מְשָׁעָה,
כִּי הֲלֹא מָה אֶתְּךָ? אִישׁ מְשָׁעָה! – אָבֵל שְׂאֶתְךָ
תָּבוֹא עַל שְׁלִי, זֶה אִי־אֲפֹשֶׁר בְּשׁוּם אָפֶן,
שִׁתְּהִיָּה אֶתְּךָ חָכֵם כְּמוֹנִי!"

הַשִּׁיב ה'תָּם: "אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ הַכֹּל
אֲפֹשֶׁר, וְיִכּוֹל לִהְיוֹת כְּהַרְף־עֵינַי
שְׂאֵנִי אָבוֹא עַל שְׁלֶךְ!" – וְשָׁחַק ה'חָכֵם מִמֶּנּוּ
מְאֹד וְכוּ'.

כִּי ה'חָכֵם אֵינָם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מְמֻנָה עַל
הָאוֹצְרוֹת – פֶּן עַל יְדֵי חֲכָמְתוֹ וְשִׁכְלוֹ
יִוָּכַל לְבַזֵּז הָאוֹצְרוֹת, עַל־כֵּן עוֹשִׂין מְמֻנָה
עַל הָאוֹצְרוֹת – תָּם דּוֹקָא.

וְעַתָּה שֶׁנִּתְרוֹמַם מְזֹלוֹ, וְבָא לוֹ קֶצֶת הַבְּנָה
– אֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֹל
בְּחֲכָמְתוֹ, רַק נִהַג בְּתַמִּימוֹתוֹ כְּבָרָאשׁוּנָה,
וְהִנְהִיג אֶת הַמְּדִינָה בְּתַמִּימוֹת בְּאֵמֶת וּבִישָׁר,
וְעוֹלָה לֹא נִמְצָא בּוֹ וְכוּ', כִּפִּי תַמִּימוֹתוֹ
בְּאֵמֶת, בְּלִי שׁוּם עֲרָמָה וּמְרָמָה וְכוּ'.

וְתַכְף עָלָה עַל דַּעְתּוֹ: שֶׁחֲבָרוֹ ה'חָכֵם אָמַר
לוֹ: "שְׂאִי־אֲפֹשֶׁר בְּשׁוּם אָפֶן שֶׁהוּא
יָבוֹא עַל שְׁלוֹ!" – וְהִנֵּה עַתָּה כְּבָר בָּא עַל
חֲכָמְתוֹ!

וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן, אֶף־עַל־פִּי שֶׁכְּבָר הָיָה
יֹדֵעַ חֲכָמוֹת, לֹא הָיָה
מְשַׁתְּמֵשׁ עִם חֲכָמוֹת כְּכֹל, רַק נִהַג הַכֹּל
בְּתַמִּימוֹתוֹ כְּבָרָאשׁוּנָה וְכוּ'.

וְדַבֵּר הַמְּלֶכֶךְ עִם ה'תָּם בְּתַחֲלָה מִהִנְהַגְת
הַמְּדִינָה, וְהוֹטֵב בְּעֵינֵי הַמְּלֶכֶךְ מְאֹד
מְאֹד, כִּי רָאָה: שֶׁהוּא מִתְּנַהֵג בִּישָׁר וְאֵמֶת

גְּדוֹל, בְּלִי שׁוּם עוֹלָה וּמְרָמָה וְכוּ'. וְאָמַר:
"אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא חָכֵם כְּזֶה, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן
מִתְּנַהֵג בְּתַמִּימוֹת כְּזֶה!"

וַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי הַמְּלֶכֶךְ מְאֹד מְאֹד. וּמִנָּה הַמְּלֶכֶךְ
אוֹתוֹ: שִׁיְהִיָּה מִיַּנְיָסְטֶער (שר) עַל
כָּל הַמִּינִיסְטֶערִם (שָׂרִים) וְכוּ'.

עַל־זֶה הַמַּעֲשֶׂה נִאֲמְרָה הַתּוֹרָה (לְקוּטִי
מוֹהַר"ן ח"ב יט) הַמְּדַבֵּרֶת מְחַכְמוֹת
וְתַמִּימוֹת: שֶׁעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא רַק תַּמִּימוֹת
וּפְשִׁיטוֹת וְכוּ'.

[עֲנִי־שָׁם כָּל הַסְּפוּר הַנּוֹרָא שֶׁל ה'תָּם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁזָּכָה בְּסוּף
לְמָה שֶׁזָּכָה בְּזָכוֹת תַּמִּימוֹתוֹ, וְה'חָכֵם עָבַר מָה שֶׁעָבַר עַל־
יְדֵי חֲכָמוֹתָיו הַמְּדָמוֹת, עַד שֶׁבְּסוּף הוֹצִיא אוֹתוֹ ה'תָּם
מִמְקוֹמוֹ, וְהִכְרִחַ לְהוֹדוֹת לוֹ עַל הַכֹּל וְכוּ'. וְתִלְמַד מְזֶה גְּדֹל
מַעֲלַת הַתַּמִּימוֹת וּגְנוּת הַחֲכָמוֹת].

כָּל עֲנֵינֵי תַמִּימוֹת – נִמְצָאִים בְּפָרָשַׁת שׁוֹפְטִים,
בְּפָסוּק (דְּבָרִים יח, יג): "תַּמִּים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ"

"וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו, כִּי צִיד בְּפִיּוֹ"
(בְּרָאשִׁית כה, כח)

"הָיָה מְרָמָה אֶת אָבִיו בְּדַבְּרָיו, וְהָיָה שׁוֹאֵל:
אָבִא אֵיךְ מַעֲשִׂינִי אֶת הַמְּלָח" וְכוּ'.
(רש"י: בְּרָאשִׁית רַבָּה סג, י; תַּנְחומָא תוֹלְדוֹת ח)

ל

(ח"א ט, ג; ח"א קיב)

כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל, אֲזִי בָאִים
מִחֲשָׁבוֹת־זָרוֹת וְקַלְפוֹת
וּמִסַּבִּיבֵינֵי אוֹתוֹ, וְנִשְׁאָר בַּחֲשֶׁךְ, וְאֵינּוּ יָכוֹל
לְהַתְּפַלֵּל.

וְתַכְלִית הַתְּקִנָּה לְזֶה: שֶׁתִּרְאֶה שִׁיִּצְאוּ
הַדְּבוּרִים מִפִּיךָ בְּאֵמֶת, וְעַל־יְדֵי
ה'תְּבַה' הַיּוֹצֵאת מִפִּיךָ בְּאֵמֶת, הִיא תִשִּׁים
לְךָ פֶתַח בַּחֲשֶׁךְ שֶׁאֶתְּךָ 'נִצּוֹד' בּוֹ, וְתִזְכֶּה
לְהַתְּפַלֵּל הַיָּטֵב.

וְזֶה (בראשית ו, טז): "וּפְתַח הַתְּבֵה בְּצִדָּה תְּשִׂים" - הִינֵנו: ה'תְּבֵה' הַיּוֹצֵאת בְּאֵמֶת, הִיא תְּשִׂים לָךְ 'פְּתַח' בַּחֲשֵׁךְ שְׂאֵתָה 'נְצוּד' בּוֹ.

וְזֶה: "בְּצִדָּה" - הִינֵנו: הַקְּלֵפָה 'הַצֵּד צִיד', כְּמוֹ שְׂכָתוּב (שם כה, כח): "כִּי צִיד בְּפִיו" - הִינֵנו: הַיִּצְר־הָרַע וְהַסְטְרָא-אַחֲרָא.

הִינֵנו: שְׁה'תְּבֵה' הַיּוֹצֵאת בְּאֵמֶת, הִיא תְּשִׂים לָךְ 'פְּתַח' בַּחֲשֵׁךְ שְׂאֵתָה 'נְצוּד' בּוֹ, בְּהַסְטְרָא-אַחֲרָא וְהַחֲשֵׁךְ הַמְּסַבֵּיךְ מִכָּל 'צֵד'.

כָּלוּמֵר: שְׂאֵתָה צָרִיךְ לָזַהֵר לַעֲשׂוֹת 'פְּתַח' מְכוּן מִמֶּשׁ 'בְּצִדָּה', כְּנֶגֶד הַסְטְרָא-אַחֲרָא שֶׁנִּקְרָאת 'צִדָּה' - כְּמוֹ הַתְּגַבְרוֹת הַצִּדָּה וְהַסְטְרָא-אַחֲרָא, כֵּן לְפִי-זֶה מְכוּן מִמֶּשׁ אֵתָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת 'פְּתַח תְּתַבֵּה', הִינֵנו: 'דְּבוּרֵי-אֵמֶת'.

וְאַחֲר־כֵּן: הָיָה 'יִצְחָק' גַּם-כֵּן הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, וְהָיָה "מְגִיד גַּם-כֵּן גֵּרִים הַרְבֵּה" (בראשית-רבה פד, ד), וְחִבֵּר גַּם-כֵּן סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד בְּעֵינֵי חֲזוֹן הָאֱמוּנָה-הַקְּדוּשָׁה.

וְהָיָה מִתְּבוּנָה גַּם-כֵּן לְמִי מִבְּנֵי יִנִּיחַ סְפָרָיו וְחִכְמָתוֹ, כִּי גַם 'עֲשׂו' הוֹטֵב בְּעֵינָיו וְהִטְעָה אוֹתוֹ עַד שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (בראשית כה, כח) "וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת עֲשׂו כִּי צִיד בְּפִיו", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: "שֶׁהָיָה מְרַמֵּה אֶת אָבִיו בְּדַבְרָיו, וְהָיָה שׂוֹאֵלוֹ: אָבִיא אִיךְ מַעֲשִׂיךְ אֶת הַמְּלַח" וְכו' (בראשית-רבה סג, י; תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת ח).

אָבֵל אֶה-עַל-פִּי-כֵן הַתְּבוּנָה יִצְחָק בְּדַעְתּוֹ, עַד שֶׁנִּתְבָּרַר לוֹ: שֶׁהַעֲקָר הוּא 'יַעֲקֹב', וּמִסֵּר לוֹ הַכֹּל. וְכֵן 'יַעֲקֹב', הָיָה גַּם-כֵּן עוֹסֵק בְּזֶה וְכו'.

"הַלְעִיטְנִי נָא" (בראשית כה, ל)

לב.

(חיי-מוהר"ן תקטו)

הַזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל: שֶׁלֹּא לֵאכֹל בְּהַלְעָטָה, הִינֵנו בְּמַהֲירוֹת' בְּדֶרֶךְ 'צַרְגָּר' - כִּי זֶהוּ בְּחִינַת (בראשית כה, ל): "הַלְעִיטְנִי נָא!"

רַק לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לֵאכֹל בְּמַתִּינּוֹת בְּיִשׁוּב-הַדַּעַת וּבְדֶרֶךְ-אֶרֶץ - בְּדֶרֶךְ שְׂאוּכְלִין בְּדֶרֶךְ-אֶרֶץ כְּשִׂיּוֹשֵׁב אָדָם חָשׁוּב עַל הַשְּׁלָחוֹ, כֵּן יֵאָכֵל תָּמִיד אֶפְלוֹ כְּשִׂאוּכֵל לְבָדוֹ.

לג.

(לקוטי-עצות, אכילה א - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יז, ב-ג)

עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּכַשְׂרוֹת פְּרָאוּי, שְׂאוּכֵל בְּמַתִּינּוֹת, וְאֵינוֹ אוֹכֵל בְּדֶרֶךְ

לא.

(חיי-מוהר"ן שיצה)

וְהָיָה 'אַבְרָהָם אָבִינוּ' עוֹסֵק בְּזֶה הַרְבֵּה, לְגַלוֹת הָאֱמוּנָה-הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם. וְהָיָה מַחְבֵּר סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד עַל זֶה, אֲלָפִים סְפָרִים. וְהָיוּ לוֹ בָּנִים הַרְבֵּה.

וּמִסְתַּמָּא מֵאַחַר שֶׁהָיוּ בָּנָיו, הָיוּ בָּלָם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר, כִּי אֶפְלוֹ "יִשְׁמַעְאֵל עָשָׂה תְּשׁוּבָה" (בְּבֵא-בְתָרָא טז:). אִךְ אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁרָצָה לְהַשְׁאִיר סְפָרָיו וְחִכְמָתוֹ בְּעוֹלָם, הָיָה חוֹקֵר וּמִתְּבוּנָה בְּעֲצֻמוֹ לְמִי מִבְּנֵי יִנִּיחַ סְפָרָיו וְחִכְמָתוֹ.

עַד שֶׁנִּסְכַּם אָצְלוֹ: לְהַנִּיחַ הַכֹּל לְיִצְחָק אָבִינוּ, וּמִסֵּר לוֹ הַכֹּל (בראשית כה, ה: "וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לְיִצְחָק").

ה'לעטה' - נתתקן ה'שכל', ונכנע
ה'כסילות'.

אבל כשאוכל כ"זולל וסבא" (דברים כא, כ) -
על-ידי-זה מתגבר ה'כסילות' על
ה'שכל', ועל-ידי-זה נחשף אצלו 'אור-
הצדיק', ואינו יכול לקבל מפניו 'יראה
ואהבה'.

לד.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג יז)

רבנו ז"ל אמר: לברר ולדקדק באוכל' מה
בן ומה לא' (מה טוב וטעים ומה לא), זה
נקרא 'תאות-אכילה'! [פרעבענדעווען אין עסן
'וואס יא און וואס נישט', דאס הייסט 'תאות-אכילה'].

גם אמר רבנו ז"ל: זה שהאדם אוכל ממה
שרחוק ממנו, ולא מהמנח והמנש
לפניו - גם זה נקרא 'תאות-אכילה'! [אז מען
עסט פון ווייטער, דאס איז אויך 'תאות-אכילה'] - כי
צריך האדם לאכל במתינות ובנחת, מהמנח
קרוב וסמוך לו [עסן נעבן זיך].

"וימנח את ברכתו ליעקב וגו'. ויבז
עשו את הבכרה" (בראשית כה, לג-לד)

לה.

(ח"א א)

איש הישראלי צריך תמיד להסתכל
בה'שכל' של כל דבר, ולקשר עצמו
אל ה'חכמה' וה'שכל' שיש בכל דבר - כדי
שיאיר לו ה'שכל' שיש בכל דבר, להתקרב
להשם-יתברך על-ידי אותו הדבר.

כי ה'שכל' הוא 'אור גדול', ומאיר לו בכל
דרכיו, כמו שכתוב (קהלת ח, א): "חכמת
אדם תאיר פניו". וה'חכמה' וה'שכל' הוא

ה'חיות' של כל דבר, כמו שכתוב (שם ז, יב):
"החכמה תחיה" וכו'.

וזה בחינת 'יעקב' - פי 'יעקב' זכה
ל'בכורה' (בראשית כה, לג), "שהוא
ראשית", שהוא בחינת 'חכמה'" (זהר משפטים
קכא: תקוני-זהר ל), כמו שכתוב (תהלים קיא, י):
"ראשית חכמה".

וזה בחינת (בראשית כז, לו): "וייעקבני זה
פעמים", ותרגום אונקלוס:
"וחכמני". - וזהו בחינת 'מלכות-דקדשה'
וכו'.

אבל מי שאינו מקשר עצמו אל ה'שכל'
וה'חכמה' וה'חיות' שיש בכל דבר -
זה בחינת 'עשו' שבזה את ה'בכורה', כמו
שכתוב (בראשית כה, לד): "ויבז עשו את
הבכרה", דהינו: ה'שכל' כנ"ל - בחינת
(משלי יח, ב): "לא יחפץ פסיל בתבונה, כי אם
בהתגלות לבו". - וזה בחינת 'מלכות-
הרשעה' וכו'.

וצריך כל אחד לתן פח לבחינת 'מלכות-
דקדשה', להתגבר על 'מלכות
דסטרא-אחרא. ועל-ידי מה? - על-ידי
התורה שהוא עוסק בכה.

ואזי מקבלת ה'מלכות', שהיא בחינת
'נו'ך, 'חיות' מן ה'חכמה' שהיא
בחינת 'חיות'. ונתחבר ונתקשר הח' והנו',
ונעשה "אור הלבנה כאור החמה" (ישעיה ל,
כו) - ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה,
כג - על-פי פסחים מב), ואזי נופל ונתבטל
'מלכות-הרשעה', 'מלכות דסטרא-אחרא'.

וזהו (תהלים קיט, א): "אשרי תמימי דרך".
"אשרי" - לשון 'הסתכלות'. 'תמימי
דרך' - בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש
תם", שהוא בחינת ה'שכל' כנ"ל.

היָנוּ: לזָכוֹת לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשֶּׁכֶל שֵׁשׁ
בְּכָל דָּבָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "יַעֲקֹב
אִישׁ תָּם" - זֶה זֹכֵיךְ עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה'.

וְזָהוּ: "הַהוֹלְכִים בְּתוֹרַת ה'" - פִּי עַל-יְדֵי
שְׁלוֹמֵךְ תּוֹרָה בְּכַח, - נוֹתֵן כַּח
לְמַלְכוּת־דְּקָדְשָׁה, בְּחִינַת 'נו"ן' - לְקַבֵּל מִן
הַשֶּׁכֶל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֵי"ת'.

וְאִזִּי נַעֲשֶׂה 'ח"ן' - וְנִתְקַבְּלִים דְּבָרֶיךָ,
וְנִתְעַלָּה הַ'ח"ן' וְהַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, וְכָל הַתַּפְלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת נִתְקַבְּלִים.

"שֶׁכֶן בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ" (בְּרֵאשִׁית כו. ב.)
"שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרַעֲיָה אֱמוּנָה" (תְּהִלִּים לז. ג.)

לו.

(ח"א ז, א)

עֵקֶר אֱמוּנָה, בְּחִינַת תַּפְלָה, בְּחִינַת
'נְפִישׁ' - אֵינוֹ אֶלָּא בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
כְּמוֹ שְׂכָנוֹת (תְּהִלִּים לז. ג.): "שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרַעֲיָה
אֱמוּנָה".

לז.

(ח"א ט, ה)

עֵקֶר הַנְּפִישׁ, הֵינוּ עֵקֶר הַתַּפְלָה - אֵינוֹ
אֶלָּא בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂכָנוֹת
(תְּהִלִּים לז. ג.): "שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרַעֲיָה אֱמוּנָה";
וְאֱמוּנָה זֶה תַּפְלָה, כְּמוֹ שְׂכָנוֹת (שְׁמוֹת יז.
יב): "וַיְהִי יְדִיו אֱמוּנָה", כְּתִרְגוּמוֹ.

לח.

(ח"א נה, ח)

וְזָהוּ (תְּהִלִּים לז. ג.): "שֶׁכֶן אֶרֶץ וְרַעֲיָה
אֱמוּנָה" - עַל-יְדֵי אֱמוּנָה, שֶׁהִיא
הַתַּפְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְבְּחִינַת 'אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל'.

לט.

(ח"א עט)

אֵימַתִּי יָכוֹל לְרַאוֹת שְׂפָלוֹתוֹ? - בְּשַׁבָּת.
כְּשֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה, שֶׁהִיא
'שַׁבָּת'. פִּי כְּשֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְנִדְחָה
הָרַע לְגַמְרִי, וַיֵּשׁ לוֹ נִיחָא - זֶהוּ בְּחִינַת 'שַׁבָּת'
- שֵׁשׁ לוֹ נִיחָא.

כִּי "בֵּא שַׁבָּת - בֵּא מְנוּחָה" (רש"י בְּרֵאשִׁית ב. ב.
- עַל-פִּי בְּרֵאשִׁית-רַבָּה י. ט) - שֵׁשׁ לוֹ
'מְנוּחָה' מִכָּל וְכָל, וְנִדְחָה הָרַע לְגַמְרִי.

וְזָה הוּא (תְּהִלִּים לז. ג.): "בְּטַח בַּה'" - לְשׁוֹן
'הַשֶּׁקֶט וּבְטַח', שֵׁשׁ לוֹ מְנוּחָה מִכָּל
וְכָל. "וַעֲשֵׂה טוֹב" (תְּהִלִּים שָׁם) - הֵינוּ:
שְׁנֵת הַפָּד מִ'רַע' לְטוֹב-גְּמוּר'.

"שֶׁכֶן אֶרֶץ" (תְּהִלִּים לז. שָׁם) - הֵינוּ בְּחִינַת
'נְפִישׁ', כְּמָה דָּאֵת אָמַר (שָׁם)
קמג. ו): "נְפִישֵׁי בְּאֶרֶץ" וְכו' - הֵינוּ: שֶׁהַנְּפִישׁ
יֵשׁ לוֹ נִיחָא, מִחֲמַת שְׁעֵשֶׂה תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה
בְּנ"ל.

וּכְשֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה, הוּא בְּחִינַת
'שַׁבָּת', וַיְכוּל לְרַאוֹת שְׂפָלוֹתוֹ,
וְחֲשִׁיבוֹת וְגִדְלוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזָהוּ (תְּהִלִּים לז. שָׁם):
"וְרַעֲיָה אֱמוּנָה" - הֵינוּ: שֵׁיכוֹל לְהִיזוֹת כְּמוֹ
דְּעֵי-אֱמִינָה, שֵׁיכוֹל לְמַסֵּר אֶת נְפִישׁוֹ
בְּעַד יִשְׂרָאֵל.

מ.

(ח"א קכט)

כְּשֶׁמְקַרְב לְהַצְדִּיק, אֵף שְׂאֵינוֹ מְקַבֵּל
מִמֶּנּוּ כִּלְכֵל, הוּא גַם-כֵּן טוֹב
מְאֹד, וְהָאֱמוּנָה לְבַדָּה שְׂמֵאֲמִין בְּהַצְדִּיק,
מוֹעִיל לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וְכו'.

וְזָהוּ (בְּמִדְבָּר יג. לב): "אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֶיהָ" -
כִּי 'אֶרֶץ' הוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה, כְּמוֹ

שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים לז, ג): **"שְׁכֵן אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה"**.

וְזָהוּ: **"אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֵיהָ"** - כִּי כְּשֶׁנִּכְנַס לְאֶרֶץ, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'אֱמוּנָה' - נֹאכֵל אֶצְלָהּ, הֵינּוּ: שְׁנַת־הַפֶּךְ לְמַהוּתָהּ.

הֵינּוּ: כְּשֶׁדְּבוּק לְהַצְדִּיק וּמֵאֲמִין בּוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֶרֶץ' - נֹאכֵל לְהַצְדִּיק וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הַצְדִּיק מִמַּשֵּׁ; וְכֵן 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' בְּעֶצְמָהּ, יֵשׁ לָהּ גַּם-כֵּן הַכַּח הַזֶּה.

וְזָהוּ: **"שְׁכֵן אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה"** - הֵינּוּ: שְׁאֵתָה תִּתְּקֶה רֹעֶה וּמְזִין אֶת הָ'אֱמוּנָה', הֵינּוּ: שֶׁתִּתְּקֶה נֹאכֵל לְהָאֱמוּנָה, בְּחִינַת הַמְּזוּן שְׁנַת־הַפֶּךְ לְנִזּוֹן.

מג.

(ח"ב ה, טו)

על-כֵּן נִקְרָא לְמוֹד הָרַב עִם הַתְּלַמִּידִים: **'יְשִׁיבָה'** - עַל-שֵׁם 'קְבוּץ הַלְקִי-הָאֱמוּנָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת (שְׁמוֹת טז, לה): **"אֶרֶץ נוֹשְׁבֵת"**, בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז, ג): **"שְׁכֵן אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה"**, הַפֶּךְ (יְרֵמְיָה ב, ב): **"אֶרֶץ לֹא זְרוּעָה"**, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'פְּגַם-אֱמוּנָה'.

מד.

(פְּתוּחֵי דְרַבְנּוֹ ז"ל הַשִּׁינִיף לְתוֹרָה ח"א סב, הַנְּדַפֵּס בְּסוּף הַסֵּפֶר)

'אֶרֶץ', בְּחִינַת 'אֱמוּנָה', **'שְׁכִינָה'** - בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז, ג): **"שְׁכֵן אֶרֶץ"**.

"וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאַבְרָכְךָ" (בְּרֵאשִׁית כו, ג)

מה.

(ח"א כד, ז)

בְּפְנֵימִיּוֹת בְּרַכָּאן, שֶׁהוּא דְקוֹת הַבְּרַכָּאן, נִתְבָּרַךְ מֵהֶם הַמְּסַדֵּר וְהַמְּיַשֵּׁב אֶת הַשִּׁכּוֹל, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'פְּתָר', בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כו, ג): **"וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאַבְרָכְךָ"**.

"וְהִקְמֹתִי אֶת הַשִּׁבְעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ" (בְּרֵאשִׁית כו, ג)

מו.

(ח"ב פד)

על-יְדֵי 'תְּפִלָּה בְּכַח' - נִתְחַדֵּשׁ הַשְּׁבוּעָה לְהָאֲבוֹת, וְנַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ עֲכָשׁוֹ נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ.

מא.

(ח"א קנה)

'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוּא בְּחִינַת 'אֱמוּנָה', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים לז, ג): **"שְׁכֵן אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה"**; וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (פְּתוּבוֹת קי): **"כָּל הָדָר בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, דּוֹמָה כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ אֵלוֹק."**

מב.

(ח"ב ה, א)

'זְכוֹת-אֲבוֹת', נִתְגַּלָּה גַּם-כֵּן רַק עַל-יְדֵי 'אֱמוּנָה', בְּבְחִינַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים ב, יב): **"הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ"**. **"הַנְּצַנִּים, אֵלֶיךָ אֲבָהוֹן"** (תְּקוּמַת-הַזֵּהָר א: א) - הֵם נִרְאִין וְנִתְגַּלִּין בְּ'אֶרֶץ', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'אֱמוּנָה', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים לז, ג): **"שְׁכֵן אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה"**, בְּחִינַת (תְּקוּמַת-הַזֵּהָר קכ): **"עֵפֶר מֵאֲנָא דְכֻלְהוּ"**.

יא): "כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה" וכו'.

ואחר-כך תקן אברהם זאת, והמשיך 'אריכות-ימים', כמו שכתוב (שם כא, לד): "ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים", בחינת (משלי י, כז): "יראת ה' תוסיף ימים", כנ"ל.

ואחר-כך קלקלו ה'פלשתים' כל התקונים שתקן 'אברהם', בחינת (בראשית כו, טז): "וכל הבארות וכו' סתמום פלשתים".

ועל-כן כשבא 'יצחק' לשם, הצריך גם-כן לאסור זוגו באחותו (בראשית כו, ז) - עד אשר המשיך שם 'אריכות-ימים', שהיא בחינת 'ראה', שמצלת מזה כנ"ל.

ואז התרה לו, כמו שכתוב (שם שם, ח): "ויהי כאשר ארכו לו שם הימים, וישקה אבימלך" וכו'.

ועל-ידי-זה שהמשיך 'אריכות-ימים', זכה שם ל'עשירות', כמו שכתוב (שם שם, יב): "ויזרע יצחק בארץ ההוא, וימצא בשנה ההוא מאה שערים" וכו'.

כי מי שאין לו 'ראה', ואינו נשמר מבחינת "הבל היפי", על-ידי-זה בא ל'עניות' וכו', כי 'עשירות' ו"הבל היפי" הם שני הפכים, כי 'עשירות' הוא מ'אריכות הנשימה', ו'יפי' הוא מ'הפסק הנשימה' וכו'.

מת.

(לקוטי-הלכות, תפלת-ערבית ד, לז)

איתא בספרים (הריקאנטי פרשת תולדות; הציוני פרשת תולדות; שערי-צדק שער א; מגלה-עמקות פרשת לך-לך, ויחי; לקוטי-תורה להאר"ז) ל פרשת

"וישאלו אנשי המקום לאשתו, ויאמר אחתי היא וגו'. ויהי כי ארכו לו שם הימים, וישקה אבימלך וגו'. ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים וגו'. וכל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו, סתמום פלשתים" (בראשית כו, ז-ח-יב-טו)

מד.

(ח"א ס, ג)

על-ידי ה'ראה', זוכין ל'אריכות-ימים', בחינת 'זקן', דהינו: להרחיב ולהאריך ימיו ב'תוספות-קדשה' בכל-פעם, ובכל יום ויום, בבחינת (משלי י, כז) "יראת ה' תוסיף ימים".

ועל-ידי-זה זוכין ל'עשירות' - פי ה'ראה' שומרת מה'הפך של עשירות', דהינו 'עניות'.

כי יש כמה מיני 'חן של שקר' וכו'. וכל אלו ה'חנות של שקר', באים על-ידי "הבל היפי", בבחינת (שם לא, ל): "שקר החן והבל היפי". דהינו: מי שאינו נשמר מ'יפי הנשים', יש לו תאוות של אלו ה'חנות של שקר'.

ו'ראה' הוא הפך מזה, כמו שכתוב (שם): "שקר חן והבל היפי, אשה יראת ה' היא תתהלל".

ועל-כן 'אברהם' ו'יצחק' כשבאו למקומות שלא היו שם 'ראות', ותכף פשרצו לכנס לשם הרגישו זאת - על-ידי שהתחילו להרגיש לפי ערך גדל קדשותם, 'יפי הנשים' - ועל-כן הרגישו שאין שם 'ראה'.

ועל-כן אסרו על-עצמן זוג נשותיהן באחותו, כמו שכתוב (בראשית כ,

תְּרוּמָה; וְעוֹד): שֶׁהַ"מָּאָה שְׁעָרִים" (בְּרֵאשִׁית כו, יב), הֵם בְּחִינַת הַמָּאָה בְּרִכּוֹת'. וְיִצְחָק' דִּיקָא זָכָה לְמִצְאָם וּלְהַשְׁיֵגָם.

זֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים י, יב): "מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל מַעֲמֹךָ כִּי אִם לִירָאָה" - שְׂדֵיקָא עַל-יְדֵי יְרָאָה', בְּחִינַת "פֶּחַד יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית לא, מב) - זֹכִינ' לְבְּחִינַת 'מֵה'. הֵינּוּ: "אֵל תִּיקְרִי מָה אֵלָא מָאָה" (מְנַחוֹת מג: וּבְרֵשׁ"י וְתוֹסְפוֹת; זֶהר תְּרוּמָה קכז. קָרַח קַעֲט. פְּנִיחַס רַנְדֵי), בְּחִינַת 'מָאָה בְּרִכּוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת: "מָאָה שְׁעָרִים".

"וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיִּלְךְ הַלֶּוֹךְ וַגְּדַל עַד כִּי גָדַל מְאֹד" (בְּרֵאשִׁית כו, יג) - הָעֲנָנִין לְהִיּוֹת הוֹלֵךְ וַגְּדוֹל בְּעִבּוּדַת-הַשָּׁם -

מ.ט.

(ח"א לה, א)

בְּשַׁעַת 'הוֹלְדָה', הַשְּׂכָל מְצַמְצֵם אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּכְשִׁמְתַּחֲלִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ בְּהַתְּבוּנָנוֹת עִבּוּדַת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, אַזִּי שְׂכָלוֹ "הוֹלֵךְ וַגְּדוֹל" (אֶסְתֵּר ט, ד).

וּכְשִׁאָדָם מְכַנְּסִים בְּתוֹךְ שְׂכָלוֹ-הַקִּדְּשׁ, 'מַחְשְׁבוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת', 'הַכְּמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת - אַזִּי נִתְּמַעַט קִדְּשַׁת שְׂכָלוֹ, כְּפִי תְּפִיסַת הַמְּקוֹם שֶׁל 'הַכְּמָה-חִיצוֹנִיּוֹת', 'שְׂכָל-חִיצוֹנִי', בְּתוֹךְ 'שְׂכָל-הַקִּדְּשׁ'.

וְהַכְּמָה-חִיצוֹנִי' הִיא נְעוּץ בְּתוֹךְ הַשְּׂכָל-הַקִּדְּשׁ' כְּקִנְיָה, וּמְחַסֵּר מְקוֹם הַקִּדְּשָׁה. וְעַל זֶה הַקִּנְיָה, הֵינּוּ זֶה הַשְּׂכָל' - מִתְּלַקְּטִים וּמִתְּחַבְּרִים כָּל הַמְּדוּדוֹת רָעוֹת וּמְגַנּוֹת.

נ.

(ח"א ס, ב)

צָרִיךְ שְׂרָאָה: לְהֶאָרִיךְ וּלְהַגְדִּיל יָמָיו. כִּי כָּל יוֹם וָיוֹם מְמַקּוֹם שְׁמַתַּחֲלִיל אֵצֶל כָּל אֶחָד, בְּוֹדָאֵי בְּתַחֲלָה הוּא קָצָר. הֵינּוּ: שְׁבַת־חֵלֶת הַיּוֹם, קָשָׁה עָלָיו מְאֹד הָעִבּוּדָה שְׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כְּגוֹן לְהַתְּפַלֵּל וּלְלַמֵּד וּכְיֹצֵא.

וְעַל-כֵּן הַיּוֹם בְּתַחֲלָתוֹ הוּא קָצָר, כִּי צָרִיךְ לְהַתְּחִיל מְעַט מְעַט, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְּרַחֵב וְהוֹלֵךְ בְּעִבּוּדָתוֹ.

וְצָרִיךְ הָאָדָם לְרְאוֹת: לְהַגְדִּיל וּלְהִרְחִיב וּלְהֶאָרִיךְ, כָּל שְׁעָה וְשְׁעָה שְׁבֹא אַחֲרֵי-כֵן, לְהַגְדִּילָהּ וּלְהִרְחִיבָהּ בְּתוֹסְפוֹת-קִדְּשָׁה.

וְכֵן כְּשִׁבֵּא יוֹם הַשָּׁנָי, יִהְיֶה הוֹלֵךְ וּמִתְּרַחֵב בְּתוֹסְפוֹת קִדְּשָׁה יִתְרָה. וְכֵן בְּכָל פַּעַם וּפַעַם, יִהְיוּ יָמָיו מִתְּרַחֲבִין בְּתוֹסְפוֹת קִדְּשָׁה. וְזֶה בְּחִינַת 'אֲרִיכוֹת-יָמִים'.

נ.א.

(ח"א עו)

בְּכָל יוֹם וָיוֹם, צָרִיךְ 'הַתְּחַדְּשׁוֹת-הַמַּחֲיין', כְּמָה שְׁכַתּוּב (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים" וְכוּ', וְכְמָה שְׁכַתּוּב (תְּפִלַּת שְׁחִרִית): "הַמְּחַדְּשׁ בְּטוֹבוֹ" וְכוּ'.

כִּי 'חֲדוּשֵׁי-הַמַּח', דְּהֵינּוּ: שְׂזוּכָה לְשְׂכָל-חֲדָשׁ, וְשְׂכָלוֹ "הַלֵּךְ וַגְּדוֹל" (אֶסְתֵּר ט, ד) בְּכָל-פַּעַם - זֶהוּ בְּחִינַת רְאִיָּה. כִּי 'דִּיעַת-הַשְּׂכָל' הוּא בְּחִינַת רְאִיָּה, שְׂיוֹדַע וּמְבִין הַדָּבָר עַל בְּרִיּוֹ, כְּאֵלּוֹ רוֹאֶה אוֹתוֹ בְּעֵינָיו בְּרֵאִיָּה יָפָה וְכוּ'.

וּבְכַח-הֶרְאוֹת' יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת: א) מִי שְׂפַחְהֶרְאוֹת' שְׁלוֹ יָפָה -

יכול לראות מרחוק, ואין צריך להתקרב אל הדבר שצריך לראות. (ב) אבל מי שאין 'פח' הראות שלו חזק - הוא צריך להתקרב להדבר שרוצה לראות, ולהסתכל בו יפה.

בן בעבודת השם יתברך: (א) יש מי שמחו צח, ויכול להתפלל או ללמד בלי עיון. ומי ששכלו צח - הוא בגדלות המחין, והוא בחינות רחמים וחסדים. (ב) ויש מי שצריך להעלות במחשבתו מקדם שידבר. ואם ידבר מקדם שיעלה במחשבתו, יהיה הדבור בלא מחשבה. וזהו בחינת 'מחין דקטנות', בחינת 'דינים'.

נג.

(ח"א קנה)

עקר העצבות וה'עצלות', הוא מחמת 'חסרון אמונה'.

כמו למשל: כשמניחין חטה בארץ טובה - אזי הוא גדל וצומח יפה, ואינו מזיק לו שום רוח, ולא זיקים ורעמים. וזה מחמת שיש 'פח הצומח' ו'כח הגודל', על-כן אינו מזיק לו שום דבר.

אבל כשנותנין החטה בארץ שאינה טובה לזריעה - אזי הוא נרקב בארץ, מחמת שאין לו 'פח הצומח' ו'כח הגודל'.

ו'אמונה' היא בחינת 'פח הגודל' ו'כח הצומח'.

ועל-כן כשיש לו 'אמונה', שהיא בחינת 'פח הגודל' ו'כח הצומח' - אזי אין מזיק לו שום דבר, ואינו ירא משום אדם ושום דבר, ומתפלל בחיות כראוי, ונוסע להצדיק, כי אינו מתירא ומתפחד משום ענין שבעולם.

אבל כשיש חסרון ב'אמונה' - אזי אין לו 'פח הגודל' ו'כח הצומח', ואזי הוא נרקב ממש, כמו החטה הנ'ל; ועל-כן יש לו 'עצבות' ו'עצלות' ו'כבדות', והוא נרקב ממש.

וזה בחינת (שמות לד, ו): "ארץ אפים" - הינו מה שאינו ירא משום דבר, ואינו משגיח על שום בטול ובלבול בעבודתו, רק עושה את שלו - כי לא אכפת לה שום דבר, רק עושה את שלו בעבודתו את השם יתברך.

כי "ארץ אפים" הוא תלוי בבחינת 'אמונה' וכו' - שכל-זה הוא בחינת "ארץ אפים", שזוכין על-ידי 'אמונה', שהוא בחינת 'פח הגודל' ו'כח הצומח'.

כי על-ידי-זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו, כי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעצבות ועצלות חס ושלום, ולמנעו על-ידי-זה חס ושלום, רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה, ולא יסתכל על כל הבלבולים כלל.

ודע: ש"ארץ אפים" תלוי ב'ארץ-ישראל' - כי שם זוכים לבחינת "ארץ אפים". כי 'ארץ-ישראל' הוא בחינת 'אמונה' וכו'.

נג.

(ח"ב ה, ב)

עקר 'גדול האמונה', הוא בבחינת (תהלים צב, א): "ואמונתך בלילות". דהינו: כל מה שנדחה והולך חלק מהלילה ונתקרב אל אור-היום - נתגדל האמונה ביותר. וכן הולכת ונגדלת מעט מעט, כפי מה שנדחה מהלילה ונתקרב יותר אל היום.

עד שבאור-היום - אז נתגדל האמונה בשלמות, בבחינת (איכה ג, כג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך".

ועל-ידי ה'תענית' - מעלין כל ימי הקטנות ויניקה, שהם הימים הקודמים, שאז היה בבחינת 'קטנות'.

נד.

(ספר-המדות, יראה כו)

מי שיש בו 'יראה', אינו נופל מגדלתו ו"הולך וגדל" (שמואל-א ב, כו).

כי כל מה שהאדם "הולך וגדל" (שמואל-א ב, כו) - נגדל מחו יותר. והימים הקודמים, הם בחינת 'קטנות', נגד הימים שהוא גדל אחר-כך.

נה.

(לקוטי-הלכות, תפלת-המנחה ה, א-ט)

עקר עבודת האדם, לצאת מ'מחין-דקטנות' ל'מחין-דגדלות'.

ובפרט שב'ימים הראשונים' פגם או לא עסק כל-כך בעבודת השם-יתברך, ועכשו מתענה ועושה תשובה על-זה.

כי כמו שהאדם "הולך וגדל" בגשמיות, שבתחלה כשנולד הוא קטן מאד, וגם אין לו שום דעת, ואחר-כך "הולך ונתגדל" מעט מעט בימי היניקה, עד שבסוף ימי היניקה יש לו איזה דעת של קטנות.

ועל-כן בודאי ימים הראשונים שפגם בהם, הם בחינת 'קטנות'. ועל-ידי ה'תענית', מעלה כל אלו הימים ומתקן אותם, עד שיכולין להעלות אפלו הימים של 'קטנות גמור' שהם 'ימי היניקה'.

ואחר-כך "הולך וגדל" יותר. עד אשר מגיע לבן חמש, ואז יש לו דעת ללמד מקרא, כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ה מכ"א): "בן חמש למקרא". ואחר-כך "הולך וגדול" (אסתר ט, ד) יותר, ודעתו נגדל יותר וכו'.

נמצא: שעל-ידי ה'תענית' - מעלה ומתקן וממתיק כל ה'מחין-דקטנות', שהם בחינת הימים הקודמים'.

"ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה" (בראשית כו, יד)

נו.

(חיי-מורה"ן תצט)

ספר מענין ה'בטחון'. ואמר: שיש צדיקים שאין מניחים אצלם ממון מיום לחברו.

כמו-כן צריך האדם בעבודת-השם, להתיגע בעבודתו יתברך תמיד, עד שיזכה לצאת בכל-פעם מבחינת 'מחין-דקטנות', ל'מחין-דגדלות' - על-ידי שישפר כל התאוות והמדות רעות, שהם בחינת 'מחין-דקטנות'. ויעסק בעבודתו יתברך, שעל-ידי-זה יזכה לדעת אותו יתברך, בבחינת 'מחין-דגדלות'.

כמו שספרין מכמה צדיקים גדולים שהיו לפנינו, כגון: הפעל-שם טוב ז"ל, והצדיק הקדוש מורנו הרב אלימלך ז"ל, וכיוצא בהם - שבכל יום ויום היו מפזרים כל הממון שהיה בידם, ולא הניחו אצלם שום ממון מיום לחברו.

וזה עקר עבודת האדם כל ימי חייו. וכן מובן ומבאר בכתבי האריז"ל (פרייעץ-חיים, חג המצות, פרק א).

נח.

(לקוטי־הלכות, דברים הנוהגים בסעודה ד, יג)

וְעַל־כֵּן אַז [בהושענא־רבא] חוֹזְרִין וּמְעוֹרְרִין
בַּח הַהִתְחַלָּה שֶׁהִתְחַלְנוּ בְּרֵאש־
הַשָּׁנָה, לְחַפֵּר בְּאֲרוֹת מַיִם מִימֵי־הַתּוֹרָה,
בְּדֵי לְזַכּוֹת לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - כִּי אַז חוֹזְרִין
וְחוֹפְרִין אוֹתָם, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזִהְרֵי־הַקְּדוֹשׁ (צו
לב): **"בַּהֲהוּא יוֹמָא, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת
בְּאֵרֵת הַמַּיִם"** וְכוּ' (בראשית כו, יח).

בְּזִהְרֵי־הַקְּדוֹשׁ (צו לב): **"בַּהֲהוּא יוֹמָא,
וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת
בְּאֵרֵת הַמַּיִם"** וְכוּ' (בראשית כו, יח) - **"יִצְחָק
הוּא בְּחִינַת גְּבוּרָה וְדִינִים קְדוֹשִׁים"** (הקדמת־
זוהר יא.), בְּחִינַת ה'תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל־בַּח,
שֶׁהוּא בְּבִחִינַת 'דִּין', בְּחִינַת "גְּבוּרָה יִצְחָק"
(זוהר ויחי רכו): - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּלֵּין
הַ"בְּאֵרֵת מַיִם קְדוֹשִׁים", שֶׁהֵם בְּחִינַת
'מִימֵי־הַדַּעַת' שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה
הַזֹּאת.

וּבַהוֹשַׁעְנָא־רַבָּא חוֹזְרִין וְחוֹפְרִין
הַבְּאֵרֵת הַנַּ"ל
בְּבִחִינַת: **"בַּהֲהוּא יוֹמָא, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר
אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם"** - כִּי אַז חוֹזְרִין לְעוֹרֵר
ה'תְּפִלָּה־בְּבִחִינַת־דִּין' הַקְּדוֹשׁ וְכוּ'.

נט.

(לקוטי־הלכות, ספ"ו, יג)

"וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם"
וְכוּ' (בראשית כו, יח). **"יִצְחָק הוּא
בְּחִינַת גְּבוּרָה וְדִינִים קְדוֹשִׁים"** (הקדמת־זוהר
יא.) - בְּחִינַת ה'תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל־בַּח, שֶׁהוּא
בְּבִחִינַת 'דִּין' וְכוּ' - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְעוֹרְרִין
וְנִתְגַּלֵּין הַבְּאֵרֵת מַיִם קְדוֹשִׁים, שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'מִימֵי־הַדַּעַת' שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל־יְדֵי
הַתְּפִלָּה הַזֹּאת וְכוּ'.

וְאָמַר: שְׂצָרִיכִין לְהִיּוֹת לְזֶה בְּרִיָּה גְּדוּל,
לְהִיּוֹת חָזַק בְּהַבְּטָחוֹן וְלַעֲמֹד עַל
עַמּוּדוֹ, כִּי אִם שׁוּגִים בְּזֶה תִּנּוּעָה קְלָה
בְּעַלְמָא, לֹא טוֹב.

אָבֵל יֵשׁ מַעֲלָה גְבוּהָ יִתְרָה בְּיוֹתֵר, דְּהֵינּוּ:
שֶׁהַצְּדִיק הָאֱמֵתִי יַחֲזִיק אֶצְלוֹ
הַמָּמוֹן, וְזֶה קִשָּׁה וְכַבֵּד יוֹתֵר הַרְבֵּה, כִּי הוּא
ז"ל לֹא הָיָה מִתְנַהֵג הַנְּהַגָּה הַנַּ"ל.

וְהוֹכִיחַ וּבִרֵר לְעֵינֵינוּ: **"שֶׁהָאָבוֹת הָיוּ
מִחֲזִיקִים אֶצְלָם מָמוֹן"** - כִּי
אֲבָרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, הָיוּ בְּלִמָּה עֲשִׂירִים
מִפְּלָגִים. וַיַּעֲקֹב אָבִינוּ כְּשָׁבָא לְשָׁכֶם, קָנָה
מִיַּד "חֶלְקֵת הַשְּׂדֵה" (בראשית לג, יט), וְהֵיכֵן הָיוּ
לוֹ מַעוֹת כָּל־כַּף. וְכֵן 'אֲבָרָהֶם' כְּשֶׁקָּנָה
'מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה'. וְכֵן מִבְּאֵר עוֹד מִהַפְּסוּקִים
וּמְדַרְשִׁים: **"שֶׁהָיָה מְנַח אֶצְלָם מַעוֹת"**.

וְאָמַר: שְׁעֵבוּדָה זֶה - גְּבוּהָה וְכַבֵּדָה יוֹתֵר,
אֶצֶל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים
הַמִּפְּלָגִים בְּמַעֲלָה גְבוּהָ בְּיוֹתֵר.

**"וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם אֲשֶׁר
חָפְרוּ בְּיַמֵּי אֲבָרָהֶם אָבִיו וְגו'.** וַיִּמְצְאוּ שָׁם
בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בראשית כו, יח-יט)
- עֲנִין חֲפִירַת הַבְּאֵרֵת מַיִם -

בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה דְּחַג וְכוּ', בַּהֲאֵי יוֹמָא וַיֵּשֶׁב
יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם. (זוהר צו לא: לב).

נד.

(ח"א נח, ב)

"בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בראשית כו, יט) - זֶה
בְּחִינַת 'אֲבָרָהֶם', 'מִימֵי הַחֶסֶד'.
וְ"אֲבָרָהֶם הִתְחִיל לְחַפֵּר בְּאֵרֵת" (שם כא, כה;
כו, יח).

ס.

(לקוטי הלכות, הושענא רבה ב, א"ג)

אִתָּא בְּזַהַר (צו לב): "בְּהֵוֹא יוֹמָא, וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתַּמּוּם פְּלִשְׁתִּים" וְכוּ' (בראשית כו, יח).

כִּי הָאֲבוֹת עָסְקוּ בַחֲפִירוֹת בְּאֵרוֹת - שָׂרְצוּ לַחְפֹּר וּלְהַשִּׁיג וּלְמַצָּא בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים" (יחזקאל לו, כה), וְלִטְהַר מִן הַטְּנֵפֹת וְהַמּוֹתְרוֹת שֶׁעוֹלָה וּמַבְלִיב אֶת הַמַּחַ עַל-יְדֵי פְגָם אֱמוּנַת-חֲכָמִים'.

שְׁכַל-זֶה נִמְשָׁד, מ'חטא אדם-הראשון' שֶׁפָּגַם ב'אמונה', כִּידוּעַ (סנהדרין לח:), וְעַקֵּר הַפְּגָם שְׁלוֹ הָיָה בְּבַחֲינַת 'אֱמוּנַת-חֲכָמִים' וְכוּ'. וְנִפְגְּמָה עֲצַתָּם וְכוּ'.

וְאַבְרָהָם וְשָׂאֵר הָאֲבוֹת שֶׁעָסְקוּ בְּתַקּוּן פְּגָם זֶה, עַל-כֵּן עָסְקוּ ב'חֲפִירוֹת בְּאֵרוֹת', בְּחִינַת תַּקּוּן הַנ"ל, בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים".

כִּי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק וְכָל הָאֲבוֹת, הָיוּ עֲלֵיהֶם מְרִיבוֹת וּמַחְלוֹקוֹת גְּדוֹלוֹת מִפְּרַעַה וְאַבִּימֶלֶךְ, וְכִיּוֹצֵא. וְכַל-זֶה הָיָה: מַחֲמַת 'פְּגָם חֲטָא אָדָם-הָרִאשׁוֹן', מַחֲמַת 'פְּגָם אֱמוּנַת-חֲכָמִים' פִּנ"ל, עַל-כֵּן הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה הַתַּקּוּן, וְעָשׂוּ תְּשׁוּבָה, וְחָפְרוּ בְּאֵרוֹת, בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים" הַנ"ל וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָיוּ מְרִיבוֹת גְּדוֹלוֹת עַל הַבְּאֵרוֹת בְּיַמֵּי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית כא, כח): "וְהוֹכַח אַבְרָהָם אֶת אַבִּימֶלֶךְ עַל אֲדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר גָּזְלוּ" וְכוּ', וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם כו, טז): "וְכָל הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים" - כִּי ה'בְּאֵרוֹת' הֵם בְּחִינַת "מַי מְרִיבָה" (במדבר

כ, יג), שֵׁשׁ עֲלֵיהֶם מַחְלוֹקוֹת גְּדוֹלוֹת בְּכָל פַּעַם.

כִּי בְּכָל-פַּעַם שֶׁחוֹלְקִין וּמְרִיבִין עַל הַצְּדִיקֵי-הָאֱמֵת, וְהוּא מִתְעוֹרֵר בְּתְּשׁוּבָה וּמִתְקֵן 'פְּגָם אֱמוּנַת-חֲכָמִים' וְכוּ', וְאִזִּי הוּא מְשִׁיג וּמוֹצֵא בְּחִינַת "מַיִם-טְהוֹרִים", "מַי מְרִיבָה" - אִזִּי אַחֲר־כֵּן הֵם חוֹלְקִין וּמְרִיבִין עָלָיו עוֹד פַּעַם אַחֵר פַּעַם, כְּלִזְמַן שֶׁלֹּא נִתְּתֵקֵן הַפְּגָם הַנ"ל, וְהוּא צָרִיךְ בְּכָל-פַּעַם לְעַסֵּק בְּתַקּוּן זֶה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲפִירוֹת בְּאֵרוֹת מַיִם חַיִּים', פַּעַם אַחֵר פַּעַם וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן בְּכָל-פַּעַם שֶׁחָפְרוּ אַבְרָהָם וַיִּצְחָק בְּאֵר - הָיָה עֲלֵיהֶם מַחְלֶקֶת יוֹתֵר.

כִּי כָּל מֶה שֶׁעָסְקוּ בְּתַקּוּן זֶה, וְרָצוּ לַחְפֹּר וּלְגַלּוֹת "בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בראשית כו, יט), לְהִטְהַר מִן הַטְּנֵפֹת הַנ"ל, וּלְגַלּוֹת דַּעַת וְשִׁכַל בְּעוֹלָם, בְּחִינַת 'מִימֵי-הַדַּעַת', אִיךְ לְעַבֵּד לְהַשִּׁיג אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ - כְּמוֹ-כֵן נִתְּגַבְּרוּ הַמִּתְנַגְּדִים אֶל הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהֵם ה'פְּלִשְׁתִּים אֲנָשֵׁי אַבִּימֶלֶךְ', וְרָצוּ לְקַלְקֵל וּלְסַתֵּם תַּקּוּן זֶה, לְהַעֲלִים מִן הָעוֹלָם הַדָּרֵךְ וְהַדַּעַת, שֶׁרָצוּ 'אַבְרָהָם וַיִּצְחָק' לְגַלּוֹת בְּעוֹלָם אִיךְ לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְכְמוֹ-כֵן בְּכָל-פַּעַם שֶׁהֵם הִתְגַּבְּרוּ עָלָיו, וְנִחְלְקוּ עַל ה'בְּאֵרוֹת' בְּמְרִיבוֹת וּמַחְלֶקֶת - כֵּן נִתְעוֹרְרוּ הָאֲבוֹת בְּכָל-פַּעַם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְעָסְקוּ בְּתַקּוּן יוֹתֵר פַּעַם אַחֵר פַּעַם - הַכֹּל כִּי לְגַלּוֹת בְּחִינַת "מַיִם טְהוֹרִים", בְּחִינַת "מַי מְרִיבָה" הַנ"ל - לְטַהַר מִן ה'מּוֹתְרוֹת', כִּי לְזַכּוֹת לְעֵצָה שְׁלֵמָה'.

כִּי כְּלִזְמַן שֶׁלֹּא נִתְּתֵקֵן 'פְּגָם אֱמוּנַת-חֲכָמִים' בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁהוּא 'חֲטָא אָדָם-הָרִאשׁוֹן' - אִזִּי יֵשׁ מַחְלֶקֶת וּמְרִיבוֹת בְּכָל-

פעם שרוצין לגלות המים הנ"ל, שהוא תקון פגם הנ"ל.

אבל עקר גמר התקון, הוא בשמיני-עצרת' וכו', כי "עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, הוא בשמיני-עצרת" כידוע, ועל-כן ביום שקדם 'שמיני-עצרת', הוא הושענא-רבה' וכו', ו"בההוא יזמא, וישב יצחק ויחפר את בארת המים" וכו' כנ"ל.

כי אז קדם גמר התקון בשלמות, צריכין לשוב ולחפר את "בארות המים" - להשיג ולמצא בחינת "מים טהורים", הנ"ל כדי לטהר בשלמות מכל בחינת ה'מותרות', ואז זוכין ל'עצה-שלמה' וכו'. [עיר-שם בפנים באריכות].

סא.

(לקוטי-הלכות, ערלה ד, טז)

וזהו בחינת (זהר צו לב): "בההוא יזמא, וישב יצחק ויחפר את בארת המים" וכו' (בראשית כו, יח). דהינו: שבראש-השנה היה בחינת "הפירות בארות מים", ועכשו בהושענא-רבה חוזרין וחופרין ה"בארות מים".

הינו: כי "בארות מים", זה בחינת קולות וצעקות להשם-יתברך, בחינת (איכה ב, יט): "שפכי במים לבך נכח פני ה'", בחינת "שבעה קולות שאמר דוד על המים" (תהלים כט), "שנמשכין ביום זה", כמובא.

הינו: שכל התקונים שגומרים ביום זה - הוא בחינת 'קולות', לצעק ולהתחנן לפני השם-יתברך תמיד מעמק הלב, בבחינת: "שפכי במים לבך נכח פני ה'" וכו'.

סב.

(לקוטי-הלכות, ערב ג, לח)

"בארת המים" (בראשית כו, יח) - זה בחינת 'כח הצדקה' שנקרא 'מים', בחינת (קהלת יא, א): "שלח לחמך על פני המים". ו'יצחק' הוא בחינת ה'יראה-הקדושה' שנעשה על-ידי ה'רצון', שנתגלה על-ידי ה'צדקה'.

סג.

(עלים-לתרופה, הושענא-רבא תר"ב)

"וישב יצחק ויחפר את בארת המים" (בראשית כו, יח) - הם בחינת ה"מים עמקים עצה בלב איש" (משלי כ, כה), שחותרים אותם על ידי שצועקים באמת ובתמימות פשוט: "ממעמקים קראתיך ה'" (תהלים קל, א).

סד.

(עלים-לתרופה, ב' חקת תר"ב)

והזכרנו קצת מה שכתוב בהתורה תקעו ב' (ח"ב ה): שצריכין לצעק מעמק הלב, בחינת (תהלים קל, א): "ממעמקים קראתיך ה'", כדי לחתור ה'מים', שמהם גדלה ה'אמונה-הקדושה'.

כי באותו היום ובעת הסמוך, נכנס בלבי בעמק מאד מאד, אלו הדבורים-הקדושים ששמעתי מפיו-הקדוש, כשגלה התורה הנוראה הנ"ל: "אז מ'מוז דעביווען דאס וואסער, וואס פון דארט וואקסט אמונה"! [שמכרחים לחתור אחר המים, שמשם גדלה האמונה] וכו'. מה אמר לך בני חביבי מה שמתנוצץ בלבי בענין זה.

[ועין עוד באריכות ב'לקוטי-הלכות' המובאים לעיל - הענין של 'חפירת הבארות' ביום ה'ושענא-רבא' דיקא].

"וַיְהִי כִּי זָמַן יִצְחָק, וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת"
(בראשית כז, א)

סה.

(ח"א נח, א-ב)

מִנְשֵׁה' הָיָה נִשְׁמָתוֹ כְּלוֹל מִשְׁלֹשָׁה אָבוֹת, וְהָיָה לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו הַשְּׁלֹשָׁה הַשְּׁפָעוֹת: (א) בְּאֵר, (ב) וְעֵנָן, (ג) וְמֶן. - כִּי "כָּלֶם [כל השלשה השפעות] חֲזְרוּ בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה" (תענית ט).

בְּאֵר מִים חַיִּים" (בראשית כו, יט) - זֶה בְּחִינַת 'אֲבָרָהּ', מִימֵי הַחֶסֶד. וְ"אֲבָרָהּ הִתְחִיל לְחַפֵּר בְּאֵרוֹת" (שם כא, כה; כו, טו"ח).

וְעֵנָן' - זֶה בְּחִינַת 'יִצְחָק', בְּחִינַת "חֶשֶׁד עֵנָן וְעֵרְפֶל" (דברים ז, יא), בְּחִינַת (בראשית כז, א): "וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת".

וְמֶן' - זֶה בְּחִינַת 'עֵקֵב', בְּחִינַת (תהלים עח, עא): "לְרַעוֹת בֵּיעֵקֵב עֵמוֹ".

וְ"מֹשֶׁה" שֶׁהָיָה כְּלוֹל מֵאָבוֹת, נֹאמֵר בּוֹ (שמות ב, טו): "וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה עַל הַבְּאֵר", וּכְתִיב בָּהּ (שם כד, יח): "וַיָּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֵנָן"; וּכְתִיב בָּהּ (שם טז, טו): "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם, הוּא הַלֶּחֶם". "הוּא" דִּיקָא, קָאֵי עַל 'מֹשֶׁה' בְּעֵצְמוֹ - שְׂבֻזְכוֹתוֹ אֲכָלוּ הַמֶּן.

סו.

(ח"א עד)

כְּשֶׁה' מַלְכוּת' הִיא בְּבְחִינַת 'צֶדֶק', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "צֶדֶק מַלְכוּתָא קִדִּישָׁא" (פתיח אליהו, תקוני-זהר יז): - אִזּוּ הוּא בְּחִינַת 'מַחֲיַיִךְ-דְּקַטְנוֹת', בְּחִינַת 'דִּינִים' - שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַדִּין' שֶׁל יִצְחָק, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֶשֶׁד', בְּחִינַת (בראשית כז, א): "וַתִּכְהֶיךָ

עֵינָיו מֵרֵאֵת" - שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לִילָה', בְּחִינַת (שם א, ה): "וְלַחֲשֹׁךְ קָרָא לִילָה". וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לִילָךְ מִ'קַטְנוֹת' לְגַדְלוֹת' וְכוּ'.

סז.

(ח"א רה)

תִּקְוֹן לְ'מַקְרָה-לִילָה' רַחֲמָנָא-לְצַלָּךְ: לֹאמֹר 'עֲשֶׂרָה קַפִּיטֵל תְּהֵלִים' בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם - כִּי יֵשׁ כַּח בְּ'אֲמִירַת תְּהֵלִים', לְהוֹצִיא הַטָּפָה מִהַקְלֵפָה שֶׁלְקָחָהּ אוֹתָהּ, כִּי 'תְּהֵלִים' בְּגִימַטְרִיא 'לִילִי"ת' עִם הַחֲמִשׁ אוֹתֵיּוֹת' שֶׁל שְׁמָהּ, שֶׁהִיא הַמְּמַנָּה עַל זֶה (זהר בראשית יט: וישלח קסט: ועוד).

וַיֵּשׁ כַּח בְּכָל לְשׁוֹן וְלְשׁוֹן שֶׁל "הָעֲשָׂרָה לְשׁוֹנוֹת שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהֵלִים" (גמרא פסחים קיז. זהר אמור קא. תקוני-זהר כז), לְבַטֵּל כַּח הַקְלֵפָה הַנִּל.

כִּי 'אֲשֵׁרִי' הוּא לְשׁוֹן 'רְאִיָּה וְהַסְתַּכְלוּת' - הַפֶּד הַקְלֵפָה שֶׁעָקַר כַּח מִ'קְלֵקוּל-הָרְאוֹת', מִבְּחִינַת (בראשית כז, א): "וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת", בְּבְחִינַת: "יְהִי מְאֹדָת, חֶסֶד" (בראשית א, יד - הַקְדַּמַת הַזֶּהר א: יא. יב: זֶהר בְּרֵאשִׁית יט: לג: ועוד), וְדָרְשׁוּ רַז"ל (תקוני-זהר פב:): "דָּא לִילִית".

נִמְצָא: שֶׁעָקַר כַּח מִ'קְלֵקוּל הָרְאִיָּה' - וְ"אֲשֵׁרִי" שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'רְאִיָּה', הִיא הַפֶּד מִמְּנָה. - וְכֵן מִשְׁפִּיל' וְכוּ'. - וְכֵן 'הַלְלוּיָהּ' וְכוּ'.

סח.

(ח"ב פב)

מִנְשֵׁה-רַבְּנוֹ, כָּל מָה שֶׁעָלָה לְמַעְלָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, מְצָא שָׁם אֲלֻקִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות יט, ג): "וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֲלֻקִּים".

כִּי בְּגַשְׁמֵיּוֹת אָנּוּ רוּאִים: שֵׁישׁ אָדָם שֶׁהוּא לְמַטָּה בְּדַחְקוֹת, אַזִּי הוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם וּמְפִיר אוֹתוֹ. וּבְשִׁנְתַּעֲלָה לְמַעְלָה, שֶׁנִּתְעַשֵּׂר, אַזִּי שׁוֹכֵחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכו'.

וְהַדָּבָר תְּמוּנָה: כִּי אֲדַרְבָּא, כָּל מָה שֶׁאָדָם נִתְעַלָּה בְּיוֹתֵר, בְּוֹדָאֵי הוּא יוֹתֵר קָרוֹב לְאַלְקוֹת, כִּי כָּל הַטּוֹב הוּא אֶלְקוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ח, ט): "טוֹב ה' לְכֹל". וְאָנּוּ רוּאִים בְּהַפָּךְ: כִּשְׂאָדָם בָּא בְּעִשְׂרֵיּוֹת, בְּטוֹב, אַזִּי שׁוֹכֵחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְתִדְעַ: שֶׁזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית כז, א): "וַתִּכְהַיֶּן עֵינָיו מִרְאֵת" - מִחֲמַת שִׁנְתַּקְרַב בְּיוֹתֵר אֶל הָאֹר אֶלְקוֹת, אַזִּי הָאֹר מְכַהֵה עֵינָיו וּמְזִיק לוֹ - כְּמוֹ כִּשְׂאָדָם מְסַתְּפֵל בְּעַצָּם הַשֶּׁמֶשׁ, אֹר הַשֶּׁמֶשׁ מְזִיק לְעֵינָיו.

אָבֵל יֵשׁ בְּחִינַת 'סְגוּלָּה' וְכו', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת לג, כב): "וַיִּשְׁכַּתִּי כַּפִּי עָלֶיךָ" - כִּי בְּלֹא זֶה, הָיָה עֵצָם אֹר הַכְּבוֹד מְזִיק לְמִשְׁהָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם שָׁם, כ"ב): "כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי, וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲוָרָי".

"וַיֹּאמֶר: הִנֵּה נָא זְמַנְתִּי לֹא יִדְעַתִּי יוֹם מוֹתִי"
(בְּרַאשִׁית כז, ב)

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קַרְחָה: הִגִּיעַ אָדָם לְפָרֵק אָבוֹתָיו, קָדָם לָהּ שְׁנַיִם, וּלְאַחַר חֲמֵשׁ שְׁנַיִם - יָדָאג מִן הַמִּיתָה. שָׁכַן יִצְחָק אָמַר: אִם לְשָׁנָיו שָׁל אָבָא אֲנִי מְגִיעַ, עַד עֲכָשׁוּ מִתְבַּקֵּשׁ לִי [יֵשׁ לִי עֲדוֹן הַרְבֵּה שְׁנַיִם לַחַיּוֹת, בִּינּוּן שְׁלֹא הִגַּעְתִּי לְשָׁנֹתַי. ר"ש]. אִם לְשָׁנַיִם שָׁל אֲמִי אֲנִי מְגִיעַ, "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: הִנֵּה נָא זְמַנְתִּי לֹא יִדְעַתִּי יוֹם מוֹתִי" [שְׁטָרְהָ חִיְתָה קַב"ז שְׁנַיִם, וַיִּצְחָק הָיָה בְּאוֹתוֹ הִגַּעַת קַב"ג שְׁנַיִם]. (בְּרַאשִׁית-רַבָּה סה, יב)

וּבְרִיאוֹת אָבִיו וְאִמּוֹ. [הַרְבּ מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל צִין לְמַדְרַשׁ הַנ"ל].

"וַעֲתָה שָׂא נָא כְּלִיךְ"
(בְּרַאשִׁית כז, ג)

ע.

(ח"א רע"ח)

דְּעַ: שֶׁעַל 'חֲלִיף טוֹב', יְכוֹלִין לְרַאוֹת כָּל ה'כְּלִים' שֶׁל הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אִיזָה פָּנִים יֵשׁ לָהֶם.

זֶה שֶׁכָּתוּב כִּשְׂאָמַר יִצְחָק לְעִשׂוֹ, שֶׁיִּבְדֹּק הַסַּפִּין וַיִּשְׁחַט יָפָה: "שָׂא נָא כְּלִיךְ" (בְּרַאשִׁית כז, ג - וּבְרַש"י; וּבְרַאשִׁית-רַבָּה' סה, יג) - רָמַז עַל 'כְּלִים' שֶׁל בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהֵם נִרְאִים עַל הַסַּפִּין הַיָּפָה.

וְכֵן אֵיתָא בַּמִּדְרָשׁ (שָׁם): "כְּלִיךָ, זֶה בְּבֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּנִיָּאל א, ב): 'זָאת הַכְּלִים הַבִּיא בֵּית אוֹצַר אֶלְקִי'". נִמְצָא: שֶׁ"כְּלִיךָ" מְרַמֵּז: עַל 'כְּלִים' שֶׁל בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ.

[סְפָר-הַמִּדּוֹת, רְאִיָה ח"ב יא; שׁוֹחֵט ח"ב ד: ה'זָפִי הַרְאוֹת', יְכוֹלִין לְרַאוֹת עַל ה'חֲלָפִים' שֶׁל הַשׁוֹחֲטִים, אֵת ה'כְּלִי' בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ].

"וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי"
(בְּרַאשִׁית כז, ד)

"מִפְסוּדֵיךָ יִדְעֵשָׂה" (תְּקוּנֵי-זֶהַר נא. נב. נה.)

עא.

(ח"א צג)

כָּל הָעוֹשֶׂה מִשְׂא-זִמְתָן בְּאִמוּנָה, מְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֵּת" (דְּבָרִים ו, ה), שֶׁהִיא 'שֶׁרֶשׁ לְכֹל מִצְוֹת-עֲשֵׂה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתְּקוּנִים (תְּקוּנֵי-זֶהַר נא. נה.): עַל פְּסוּק

סט.

(סְפָר-הַמִּדּוֹת, טַבַּע ח"ב א)

בְּרִיאוֹת הַגּוֹף וְחַיָּיו וְטַבְּעוֹ שֶׁל אָדָם - הַכֹּל הוֹלֵךְ לְפִי טַבַּע וְחַיִּי

(בראשית כז, ד): "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" - "מפקודין דעשה" [דאתייהבו מאהבה].

עב.

(ח"ב ה, יד)

ה'חמשה חושים' של ה'מח', כלם נמצאים בבחינת 'ראש-השנה', שהוא בחינת 'ראש ומחין' - כי יש חמשה חושים בהמח: א) ראיה. ב) שמיעה. ג) ריח. ד) טעם. ה) משיוש. - וכלם נמשכין מהמח.

'חוש-הטעם' - זה בחינת (בראשית כז, ד): "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי", "מפקודין דעשה" (תקוני-זחר נא. נב. נה.), היינו: מה שהשם-יתברך טועם בראש-השנה כל המעשים-טובים של ישראל.

'חוש-הראיה' וכו'. - 'חוש-השמיעה' וכו'. - 'חוש-הריח' וכו'. - 'חוש-המשיוש' וכו'. - נמצא: שב'ראש-השנה' הוא 'תקון-המחין'.

עג.

(ח"ב פג)

על-ידי 'תקון-הברית' וכו' - נעשה 'בן-חורין' וכו' וכו' - ונתבטל העצבות והליצנות הפאים ממרה-שחרה וכו', על-ידי 'צד-הטוב', שהוא בחינת (קהלת י, יב): "לב חכם לימינו".

וב'ימין' הזה - מקים הנופלים לאהבות וליראות רעות, לאהבות ויראות קדושות וכו'.

ואז יכול הלב להתלהב בלמוד-התורה, ב'שלהובין דרחימותא'. ו'מים רבים'

שהם 'אהבות ויראות היצוניות', אי אפשר להם לכבות 'התלהבות' הזאת, בבחינת (שיר-השירים ח, ז): "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה".

וה'שכינה' היא מכסה בכנפיה על דמהון של ישראל ב'אהבה' הזאת - שלא ישלטו עליהם "זרע מרעים" (ישעיה א, ד), שהם בחינת (בראשית ז, ז): "מי המבול" - (תקוני-זחר נא.).

וזוה (ברכות יב): "העובר עברה ומתבייש בה, מוחלין לו", כי "על כל פשעים תכסה אהבה" (משלי י, יב), כי על-ידי ה'בושה' נשפך דמו (בבא-מציעא נח.). ואז השכינה מכסה דמו באהבה כנ"ל, בבחינת "פסוי דם" (ויקרא יז, יג). ועל-ידי 'פסוי' הזאת, נתכסה כל פשעיו ממילא.

וכשהקדוש-ברוך-הוא רוצה לטעם מ'מצוות-עשה' של איש ישראל שהוא צדיק - אזי היא בחינת "איבר מן החי שהוא אסור באכילה" (בראשית ט, ד; דברים יב, כג), וצריך 'שחיטה' להתירה.

על-כך צריך שיבא עליו 'בושה' שהיא 'שפיכות-דמים' - בחינת 'שחיטה' שהיא מטהרת ה'איבר מן החי'.

ואזי יוכל השם-יתברך לטעם מהמצוות-עשה שלו, בין מצוות-עשה אחת, בין מצוות רבות - כי ה'מצוות' נקראים 'מטעמים', כמו שכתוב (בראשית כז, ד): "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי", "מפקודין דעשה" (תקוני-זחר נא. נב. נה.).

וכשנשפך דמו על-ידי ה'בושה' כנ"ל - אזי צריך לשמור, שלא יינקו ממנו החיצונים הידועים שרוצים לינק מזה

”וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת בְּגְדֵי עֵשָׂו בְּנֵה הַגָּדֹל
הַחֲמֹדֶת אֲשֶׁר אֶתָּה בְּבֵית, וַתִּלְבַּשׁ אֶת
יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן” (בראשית כז, טו)

ענה.

(לקוטי־הלכות, גנבה ג, וז)

יעקב עָשָׂה מְטַעְמִים לְאָבִיו, וְהִתְלַבֵּשׁ אֶת
עַצְמוֹ בְּ”בְגְדֵי עֵשָׂו הַחֲמֹדֶת” (שם)
שם, טו), עַד שֶׁקִּבַּל אֶת הַבְּרָכוֹת מֵאָבִיו בְּגִנְבָה.

פי ‘יעקב’ - הוא בבחינת ‘פנים־דקדושה’,
שהוא בחינת כלליות השבועים פנים
של תורה, בבחינת (תהלים כד, ו): “מִבְּקָשִׁי
פָּנֶיךָ יַעֲקֹב סִלָּה”.

והתלבשות יעקב בבגדי עשו - זה בחינת
התלבשות השבועים פנים
של תורה, ב’ספורי־מעשיות’.

פי ה’מעשיות’ שֶׁמְסַפְּרִין - זהו בחינת
‘עשייה’, שהוא בחינת ‘עשו’, שהוא
לשון ‘עשייה’, כמו שפרש רש”י (בראשית כה,
כה): “שֶׁעַל־שֵׁם־זֶה קָרְאוּהוּ ‘עֵשָׂו’ - שֶׁהִיא
עֲשׂוּי וְנִגְמַר בְּשִׁעְרוֹת” וכו’, כי על שם זה
נקראין ‘מעשיות’, לשון ‘עשייה’.

אבל ‘ספורי־מעשיות’ של הצדיקי־אמת,
שֶׁמְלַבֵּשׁ בָּהֶם הַשְּׁבָעִים פָּנִים שֶׁל
תורה - זהו בחינת ‘התלבשות יעקב’ שהוא
‘כלליות התורה’, בְּ”בְגְדֵי עֵשָׂו”, שֶׁהֵם
בחינת ‘לבושין של עשייה’, שֶׁהֵם בחינת
‘ספורי־מעשיות’, שֶׁמְסַפְּרִין הַמְעַשֶּׂה
בְּלִשׁוֹן הַנְּעִשָׂה בְּעוֹלָם־הָעֲשִׂיָּה, וְשֵׁם
מְלַבֵּשׁ כָּל הַשְּׁבָעִים פָּנִים שֶׁל תוֹרָה’.

פי “בגדי עשו שלבש יעקב אז, היו
‘בגדים של אדם־הראשון’, שֶׁהֵם
בתנות עור שהלבישם השם־יתברך” (זהר
בא לט), כמו שכתוב (בראשית ג, כא): “וַיַּעַשׂ ה’

הָדָם הַנִּשְׁפָּךְ. עַל־כֵּן צָרִיךְ ‘כְּפוּי’, שֶׁהִשְׁכִּינָה
מְכַסֶּה דְמָהוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׁפָּךְ בְּ‘אַהֲבָה’
הַזֹּאת, בְּחִינַת: “כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי” כִּנּוּי - וְזֶה
בְּחִינַת “כְּפוּי דָם”.

ובענין ‘שפיכות־דמים’ של ישראל, יש
דברים עליונים ונסתרים הרבה -
בין ‘שפיכות־דמים על־ידי בוששה’, בין שאר
‘שפיכות־דמים ממש’.

פי יש פמה וכמה נשמות נפולות - שאין
להם עליה פיאם על־ידי ‘שפיכות־
דמים’ של ישראל של אדם גדול. ולפעמים
אין להם עליה, פיאם על־ידי ‘שפיכות־
דמים ממש’.

וזה בחינת (יומא פו:): “זְדוּנוֹת נַעֲשִׂין
פְּזָבוֹת” - שֶׁעַל־יְדֵי הַבּוֹשָׁה
וְ‘שְׁפִיכוֹת־דָּמִים’, הִשְׁכִּינָה מְכַסֶּה דְמָהוֹן
בְּאַהֲבָה הַנִּלְוָה.

וזה בחינת: “עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֱהָבָה”
- וְנִתְהַפְּכִין הַזְדוּנוֹת לְזָכוֹת, וְנִתְעַלּוּ
הַנְּשָׁמוֹת הַנִּפְלוֹת, שֶׁהֵן בְּחִינַת ‘פְּשָׁעִים’ -
כִּי נִתְעַלּוּ וְנִתְהַפְּכִין לְזָכוֹת, עַל־יְדֵי “כְּפוּי
דָם” - בְּ‘אַהֲבָה הַנִּלְוָה’.

”הן עשו אחי איש שער” (בראשית כז, יא)

עוד.

(ח”א ח, גח)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כה): “כִּלּוֹ
כַּאֲדָרַת שֵׁעַר”.

אֱלֹקִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנֹת עוֹר וַיְלַבֵּשֵׁם, וְ"כְתָנֹת עוֹר" - זֶהוּ בְּחִינַת 'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת', שֶׁהֵם 'לְבוּשֵׁי'ן שֶׁמְלַבֵּשׁ בָּהֶם ה'תּוֹרָה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'אָדָם'.

כִּי אַחַר הַחֲטָא שֶׁחָטְאוּ אָדָם וְחוּהָ, וְהָיָה רוּצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַחְזִירָם בְּתִשׁוּבָה וּלְעוֹרָרָם מִשְׁנָתָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִיתָה שֶׁהִמְשִׁיכוּ עֲלֵיהֶם, עַל־כֵּן עָשָׂה לָהֶם "כְּתָנֹת עוֹר", שֶׁהֵם רָמְזוּ לְ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת".

שְׁמַעְתָּה אַחַר הַחֲטָא, בְּהִכָּרַח לְהַלְבִּישׁ כָּל הַתּוֹרָה בְּ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" וְכוּ' וְכוּ' - כִּדִּי לְעוֹרֵר מֵהַשְּׁנָה וְהַמִּיתָה כָּל בָּאֵי עוֹלָם, שִׁישׁוּבוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כִּי חֲטָאָם הָיָה עַל־יְדֵי 'אֲכִילָה', דְּהִינּוּ עַל־יְדֵי 'אֲכִילַת עֵץ־הַדַּעַת', שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה אָבְדוּ ה'פְּנִיָּם' וְנִמְשַׁךְ עֲלֵיהֶם ה'שְׁנָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מִיתָה' שֶׁנִּגְזַר עֲלֵיהֶם וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן הִכָּרַח כְּבִיכּוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְהַלְבִּישׁ לָהֶם הַתּוֹרָה בְּ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת "כְּתָנֹת עוֹר", כִּדִּי לְעוֹרָרָם מֵהַשְּׁנָה, כְּנ"ל.

נִמְצָא: שֶׁ"כְּתָנֹת עוֹר שֶׁל אָדָם־הָרִאשׁוֹן", הֵם בְּחִינַת 'לְבוּשֵׁי'ן שֶׁל סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת' כְּנ"ל. וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית כז, טו): "בְּגָדֵי עֵשׂוֹ הַחֲמָדָת" שֶׁלְבַשׁ יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת כָּל־לֵוִיּוֹת ה'שְׁבַעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה', שֶׁהֵם בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁנִּתְלַבְּשׁוּ בְּבְגָדֵי עֵשׂוֹ, בְּבְחִינַת "כְּתָנֹת עוֹר", בְּ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת', כְּנ"ל.

וְכַל־זֶה הָיָה בְּלִיל פֶּסַח, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תַּרְגוּמֵי־יְהוֹנָתָן וְרַש"י בְּרֵאשִׁית כז, ט; פֶּרֶקֶי דְרַבֵּי־אֱלִיעֶזֶר פל"א): "שְׂאוֹתָהּ לִלְכָה שֶׁהִבִּיא יַעֲקֹב הַמֵּאֲכָלִים לְאָבִיו, וְקִבַּל הַבְּרָכוֹת -

הָיָה לִיל פֶּסַח, שָׂאָז יֵצְאוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם".

כִּי 'יֵצִיאֵת־מִצְרַיִם', זֶהוּ בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרָרוֹת־הַשְּׁנָה', כִּי ה'גְּלוֹת' נִמְשַׁל ל'שְׁנָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (זֶהר בְּרֵאשִׁית כח.); וְכַשִּׁיּוֹצְאִין מֵהַגְּלוֹת', זֶהוּ בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרָרוֹת־הַשְּׁנָה'.

"כִּי הִקְרָה ה' אֲלֵהֶיךָ לְפָנַי" (בְּרֵאשִׁית כז, כ)

"אִם לְזוּוּגָךְ הִמְצִיא לָךְ, דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית כד, יב) "הִקְרָה נָא לְפָנַי הַיּוֹם", וְכַתִּיב (שָׁם שָׁם, סג): וַיִּרְא וְהִנֵּה גְמָלִים בָּאִים" - לְמֵאֲכַלְךָ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, "כִּי הִקְרָה ה' אֲלֵהֶיךָ לְפָנַי" (שָׁם כז, כ). (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה סה, יט)

עו.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, מִמוֹן ח"ב יג; נְאוּף ח"ב ט)

הַפְּרָנְסָה לְפִי הַזְיוּג. [הֶרֶב מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל צִיַּן לְמַדְרַשׁ הַנ"ל; וְעֵינַי עוֹד בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, מִתְנָה ה, מד - עַל הַמִּדְרַשׁ הַזֶּה].

"הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית כז, כב)

עז.

(ח"א כא, ז"ח)

ה'צַעֲקוֹת' שֶׁאָדָם צוֹעֵק בְּתַפְלָתוֹ וּבְתוֹרָתוֹ, כְּשֶׁנִּסְתַּלְקִין הַמַּחֲזִין בְּבְחִינַת עֵבוֹר - הֵן בְּחִינַת 'צַעֲקַת הַיּוֹלָדָת' בְּשַׁעַה שֶׁהִיא כּוֹרַעַת לִילָד, "שְׂרָאמַת עֵי"ן קָלִי", כְּמִנְיַן תְּבוֹת שֶׁבְּמִזְמוֹר יַעֲקֹב (תְּהִלִּים כ), וְאֵז מוֹלָדָת" (זֶהר פִּנְחָס רמט:).

וְכַשִּׁי אָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה, וְאֵין מִבֵּין בֵּה שׁוּם חֲדוּשׁ - זֶה מַחֲמַת שֶׁהַמַּחֲזִין

והשכל של התורה והלמוד הזה, הן בבחינת 'עבור'. - וזה נקרא בשם 'יעקב', כי 'יעקב' זה בחינת 'עבור', בחינת (הושע יב, ד): "בבטן עקב את אחיו". ואז צריך לצעק ה'קליון' הנ"ל.

וזה בחינת (בראשית כז, כב): "הקל קול יעקב" - כשהוא בבחינת 'יעקב', צריך לו ה'קליון' - כדי להוציא ה'מחין' בבחינת 'לדה'.

ומי שתורתו בלא הבנה בה שום חדוש - אין לדרש אותה לרבים.

כי התורה הזאת שהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור' - אף-על-פי שהקדוש-ברוך-הוא מתענג בה, בבחינת (שיר-השירים ב, ד): "ודגלו עלי אהבה", "אל תקרי ודגלו אלא ולגלוגו" (שיר-השירים-דב' ב, טז) - אבל אין לדרש אותה כמו שהיא לרבים.

כי אין לדרש אלא דברים המבררים, כמאמר (שבת קמח: על משלי ז, ד): "אמר לחכמה אחתי את - אם ברור לך הדבר באחותך שהיא אסורה לך, אמר, ואם לאו, אל תאמרה".

וזהו (תהלים קלה, ד): "כי יעקב בחר לו י"ה" - כשהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור', בלא 'מחין' - זאת הלמוד בחר לו הקדוש-ברוך-הוא, בבחינת "ודגלו עלי אהבה" - ואין לדרש אותה לרבים.

אבל (שם): "ישראל לסגלתו" - 'ישראל' ל'אותיות' 'ל'י רא"ש' (האריז"ל בכמה מקומות), הינו: 'התגלות המחין', 'המשכת אורי-הפנים', 'שפע אלקי', ה'מקיפין', בתוך ה'פנימי'.

וזה בחינת: "ישראל לסגלתו". "ישראל אשר - בבחינת (ישעיהו מט, ג): "ישראל אשר

בה אתפאר". "בה" דיקא - שיתמשך עטרת תפארת, הינו: ה'מקיפין' הנ"ל - "בה", בתוך ה'פנימיות'. "לסגלתו" - זאת התורה יכול לדרש אותה לרבים.

עח.

(ח"א כז, ו)

על-ידי תקון-הברית, זוכה ל'קול' - שיזדבב קול רנתו. ו'יעקב' ששמר בריתו, כמו שכתוב: "ראשית אוני" (בראשית מט, ג) - זכה ל'קול', כמו שכתוב: "הקל קול יעקב" (שם כז, כב).

עט.

(ח"ב ה, א)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כו): "וידו אחזת בעקב עשו".

פ.

(ח"ב עט)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, יט): "ואלה תולדות יצחק בן אברהם".

"ויאמר: הגשה לי ואכלה מציד בני, למען תברכה נפשי, ויגש לו ויאכל, ויבא לו יין וישת" (בראשית כז, כה) - ענין ה'בכורה' וה'ברכה' -

פא.

(ח"א מא)

ענין 'דקודין' - הנה איתא ב'עץ-חיים' (שער לח פ"ד): "ה'ברפים', הינו ה'רגליו', הם 'נצח הוד' (תקוני-זהר יז: פתח אלקהו), והם 'עוקביו'. ו'עק"ב' גימטריא שתי פעמים 'אלקיים', שהם 'דינים' - שיש שם אחיזה לחיצונים, כידוע (זהר תולדות קלח).

וְהַפְעֵלָה לְהַבְרִיחַ הַחֲצִיצוֹנִים מִשָּׁם:
שְׁיַמְשִׁיךְ לְתוֹךְ הַבְּרָכִים,
 הַגְּבוּרֹת מִשָּׂרֵשׁ הַבִּינָה - וְאִז הַחֲצִיצוֹנִים
 בּוֹרְחִים מִשָּׁם - וְהוּא לֹקֵחַ הַבְּכוּרָה
 וְהַבְּרָכָה, שָׂזָה בְּחִינַת 'בְּרָכִים'. - וְשָׂרֵשׁ
 הַבְּכוּרֹת נִקְרָא 'יִין', כִּידוּעַ, וְזֶה 'יִין
 הַמְּשֻׁמָּח' (על-פי תהלים קד, טו).

וְזֶה שְׁפָתוֹב בְּיַעֲקֹב, כְּשָׂרָאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
'בְּרָכִים' בְּמָקוֹם 'דִּין', כִּי שְׁתֵּי פְעָמִים
'אֶלְקִי' עִם עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת, גִּימְטְרִיא:
'יַעֲקֹב' - אִזִּי הַמְּשִׁיךְ 'שָׂרֵשׁ הַגְּבוּרֹת,
 בְּחִינַת: "יִין הַמְּשֻׁמָּח", כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית
 כז, כח): "וַיָּבֵא לוֹ יִין וַיִּשְׁתֵּ" - 'שָׂרֵשׁ שֶׁל
 הַבְּרָכָה'.

נִמְצָא: עַל-יְדֵי דְקוּדִין, שְׁשׂוֹתָה 'יִין
הַמְּשֻׁמָּח', שֶׁהֵם 'שָׂרֵשׁ הַגְּבוּרֹת
שֶׁבִּינָה, וְנִמְשָׁכִין לְמָטָה בְּתוֹךְ הַרְגְּלִין,
הֵינּוּ: שְׁמֶרְקֵד - בָּזָה מְגֵרֵשׁ הַחֲצִיצוֹנִים מִשָּׁם.
וְזֹאת הַתְּלַהֲבוֹת שֶׁל הַרְקוּד, וְהוּא: "אִשָּׁה
רֵיחַ נִיחוּחַ לָהּ" (ויקרא א; במדבר כח, ח).

אָבֵל מִי שְׁמֶרְקֵד בְּהַתְּלַהֲבוֹת הַיִּצְר' - זֶה
נִקְרָא: 'חָטָא שֶׁל נָדָב וָאֲבִיהוּא,
שְׁפָתוֹב בָּהֶם (ויקרא י, א): "וַיִּקְרִיבוּ אֵשׁ זָרָה".

"נָדָב וָאֲבִיהוּא הֵם נִצָּח וְהוּד" (שער
 הַגְּלוּלִים, הַקְּדָמָה לָג; וְעוֹד), וְהַתְּלַהֲבוֹת
 שֶׁבִּקְדָשָׁה נִקְרָא "יִין הַמְּשֻׁמָּח", שְׁעַל-יְדֵי
 נְמָתָקִים הַבְּכוּרֹת. וְ"אֵשׁ זָרָה", נִקְרָא: 'יִין
 הַמְּשֻׁמָּח', הַתְּלַהֲבוֹת הַיִּצְר'. וְשֵׁם יֵשׁ חֵס־
 וְשָׁלוֹם אַחִיזָה לְהַחֲצִיצוֹנִים "אֲשֶׁר לֹא צָוָה
 אוֹתָם" (ויקרא שם). - וְזֶה גַם-כֵּן 'פְּדִיּוֹן נַפְשׁ'
 וְכו'.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, שְׁמָחָה יב: דְקוּדִין שֶׁל מְצוּהָ - כְּגוֹן
 שְׁשׂוֹתָה יִין בְּשַׁבַּת יוֹם-טוֹב, אוּ בְחַתְנָה שֶׁל מְצוּהָ, אוּ
 בְשָׂאֵרֵי סְעֻדַת מְצוּהָ - וְשׂוֹתָה בְּמִדָּה; וְכוּנְתוֹ לְשָׂמִים:

לְזָכוֹת לְשִׁמְחַת יִשְׂרָאֵל, לְשִׁמְחַת בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר
 בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְכו'. וְנִתְעוֹזֵר לְשִׁמְחָה עַל-יְדֵי-
 זֶה, עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ הַשִּׁמְחָה לְתוֹךְ הַרְגְּלִין, דְהֵינּוּ: שְׁמֶרְקֵד
 מִחֲמַת שְׁמָחָה.

עַל-יְדֵי-זֶה מְגֵרֵשׁ הַחֲצִיצוֹנִים הַנֶּאֱחָזִים בְּהַרְגְּלִין, וּמְמַתִּיק
 וּמְבַטֵּל כָּל הַדֵּינִים, וְזוֹכֵה לְקַבֵּל כָּל הַבְּרָכוֹת.
 וְהַתְּלַהֲבוֹת הַזֹּאת שֶׁל הַרְקוּדִין הִיא: "אִשָּׁה רֵיחַ נִיחוּחַ
 לָהּ".

אָבֵל מִי שְׁמֶרְקֵד בְּהַתְּלַהֲבוֹת הַיִּצְר' - הִיא בְּחִינַת "אֵשׁ
 זָרָה", וְהֵינּוּ שְׁשׂוֹתָה, הוּא בְּחִינַת: 'יִין הַמְּשֻׁמָּח', שְׁמִשָּׁם
 'אַחִיזַת הַחֲצוּנִים' חֵס־וְשָׁלוֹם. - נִמְצָא: דְקוּדִין דְקָדְשָׁה,
 מְמַתִּיקִין הַדֵּינִים כְּמוֹ פְדִיּוֹן].

"דָּאָה רֵיחַ בְּנֵי פְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ
ה'. וַיִּתֵּן לָהּ וַגּו'" (בְּרֵאשִׁית כז, כח)

פ.ב.

(ח"ב ח, א)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפֶסוּק (בְּרֵאשִׁית כח, כז): "וַיִּדּוּ
אַחֲזַת בַּעֲקֵב עֵשׂו".

פ.ג.

(הַתּוֹרָה "רַב לָכֶם" - בְּהוֹסְפוֹת מִתְּבִיֵד
 רַבְּנוּ ז"ל, הַנֶּדְפָס בְּסוֹף הַסֵּפֶר)

אִישׁ יִשְׂרָאֵל, אִם הוּא דְבוּק בְּהַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ וּבְאַמוּנָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, אִזִּי אֵינּוּ
יָכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו שׁוֹם דִּין, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ
שׁוֹם נְפִילָה.

אָבֵל אִם הוּא נוֹפֵל מִ'אַמוּנָה' - אִז כָּל
 הַדֵּינִין שׁוֹרִין עָלָיו. וְ'ירוֹשָׁלַיִם' נִקְרָא
 'אַמוּנָה' וְכו', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (ישעיה א, כא-כו):
 "קְרִיָה נְאֻמָּה". וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנִּפְל מִ'אַמוּנָה
 הַנִּקְרָא 'ירוֹשָׁלַיִם', וּבֵא לִיְדֵי 'כְּפִירָה' - זֶה
 נִקְרָא 'מַחְרִיבֵי יְרוֹשָׁלַיִם' וְכו'.

כִּי הָאַמוּנָה הָאֲמֵתִי, אִם הוּא בְּאֵמֶת - אִזִּי
מִשְׁפַּעַת שְׁפַע בְּרָכָה וְכָל טוֹב מִהַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ עַל יִשְׂרָאֵל.

וְגַם אִם הוּא מְאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה
בְּהַשְׁמֵי-יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי יֵרָא מִהַשְׁמֵי-יִתְבָּרֵךְ
יִרְאֶה, וְאִזּוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לִפְלֹ מִהֶאֱמוּנָה, כִּי
הֶאֱמוּנָה הִיא לְמַטָּה.

וּכְשֶׁהִיא בְּשִׁלְמוֹתֶיהָ – אֲזִי נִשְׁפָּעִים מִמֶּנָּה
כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְהַפְּרָכוֹת, כְּמוֹ
שִׁפְתוֹב (מִשְׁלֵי כח, כ): "אִישׁ אֱמוּנָה רַב
בְּרָכוֹת".

וְגַם-כֵּן [ירושלים ובית-המקדש] נִקְרָא 'שְׁדָה'
(בְּרֵאשִׁית כד, סג) – כִּי כְמוֹ הַ'שְׁדָה'
שֶׁגִּדְלָה בָּהּ כָּל הַתְּבוּאוֹת, וְנִלְקָטִין בָּהּ כָּל
הַפְּרוֹת – כֵּן עַל-יְדֵי הָ'אֱמוּנָה' הַזֹּאת, כָּל
הַטּוֹב.

וְ'יַעֲקֹב' נִקְרָא גַם-כֵּן 'שְׁדָה', כְּמוֹ שִׁפְתוֹב
(בְּרֵאשִׁית כז, כז-כח): "רְאֵה רֵיחַ בְּנֵי
כְּרִיחַ שְׁדָה אֲשֶׁר בְּרָכוּ ה', וַיִּתֵּן לָהֶם וְכוּ' –
וְכָל הַדֵּינִין מִתְבַּטְּלִין.

"וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים" (בְּרֵאשִׁית כז, לו)

"וַתִּירֹשׁ" (בְּרֵאשִׁית כז, כח)

פו.

(ח"א א)

'יַעֲקֹב' זָכָה לְבְכוּרָה, "שֶׁהוּא יְרֵאשִׁית',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲכָמָה'" (זֶהָר מִשְׁפָּטִים
קכא: תְּקוּנַיִי-זֶהָר ל), כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תְּהִלִּים קיא, י):
"יְרֵאשִׁית חֲכָמָה".

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, לו): "וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה
פְּעַמִּים", וְתִרְגוּם אוֹנְקֵלוֹס:
"וְחֲכָמַנִי".

פז.

(ח"א י, ד)

'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת הַשְׁכָּל, כְּמוֹ שֶׁתִּרְגַּם
אוֹנְקֵלוֹס (בְּרֵאשִׁית כז, לו):
"וַיַּעֲקֹבֵנִי" – "וְחֲכָמַנִי".

פד.

פד.

(ח"א כ, י)

"גְּלוֹת-מְצָרִים הָיָה עַל פְּגַם-הַבְּרִית"
(שַׁעֲרֵי-הַכּוֹנֵנוֹת פֶּסַח), וְ'פְגַם-
הַבְּרִית' הוּא 'פְּגַם-הַדַּעַת', בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ד,
כח): "וַיִּדַע אָדָם".

וְעַקֵּר הַמְצָוָה בְּ'יין' – לְהוֹרוֹת: עַל 'תְּקוּן-
הַדַּעַת', בְּבְחִינַת (סְנֵהֲדָרִין ע):
"בְּחִמְרָא וְרִיחָנִי פְקַחִין", וּבְבְחִינַת (יוֹמָא עו):
סְנֵהֲדָרִין שָׁם): "תִּירוֹשׁ" (בְּרֵאשִׁית כז, כח) – זָכָה
נַעֲשֶׂה רֵאשׁ", הֵינּוּ: 'דַּעַת'.

פ.ח.

(ח"א עד)

הַמִּתְקַת־הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, הוּא עַל-יְדֵי
בְּחִינַת יַעֲקֹב, בְּחִינַת
דְּבוּר בְּדַעַה, דְּהִינּוּ: עַל-יְדֵי יְדִיעַת הַתּוֹרָה.
כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
(בְּרֵאשִׁית כז, לו): "וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַעַמִּים", וְתַרְגָּם
אוּנְקֵלוֹס: "וַחֲכַמְנִי".

"וַיִּשָּׂא עֵשׂוֹ קֶלֶוֹ וַיִּבְךְּ" (בְּרֵאשִׁית כז, לח)

אָמַר רַבִּי יִצְחָק: פּוֹרֶקְנָא דְיִשְׂרָאֵל לֹא תֵלֵיא אֶלָּא
בְּבָכִי, כַּד יִשְׁתַּלְמוּן וַיִּכְלוּן, בְּכִי דְמַעוֹת דְּבָכָה עֵשׂוֹ
קָמִי אָבִיו, דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית כז, לח): "וַיִּשָּׂא עֵשׂוֹ קֶלֶוֹ
וַיִּבְךְּ". וַאֲיִנוּן דְּמַעִין, אַחִיתּוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתֵיהּ.
כִּינּוּן דְּיִכְלוּן אִינוּן דְּמַעִין, בְּבָכִיָּה דְיִשְׂרָאֵל -
יַפְקוּן מְגִלוּתֵיהּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (יִרְמְיָהּ לֹא, ח):
"בְּבָכִי יִבְאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוּבִילִים". (זֵהר שְׁמוֹת יב):

פ.ט.

(ח"ב ל)

כְּשֶׁבֵּא 'סֵפֶר הַדָּשׁ' לְעוֹלָם, וַזֶּה מְבֹאֵר
אֲצִלְנוּ (לְקוּטִי־מוֹהֲרָן ח"א רסב): "שֵׁישׁ
חֲדוּשִׁים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל-יְדֵי דְמַעוֹת" - אַזִּי אֵלוֹ
הַדְּמַעוֹת שֶׁל הַחֲדוּשִׁים, שְׁמַהֵם נַעֲשָׂה
הַסֵּפֶר הַדָּשׁ - הֵם עוֹמְדִים כְּנֶגֶד גְּזֵרוֹת
הָאֲמוֹת, וּמְבַטְלִין.

וְהַדָּבָר מְבֹאֵר: כִּי "כָּל כְּתוּבָה הִיא מִן
הַדְּמַעוֹת שֶׁל עֵשׂוֹ" (מְדַרְשׁ תַּהֲלִים פ; זֵהר שְׁמוֹת יב):
- וְעַל-כֵּן כְּשֵׁישׁ אֵלוֹ הַדְּמַעוֹת
הֵנָּה - הֵם עוֹמְדִים כְּנֶגְדָם וּמְבַטְלִין.

וַזֶּה: אוֹתִיּוֹת בְּכִי"ה - רְאשֵׁי־תְבוּת (הוֹשַׁע
ב, א): "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם" -
"מֵה חֹל הַיָּם מִגּוֹן מִן גְּלֵי הַיָּם, שֶׁלֹּא
יִשְׁטְפוּ הָעוֹלָם - כִּן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, מִגּוֹן עֲלֵיהֶם

הַבְּכִיָּה וְהַדְּמַעוֹת, כְּנֶגֶד גְּזֵרוֹת הָאֲמוֹת" (זֵהר
פְּקוּדֵי רַכָּה: - מְדַרְשׁ תַּהֲלִים פ; זֵהר שְׁמוֹת יב), כְּנֶ"ל.

וַזֶּה (שָׁם): "וַזֶּה מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל
הַיָּם" - 'מְסַפֵּר' הִינּוּ 'מְסַפֵּר' הֵנָּה -
מְשָׁם: "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם" - הִינּוּ:
'בְּכִיָּה וְדַמַּעוֹת' שֶׁל הַחֲדוּשִׁין שֶׁבְּסֵפֶר, שֶׁמִּגּוֹן
עֲלֵיהֶם כְּנֶ"ל.

צ.

(סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, סֵפֶר ח"ב ד)

כְּשֶׁנִּדְפַס אֵיזָהוּ סֵפֶר הַדָּשׁ - עַל-יְדֵי זֶה
הַבְּכִיָּה שֶׁעַל-יְדֵיו נִתְחַדֵּשׁ זֶה
הַסֵּפֶר, בְּבְחִינַת (תַּהֲלִים קב, י): "וַיִּשְׁקֹנִי בְּבָכִי
מְסַכְתִּי" - הַבְּכִיָּה הַזֹּאת, נִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד
גְּזֵרוֹתֵיהֶם שֶׁל הָאֲמוֹת, שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ עֲלֵינוּ
(מְדַרְשׁ תַּהֲלִים פ; זֵהר שְׁמוֹת יב: פְּקוּדֵי רַכָּה):

גַּם עֵקֶר כַּח מְמַשְׁלֵתָם, אֵינוֹ אֶלָּא בְּבָכִיָּה
שֶׁל עֵשׂוֹ (שָׁם).

וְסִימָן לְדָבָר (הוֹשַׁע ב, א): "וַזֶּה מְסַפֵּר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם". [עֵינֵן הַבְּאוּר
בְּלְקוּטִי־מוֹהֲרָן ח"ב ל' הֵנָּה לן].

צ.א.

(ח"ב עט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפֶסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, יט): "וַאֲלֵהָ
תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם".

"וַאֲלֵהָ שְׂדֵי יִבְרָךְ אֶתְךָ וַיִּפְרֹךְ וַיִּרְבֶּךְ"
(בְּרֵאשִׁית כה, ג)

צ.ב.

(ח"א יא, ג-ה)

עַל-כֵּן 'בְּרִית' מְכַנֶּה בְּשֵׁם 'שְׂדֵי', כְּמוֹ
שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לה, יא): "אֲנִי אֶל"

שְׂדֵי, פְּרָה וּרְבָה" – כִּי 'שְׂדֵי' הוּא בְּחִינַת:
 "שֵׁשׁ דֵּי בְּאֻלְקוֹתַי לְכָל בְּרִיָּה" (רש"י בְּרֵאשִׁית
 יז, א; בְּרֵאשִׁית-רַבָּה מו, ג).

וּכְשֵׁאִינוּ שׁוֹמְרֵי הַבְּרִית, הֵינּוּ עַל-יְדֵי
 'גְּאוֹת' – הוּא עוֹשֶׂה לְעֶצְמוֹ
 'עֲבוֹדַת-אֱלִילִים' – הוּא מֵרָאה 'שְׂאִין דֵּי לֹו'
 בְּאֻלְקוֹתוֹ, עַד שְׁצָרִיךְ 'עֲבוֹדַת-אֱלִילִים',
 וְעַל-כֵּן פּוֹגֵם בְּ'שְׂדֵי' "שֵׁשׁ דֵּי בְּאֻלְקוֹתוֹ
 לְכָל בְּרִיָּה". וּכְשֵׁשׁוֹמְרֵי הַבְּרִית, הוּא זֹכֶה
 לְאוֹר הַמַּאִיר לוֹ לְתִשְׁבּוּבָה.

וְ'שְׂמִירַת-הַבְּרִית' יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת. (א)
 יֵשׁ מִי שְׁזוּוֹגוֹ בְּשִׁשֶׁת
 יָמֵי הַחֹל, וְאִף-עַל-פִּיכֵן הוּא שׁוֹמֵר אֶת
 בְּרִיתוֹ עַל-פִּי הַתּוֹרָה, שְׂאִינוּ יוֹצֵא מִדִּינֵי
 הַתּוֹרָה. (ב) וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית,
 שְׁזוּוֹגוֹ מִשְׁבֶּת לְשִׁבֹּת. וְהוּא בְּחִינַת: 'יְחוּדָא'
 עֲלָאָה, וְ'יְחוּדָא-תַּתָּאָה'.

וְזֶה בְּחִינַת 'שְׂדֵי שֶׁל שְׁבֹת' – 'שְׂאֵמֵר
 לְעוֹלָמוֹ דֵּי' (תְּהִינָה יב.), שְׁצִמְצָם אֶת-
 עֶצְמוֹ מִכָּל הַמְּלָאכּוֹת, וְזֶה בְּחִינַת 'יְחוּדָא'
 עֲלָאָה'.

וַיֵּשׁ בְּחִינַת 'שְׂדֵי שֶׁל חַל' – שְׁגָם בְּחַל יֵשׁ
 צְמִצּוּמִים מִמְּלָאכָה לְחַבְרָתָהּ, וְזֶה
 בְּחִינַת "מִט"ט – שְׁשִׁלְטָנוּתָהּ שִׁשֶׁת יָמֵי
 הַחֹל" (תְּקוּנַיִת-זֶהָר ב: וְכו').

צג.

(ח"א כג, ד-בסוף)

"שְׂדֵי – הוּא בְּחִינַת בְּרִית" (זֶהָר פְּנִיחַס רנז.),
 כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית לז, יא): "אֲנִי אֶל
 'שְׂדֵי' פְּרָה וּרְבָה".

וְזֶה בְּחִינַת: "שְׂדֵי, שְׂאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דֵּי"
 (תְּהִינָה יב.) – דְּהֵינּוּ: שְׁשִׁמַּח בְּחֻלְקוֹ,
 וְאוֹמֵר 'דֵּי' לְמָה שֵׁשׁ לוֹ, וְאִינוּ מִתְאַוֶּה

יֹוֹתֵר, שְׂזָהוּ בְּחִינַת 'שְׂבִירַת תְּאוֹת-מְמוֹן'
 שְׂזוֹכִין עַל-יְדֵי 'שְׂמִירַת-הַבְּרִית'. [עֵינֵי לְקוֹטִי-
 הַלְכוֹת, קְדוּשֵׁינֵי ג, גִּד].

"וְעַל חֲרָבָהּ תַּחֲיָה" (בְּרֵאשִׁית כז, מ)

צד.

(ח"א כו, ו)

"אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, הִיא אַחַת מִשְׁלֹשָׁה
 דְּבָרִים שְׁבָאִים עַל-יְדֵי
 יִסּוּרִין" (בְּרֵכוֹת ה.). וְעַקֵּר הַ'יִסּוּרִים', הֵם
 הַמוֹנְעִים הַרְשָׁעִים "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאֶרֶץ"
 (בְּמִדְבָר יד, לז). – וְצָרִיךְ לְהַכְנִיעַ מִתְחַלָּה אֶלּוֹ
 הַרְשָׁעִים, וְלַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּ'חֲרָבָהּ וּקְטָלָהּ',
 וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִין אַחֲרֵי-כֵן לִילֹךְ לְאֶרֶץ-
 יִשְׂרָאֵל.

וְכַח הַזֶּה לְעֲנֹשׁ הַרְשָׁעִים – אִי-אֶפְשָׁר
 אֲלֵא בְּשִׁמְקַבְּלִין הַכַּח הַזֶּה מ'אָדוּם',
 כִּי זֶה הַכַּח שְׁלוֹ, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, מ): "וְעַל
 חֲרָבָהּ תַּחֲיָה", "וְהוּא יוֹנֵק מ'מֵזֶל מְאֲדִים"
 (זֶהָר תַּצֵּא רפב.).

"תַּתֵּן אֶמֶת לְיַעֲקֹב" (מִיכָה ז, ב)

צה.

(ח"א כג, א)

נִמְצָא לְעִיל בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, כז):
 "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהָלִים".

צו.

(ח"א מז)

אָמְרוּ חַז"ל (בְּרֵכוֹת כ:): "כְּתִיב (דְּבָרִים י, יז):
 'אֲשֶׁר לֹא יֵשֵׂא פָּנָיו, וּכְתִיב (בְּמִדְבָר
 ג, כו): 'יֵשֵׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ'. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-

ברוך-הוא: איך לא אשא להם פנים, אני אמרתי (דברים ת, י): 'ואכלת ושבעת וברכת' - והם מדקדקין על עצמן בכזית ובכביצה".

וזהו רמז נפלא: אם ישראל מדקדקין לבלי לאכל הרבה, רק מכזית ועד כביצה - אזי הם בבחינת 'ישא ה' פניו', ואז יש נשיאות-פנים'.

אך פשהם משקעים בתאות אכילה - אזי 'הסתרת-פנים' חס ושלום.

וזה פרוש (דברים לא, יז): "והסתרתני פני והיה לאכל" - פרוש: על-ידי תאות-אכילה, הוא מסתיר פנים.

והנה "נשיאות-פנים", 'הארת-פנים', הוא בחינות 'אמת', בחינת 'יעקב', כמו שפתיב (מכח ז, ט): "תתן אמת ליעקב".

וזהו שאמרנו: כי המשקע ב'אכילה', הוא רחוק מ'אמת' - פי הוא בהסתרת 'פנים', שהוא מדת 'אמת'.

והוא בחינת 'תפלין' - פי 'יעקב' הוא 'תפארת', כלליות הגונון, בחינת 'תפלין' הנקראים 'פאר' (ברכות יא.). ועקר 'עשירות' בא מ'אמת', כמו שאמרנו חז"ל (שבת קד.): "קשטא קאי" וכו'.

והנה כל העולם בלו גזון משפע של 'ארץ-ישראל' (זחר תרומה קנז.). ו'ארץ-ישראל' בעצמו, מקבל השפע מן 'אמת', שהוא מדת 'יעקב', בנאמר: "תתן אמת ליעקב". והוא מדת 'תפארת', כלליות הגונון. והוא בחינות 'שמים', 'אש ומים', שהוא גם-כן 'כללות הגונון'.

וכשאנו אוכלים 'שפע אמת' הבא דרך 'ארץ-ישראל', ולא מחמת תאוה הגשמיות - אזי הוא בבחינת 'נשיאות-פנים', ונזון ממדת 'אמת'.

וכאשר בכה אכילה זו עומד להודות ולהלל להשם - נעשה בכה זה, שתף להקדוש-ברוך-הוא לברא 'שמים וארץ', שהם בבחינת 'אמת', ואזי נעשה "שמים וארץ חדשה" (על-פי ישעיה סו, כב), כמו שאמרנו חז"ל (הקדמת הזחר ה.).

פי 'שמים החדש' נעשה על-ידי 'הארת פני יעקב', וה'ארץ החדשה' נעשה על-ידי 'ארץ-ישראל' - שהולכת השפע דרך 'ארץ-ישראל'.

נמצא: שברא עכשו 'שמים ומזלות אחרים'. נמצא: שמשנה הטבע שהיה מטבע ב'מזלות הראשונים', כי עכשו נעשה 'מזלות חדשים'. נמצא: שעל-ידי 'שבור תאות-אכילה', נעשה מופתים ופלאות (עין בפנים).

צד.

(ח"א סו, ב"ג)

עקר האמת הוא, כשאין האדם נצרך לבריות, כי "ביון שנצרך האדם לבריות, משתנה פניו כרום, לכמה גונון" (ברכות ו:).

פי קשה לו מאד להתפלל ברבים, וטוב ונוח לו להתפלל ביחיד, פי ברבים נופלין עליו פניות גדולות ושקרים, שעושה תנועות ושקרים בתפלתו בשביל בני-אדם, מאחר שהוא נצרך להם.

ואפלו מי שאין נצרך לבריות בשביל פרנסה, כי מתפרנס משלו, אף-על-פי-כן יש שהוא נצרך לבריות בשביל כבוד, או בשביל דבר אחר, דהינו: שיש לו תאוה של כבוד וחשיבות, וכיוצא.

וְאִזִּי יוּכַל לַפֵּל בְּשֶׁקֶר גָּדוֹל בְּתַפְלֹתוֹ,
דְּהִינּוּ: לַעֲשׂוֹת תְּנוּעוֹת בְּשֶׁקֶר בְּשִׁבִיל
בְּנֵי-אָדָם.

וַיֵּשׁ אִישׁ פֶּשֶׁר קָצֵת, וַיֵּרָא הַשֵּׁם בְּמִקְצֵת,
וּמִתְבַּיֵּשׁ בְּעֵינָיו לַעֲשׂוֹת שֶׁקֶר מְגַנֵּה
בְּתַפְלֹתוֹ בְּשִׁבִיל אַחֲרִים, וּמִתְבּוֹן לְהַתְּפַלֵּל
בְּאֵמֶת.

אָבֵל ה'אֵמֶת' הוּא הַרְבֵּה מְאֹד יוֹתֵר מִדִּי -
וְגַם זֶה אֵינוֹ אֵמֶת, כִּי לֹא נִמְצָא הַרְבֵּה
אֵמֶת, כִּי "הָאֵמֶת הוּא רַק אֶחָד" וְכוּ', דְּהִינּוּ:
לְהַתְּפַלֵּל בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ לְבָדוּ.

אָבֵל זֶה ה'אֵמֶת שֶׁל שֶׁקֶר', הוּא הַרְבֵּה
מְאֹד - כִּי יֵשׁ בָּזֶה כְּמֹה גּוֹנֵן וְכְמֹה
מִינֵי אֵמֶת שְׂמוּצָא לַעֲצֹמוֹ לְחַפּוֹת עַל
ה'שֶׁקֶר'.

וְזֶהוּ: "כִּיּוֹן שֶׁנִּצְרָךְ הָאָדָם לְבְרִיּוֹת" - שְׂאֵז
נוֹפְלִים עָלָיו פְּנִיּוֹת וּשְׁקָרִים - אִזִּי
"מִשְׁתַּנֵּה פָּנָיו לְכְמֹה גּוֹנֵן".

"פְּנִיּוֹ" - זֶה בְּחִינַת ה'אֵמֶת', שֶׁהוּא בְּחִינַת
'פְּנִים', בְּחִינַת (תְּהִלִּים כד, ו):
"מִבְּקִשֵּׁי פָּנָיִךְ יַעֲקֹב סִלָּה", בְּחִינַת (מִיכָה ז, כ):
"תִּתֵּן אֵמֶת לַיַּעֲקֹב".

דְּהִינּוּ: שֶׁה'אֵמֶת' שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'פְּנִים', נִשְׁתַּנֵּה לְכְמֹה גּוֹנֵן -
דְּהִינּוּ: שֶׁיֵּשׁ לוֹ כְּמֹה מִינֵי אֵמֶת שְׂמִלְבִּישׁ
בוֹ ה'שֶׁקֶר', דְּהִינּוּ: שְׂמוּצָא לַעֲצֹמוֹ אֵמֶת,
שֶׁכּוֹנֵתוֹ בְּשִׁבִיל כָּךְ אוֹ בְּשִׁבִיל כָּךְ - נִמְצָא:
שֶׁנִּשְׁתַּנֵּה ה'פְּנִים', שֶׁהוּא אֵמֶת, לְכְמֹה גּוֹנֵן
- כִּי ה'עֶקֶר הָאֵמֶת אֵינוֹ אֶלָּא אֶחָד" כַּנֵּ"ל.

וְעַל-יָדֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ פְּרִנְסָה וְאֵינוֹ נִצְרָךְ
לְבְרִיּוֹת - זוֹכֵה ל'אֵמֶת', בְּחִינּוֹת
עַל-מֵאֲדָתֵי, בְּבְחִינּוֹת (תְּהִלִּים קמו, ה):

"אֲשֶׁרֵי שָׂאל יַעֲקֹב בְּעֵזְרוֹ שִׁבְרוֹ עַל ה'
אֶלְקִיּוֹ".

כִּי כֵּשׁ"שִׁבְרוֹ עַל ה' אֶלְקִיּוֹ", וְאִין נִצְרָךְ
לְבְרִיּוֹת - אִזִּי "אֵל יַעֲקֹב בְּעֵזְרוֹ". כִּי
"אֵל יַעֲקֹב" הוּא בְּחִינַת 'אֵמֶת' - וְאִזִּי יוּכַל
לְהַתְּפַלֵּל בְּאֵמֶת.

צת.

(ח"א פז)

אִי-אֶפְשָׁר לְבּוֹא ל'אֵמוּנָה', רַק עַל-יָדֵי
'יִרְאַת-הָעֵנֶשׁ'. כִּי מִחֲמַת
שֶׁהוּא יֵרָא מִהָעֵנֶשׁ, מֵאֲמִין שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ
הוּא תַקִּיף וּבַעַל הַיְכָלָת וּבַעַל הַפְּחוֹת כָּלֶם,
וּמִזֶּה בָּא ל'אֵמוּנָה יוֹתֵר גָּדוֹלָה.

נִמְצָא: תְּכַף כְּשֶׁרוֹצֵה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ-הַיָּשָׁר -
צָרִיךְ לְהִיּוֹת לוֹ 'יִרְאַה', הַנִּקְרָא
'צֶדֶק'. וּב'צֶדֶק' כְּתִיב (תְּהִלִּים ט, ט): "וְהוּא
יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק", לְפִיכָךְ מִתְעוֹדְרִין עָלָיו
ה'דִּינִים'.

אִךְ כְּשֶׁבָּא אֵל ה'אֵמֶת', הִינּוּ אֵל ה'יִרְאַה'
הַנִּקְרָא 'אֵמוּנָה' - אִזִּי כָּל הַדִּינִין
נִמְתָּקִין בְּשֶׁרֶשֶׁן.

וְזֶהוּ (מִיכָה ז, כ): "תִּתֵּן אֵמֶת לַיַּעֲקֹב חֶסֶד
לְאַבְרָהָם".

"תִּתֵּן אֵמֶת לַיַּעֲקֹב" - הִינּוּ: לְה'יִרְאַה', כִּי
'יַעֲקֹב' הוּא 'יִרְאַה', מִלְּשׁוֹן (מִשְׁלֵי כב,
ד): "עַקֵּב עֵנִיָּה יִרְאַת ה'".

אִזִּי בּוֹדָאִי: "חֶסֶד לְאַבְרָהָם" - כִּי 'אַבְרָהָם'
נִקְרָא: מִי שֶׁבָּא לְדַבֵּק עֲצֹמוֹ לְהַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ, מִלְּשׁוֹן: 'אֲבוּא רָם'.

צט.

(ח"א צב)

'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת 'אֵמֶת', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(מִיכָה ז, כ): "תִּתֵּן אֵמֶת לַיַּעֲקֹב".

ק.

(ח"א קצב)

'אמת' הוא ה'פנים' של כל ה'פנים'
דקדשה, בבחינות (תהלים כד, ו):
'מבקשי פניו יעקב סלה', בבחינות (מיקה ג,
ו): "תתן אמת ליעקב".

קא.

(ח"א רנא)

ודע: ש'איש אמת' דהינו: שעושה
מצוות בשלמות ובכל הדקדוקים
בינו לבין קונו - יש לו פח להמשיך לעצמו
כל הצדקות.

כי ה'צדקה' נמשכת רק אחר ה'אמת', כי
'צדקה' הוא בחינת 'אמת', כי 'אמת'
הוא 'אחד', כי 'אחד' הוא רק 'אחד', כי
'לפני אחד מה אתה סופר' (ספר יצירה), וכן
ה'אמת' הוא רק 'אחד' וכו'.

ועל-כן "קדשא בריך הוא ואורייתא
וישראל כלא חד" (זהר אחרי עג) -
כי השם-יתברך אמת, ותורתו אמת,
וישראל אמת, וכיון שכלם אמת - הכל
אחד, כי ב'אמת' אין בו שום שנוי, כמו
שכתוב (מלאכי ג, ו): "אני ה' לא שניתי, ואתם
בית יעקב לא כליתם" - והשנוי הוא רק
אצל המקבלים. אבל השם-יתברך אין בו
שום שנוי חסד-ושלום.

וזוה בחינת 'שמש', שהוא רק פח אחד
לבד, והשנוי הוא אצל המקבלים,
כגון להתיך ולהקפות לקרר ולחמם וכו'. וזוה
בחינת 'צדקה', שהיא בחינת 'שמש', בחינת
'אמת' כנ"ל, בחינת (מלאכי ג, כ): "וזרחתם לכם
יראי שמי שמש צדקה".

וזוה שאמרו חז"ל (ברכות ו:): "ביון שנצרך
אדם לבריות, פניו משתנין לכמה

גונין" - פי על-ידי ה'צדקה' באים כמה
'שנויים', והכל הוא רק מחמת המקבלים,
שנשתנין פניהם לכמה גונין.

יש שנשתנה פניו מחמת 'גדלות', באשר
שאינו ראוי לו שיצטרך לבריות. ויש
מחמת 'קטנות', על שהוא נצטרך לבריות
וכו', כל אחד לפי בחינתו כן נשתנין פניהם.

אבל ה'צדקה' שהוא בחינת 'אמת', בחינת
'שמש' כנ"ל, הוא רק פח 'אחד' לבד,
ואין בה שנוי - ועל-כן מושכת עצמה
ל'אמת' כנ"ל.

ו'יעקב' שהוא בחינת 'אמת', כמו שכתוב
(מיקה ג, ב): "תתן אמת ליעקב",
נאמר בו (בראשית לב, לב): "ויזרח לו השמש" -
כי 'שמש' היא בחינת 'צדקה' כנ"ל.

הינו: ש'יעקב' על-ידי ה'אמת' - היה לו
פח להמשיך ולהזריח לעצמו כל
ה'צדקות', שהם בחינת 'שמש'.

וזוה: "ויזרח לו השמש" - 'לו' דיקא.
[בלקוטימוהר"ן ח"א עד: "שמש הוא בחינת
יעקב". והוא בבראשית דב"ה סח, י; פד, יא].

קב.

(ח"ב ב, ד)

כשזוכין לבחינת 'תודה הלכה' - על-
ידייזה נתגלה 'אור-האמת'
ומאיר בה'דבור'.

כי מתחלה כשה'דמים' שוטפין על ה'לב',
הוא בחינת 'פגם-האמת', בבחינת (משלי
כט, י): "אנשי דמים ישנאו תם".

אבל אחר-כך כשיוצאין מהצרה, שזה
בחינת 'תודה הלכה' - אזי מאיר
ה'אמת', בבחינת (מיקה ג, ב): "תתן אמת
ליעקב, חסד לאברהם".

"חסד לאברהם" - הינו: 'הלכות', שהם
בחינת 'חסד', כמו
שאמרו רז"ל (כתבות צו): "כל המונע תלמידו
מלשמשו, באלו מונע ממנו חסד" וכו'.
ומאיר ה'אמת' ומשלים ה'דבור' - כי
עקר 'שלמות הדבור' על-ידי
'אמת', כי "קשטא קאי" (שבת קד.).

קג.

(שיחות שאחרי ספורי-מעשיות)

'אמת' הוא בחינת 'יעקב'. כמו שכתוב
(מיקה כ, ז): "תתן אמת ליעקב".

קד.

(שיחות שאחרי ספורי-מעשיות)

ודע: שיש 'שני שכליות'. והם בחינת
"אחור וקדם" (תהלים קלט, ה).

הינו: שיש שכל שמונע לאדם לפי הזמן,
וכל מה שנוזקן ובא בימים יותר, הוא
יודע יותר, בבחינת (איוב לב, ז): "ימים ידברו".
וזוה ה'שכל' הוא בחינת 'אחור', שבא
ב'אחור הזמן', כי לזה השכל צריך
זמן.

אבל יש שכל שבא לאדם בשפע גדול,
במהירות גדול, בפחות מרגע. כי
הוא למעלה-מהזמן, ואין צריך שום זמן
לזה השכל.

וזוה ה'שכל' הוא בחינת 'פנים'. והוא
בחינת 'יעקב', בחינת 'אמת', בבחינת
(תהלים כד, ז): "מבקשי פניו יעקב סלה" (עין
לקוטי-מוהר"ן ח"א כא).

הפטרת פרשת תולדות

"אח עשו ליֵעקב" (מלאכי א, ב)

א.

(לקוטי־הלכות, יבום ב, ד)

התקון והצלה שאחיו מצילו [במצות יבום], הוא להכניע מלכות־הרשעה, שהוא מלכות עמלק, שהוא כנגד מלכות־דקדשה.

ו'מלכות־עמלק', הוא בחינת 'מחית־שם', כמו שכתוב (דברים כה, יט): "תמחה את זכר עמלק", ומשם אחיזתו מבחינת 'שבירת־כלים', שהיא בחינת 'מחית שם', ועל־כן ענשו מדה במדה: שימחה שמו וזכרו.

ו'מלכות־עמלק', היא בחינת (מלאכי א, ב): "אח עשו ליֵעקב", כי הוא מזרע עשו. ועל־כן מצות יבום ב'אח' - פי האח שבקדשה מציל נפשו, שלא יתגבר עליו חסוֹשֶׁלום בחינת: "אח עשו ליֵעקב", שהיא מלכות־הרשעה הנ"ל, שהיא מתגברת אם היה מחית שם חסוֹשֶׁלום.

"בן יכבד אב" (מלאכי א, ו)

ב.

(ספר־המדות, בנים קח)

על־ידי 'כבוד אב', תזכה ל'בנים זכרים'. [הרב מטשעהרין ז"ל ציין לפסוק הנ"ל במלאכי (א, ו): "בן יכבד אב".]

"ואם אב אני אֵיה כבודי" (מלאכי א, ו)

ג.

(ח"א עד)

תכלית כל העבודות שצריך האדם לעבד את הבורא יתברך, הוא רק כדי שיתגלה כבודו. וה'כבוד' נתגלה על־ידי ה'חכמה', כמו שכתוב (מלאכי א, ו): "ואם אב אני אֵיה כבודי". ו'אב' הוא בחינת 'חכמה', כמו שכתוב (בראשית מא, מג): "אברך", ופרש רש"י: "אב בחכמה" (בראשית־רבה צ, ג).

"כי ממזרח שמש ועד מבואו, גדול שמי בגוים, ובכל מקום מקטר מגש לשמי ומנחה טהורה. ושמי נורא בגוים" (מלאכי א, יא-יד)

ד.

(ח"א יז, ד)

להשלים פגם המזבח, פגם האכילה - הוא על־ידי 'גרים'. כי כל העבודה־זרה אין להם פח, כי אם מ'פגם המזבח'.

וזוה שכתוב (מלאכי א, יא): "בכל מקום מקטר ומגש לשמי". כי אף שהם עובדי עבודה־זרה, כל פחם הוא בא מ'פגם חלקי המזבח'. ועל כן אמר השם־יתברך: "מקטר ומגש לשמי" - כי פחם הוא מהניצוץ־הקדוש של ה'מזבח דקדשה' שנפל לשם.

וְעַל-יְדֵי הַגְּרִים, על-ידי שכל אחד משלך אמונתו והולך אחר אמונת ישראל - על-ידי-זה מכניע העבודה-זרה שנעשה מפגם חלקי המזבח. ואזי חוזרין 'ניצוצי חלקי המזבח' למקומם, ונשלם המזבח.

ה.

(ח"א נו, א)

יש אחד: שבאתגליא אין לו שום ממשלה, ואף-על-פי-כן באתפסיא ובהעלם גדול, הוא מושל על כל הדור, ואפלו על כל צדיקי-הדור.

כי כל נשמותיהם הם בלם תחת ממשלתו ומלכותו, ובלם נכנעים וכפופים אליו, רק שהוא בהעלם גדול, בבחינת (מלאכי א, יא): **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי"** - שאף שהם עובדים עבודת-אלילים, על-כל-זה, בהעלם גדול הם בלם נכנעים אליו יתברך, ועובדים אותו יתברך.

[חיי-מוהר"ן כד: אחר שאמר התורה ח"א נו, ויש מדבר: "מענין בחינת מלכות שיש בכל אחד מישראל וכו', ויש מלכות באתגליא ובאתפסיא וכו', ויש אחד שאף על פי שבאתגליא אין לו שום ממשלה אף על פי כן באתפסיא וכו'". אחר-כך אמר בפרוש על-עצמו: "לכם נדמה, שאין לי ממשלה בייאם עליכם; באמת אני מושל אפלו על כל צדיקי-הדור, רק שהוא באתפסיא".]

ו.

(ח"ב ה, ד)

לפעמים נעשין גרים בכח, ולפעמים נעשין גרים בפעל.

הינו: או שנעשין גרים ממש בפעל, שבאין עכו"ם ומתגירין. או שנעשה רק בכח, שעל-ידי שמעלין אמונה הנפולה ונחלש אמונתם - על-ידי-זה נתגלה להם במקום שהם, האמונה-הקדושה, ומאמינים

שם במקום שהם: שיש יחיד קדמון יתברך, בבחינת (מלאכי א, יא): **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי"**.

ז.

(עלים-לתרופה, ערב שבת-קדש לך-לך תר"ג)

כל השליחות וכל השטאפעטין [השלוחים] וכל המלאכות והעסקים שבעולם, הכל באשר לכל הוא רק בשביל התכלית הנצחי. כי **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי"** (מלאכי א, יא). **"אפלו"** וכו', כמו שאמרו רז"ל (עינ מנחות קי.).

ושאפלו ב'ההסתרה שבתוך הסתרה שבאה על ידי רבוי עוונות ממש רחמנא-לצלון, גם שם נעלם השם-יתברך שהוא התורה, אדרבא שם דיקא מסתר תורת השם ממש, כמו שכתוב בסימן נ"ו, עין-שם היטב.

ח.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ג, לג)

והכלל: שעקר הבריאה, וכל העבודות שבעולם שאנו עובדין אותו יתברך - הכל הוא בשביל לגלות שמו יתברך בעולם, בבחינת **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי"** (מלאכי א, יא) - **"לשמי"** דיקא, דהינו: לגלות שמו יתברך בעולם.

ט.

(לקוטי-הלכות, תפלת-המנחה ז, מד)

במדרש-רבה (ויקרא-רבה יח, ד): מפליג שם במעלת 'קרבן-מנחה': **"ולא עוד, אלא כל מי שמקריב אותה, מעלה עליו הכתוב כאלו הוא מקריב מסוף העולם ועד סופו, שנאמר (מלאכי א, יא): 'כי ממזרח שמש עד מבואו' וכו', וסיפא דקרא: 'ומנחה טהורה'".**

היָנוּ: כִּי בַחֲנִינָת 'קָרְבָן־מִנְחָה', שֶׁהוּא 'קָרְבָן עָנִי, שֶׁהִיא עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה - הוּא נֹקֵב וַיִּזְרַד עַד הַתְּהוֹם, וּמִגִּיעַ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, "מִמְזַרְחַ שְׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ".

כִּי כָל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם, בְּכָל דְּרָגָא וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, אֶפְלוּ הִרְחֻקִים מְאֹד מְאֹד - גַּם לְשֵׁם מִגִּיעַ הַתְּקוּן וְהַעֲצָה שֶׁל בַּחֲנִינָת 'קָרְבָן עָנִי, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת (אֲבוֹת פ"ד מ"א): "אֶחָד הַמְּרַבָּה וְאֶחָד הַמְּמַעֵיט" וכו'.

שְׂבִיאֵיזָה בַּחֲנִינָת הַתְּעוֹרְרוֹת כָּל־שֶׁהוּא, בְּכָל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה, יְכוּלִין לָשׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ. רַק שֶׁיִּבְטַל גְּאוֹתוֹ, וַיִּרְגֵּשׁ שְׁפִלוּתוֹ בְּאֵמֶת, וַיִּרְגֵּיל עֲצָמוֹ לְהַתְּפַלֵּל וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ וְכו'.

וְזָה שְׁמָסִים שָׁם: "וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כָּל מִי שֶׁמְקָרִיב אוֹתָהּ, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב: כְּאֵלוֹ הוּא מְקָרִיב מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ" וכו'.

הֵינּוּ כַּנֵּ"ל - כִּי בְּכַל־זָה גָּלוּ לָנוּ חַז"ל: שֶׁדִּיקָא תְּפִלָּה וְשִׁיחָה עֲנִיָּה וְדָלָה כְּזֹאת, מַגַּעַת עַד אֵין קִץ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ וְכו', מֵאַחַר שֶׁמִּתְחַזֵּק מִגְּרִיעוֹת וְעֲנִיּוֹת הַדַּעַת כְּזֹה, לְצַעֵק וּלְהַתְּחַנֵּן עַדִּין לְפָנֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה יִקָּר מְאֹד אֶצֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

וְהוּא סוּד שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, עַד הֵיכָן רַחֲמֵיו מִגִּיעִים, כָּל־זְמַן שֶׁאֵינּוּ מִתְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ מִהַצְּעָקָה וְתְּפִלָּה.

י

(לקוטי־הלכות, שבת ו, ח)

בְּאֵמֶת: מִי שֶׁהוּא חָכֵם אֵמֶתִי - יְכוּל לְקַבֵּל חֲכָמָה וּרְמִזִּים לְהַתְּקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, אֶפְלוּ מִתְקַף הַסְּטָרָא־אֲחָרָא, וּמִחֲכָמֵי אֲמוֹת־הָעוֹלָם. כִּי בְּכַל־מְקוֹם יֵשׁ בְּהַעֲלֵם

אֵיזָה טוֹב, בְּבַחֲנִינָת (מְלָאכֵי א, יא): "בְּכָל מְקוֹם מְקַטֵּר מִגֵּשׁ לְשָׁמַי".

רַק שֶׁאֵר בְּנֵי־אָדָם, אֲסוּרִים לְסַכֵּן עֲצָמָן לְכַנֵּס לְשֵׁם - שְׁלֹא יִהְיֶה נִלְכָּד שֵׁם חֵסֶד־וְשָׁלוֹם. אֲבָל הַצְּדִיק, יְכוּל לְקַבֵּל חֲכָמָה גַּם מֵהֵם, בְּבַחֲנִינָת (אֲבוֹת פ"ד מ"א): "אֵיזָהוּ חָכָם, הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם" וכו'.

יא

(לקוטי־הלכות, ערובי־תנחומין ה, ו)

וְזָה בַּחֲנִינָת מַה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְנַחֹת קי. - עַל מְלָאכֵי א, יא): "וּבְכָל מְקוֹם מְקַטֵּר מִגֵּשׁ לְשָׁמַי", "דְּקָרוּ לִיה אֶלְקָא דְּאֵלֵהִיא". שֶׁאֶפְלוּ הָעַפּוֹ"ם הָעוֹבְדִים עֲבוּד־הַזָּרָה, מוֹדִים בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, רַק שֶׁטּוֹעִים בְּאֲמוֹנוֹת־כּוֹזְבִיּוֹת וְעֲבוּד־הַזָּרָה.

וּמַהֵיכָן נִמְשָׁךְ זֹאת? - מִבַּחֲנִינָת 'יְחוּד־הַחִיצוֹן' שֶׁאֵינּוּ נִפְסָק, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ חֵיוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְאֶפְלוּ לְאֲמוֹת־הָעוֹלָם.

יב

(לקוטי־הלכות, הַבְּשֵׁר־פְּלִים ב, א)

וְזָה עֵקֶר הַחֲלוּק וְהַהֲבִדֵל שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַפּוֹ"ם - כִּי גַם 'חֲכָמֵי־הָעַפּוֹ"ם' רַבִּים כְּכֹל מְאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְלָאכֵי א, יד): "וּשְׁמֵי נוֹרָא בְּגוֹיִם", "דְּקָרוּ לִיה אֶלְקָא דְּאֶלְקֵיא" (מְנַחֹת קי.).

וְכֵמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתִי מִפִּי רַבְּנּוֹ ז"ל שֶׁאָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן רכד; חֵי־מוֹהַר"ן תכג):

"שֶׁחֲכָמֵיהֶם חֲקָרוּ בְּגִדְלָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁאָמְרוּ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ גְּדוֹל וּמְרוֹמָם וּמִנְשֵׂא מִכָּל הַמַּחְשְׁבוֹת" וכו' וכו', כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּאֵמֶת.

אֲבָל אֵין יוֹדְעִין מִשׁוּם מַצְוָה שֶׁל תּוֹרָה, כִּי זֶה אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְהַשִּׁיג בְּשִׁכְל־

אנושי בשום אופן, איזה מצוה ממצוות התורה. ומחמת זה הם רחוקים מקדשת ישראל, מחמת שלא זכו להאמין בה, ובמשה עבדו.

אבל אנהנו עם קדוש, זכינו להאמין בה, ובמשה עבדו, עד שזכינו לקבל תורת-הקדושה, על-ידי משה עבדו נאמן ביתו.

וכמו-כן בכל דור ודור, אי-אפשר להתקרב אליו יתברך באמת, כי אם על-ידי 'אמונת-חכמים'. כי רק החכמים והצדיקים-אמתיים, רק הם ממשיכים לנו אור האמונה הקדושה, ורק על-ידם אנו יכולים להתקרב לאבינו שבשמים.

יג.

(לקוטי-הלכות, עבודת-אלילים ג, א)

על-כן כשנפגם הכסף והזהב אצלם, אזי הם נאחזין מאלו ה'גונוני-הנפולין, ועושין מהם עבודה-זרה, 'אלהים אחרים' - מחמת שבשרשם, אלו ה'גונוני' הם גבוהים מאד, והם התגלות אלקותו יתברך.

וזו שכתוב (מלאכי א, יא): **"ובכל מקום מקטר ומגש לשמי", "דקרו ליה אלהא דאלהיא"** (מנחות קי) - כי שרש העבודה-זרה, הוא מ'ניצוצי-הקדושה' של ה'גונוני-עלאין' שנפלו אצלם.

יד.

(לקוטי-הלכות, הלואה ד, ט)

על-ידי 'שבירת-הלוחות', הראה משה גדל מעלת תורה שבעל-פה: שאין שום שלמות לתורה-שבכתב, כי אם על-ידי תורה שבעל-פה.

כי הם עשו את העגל, ועבדו 'עבודה-זרה' ופגמו ב'אמונה'. ועקר הפגם שלהם

היה, בבחינת 'אמונה הפרטית', שהוא בחינת 'תורה שבעל-פה', שזהו הפגם של כל עובדי עבודה-זרה.

כי ב'אמונה הכללית', בחינת 'תורה-שבכתב' - הם מזדים קצת בבחינת (מלאכי א, יא): **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי" וכו'.**

טו.

(לקוטי-הלכות, אפוסטרופוס ג, ה)

גם בהעבודה-זרה וכפירות, יש שם איזה ניצוצות מהתנוצצות אלקותו יתברך, כמו שכתוב (מלאכי א, יא): **"בכל מקום מקטר ומגש לשמי", "דקרו ליה אלהא דאלהיא"** (מנחות קי).

כי גם להם, הגיע איזה 'פרוץ' ו'התנוצצות' מלמעלה, שהוא בחינת 'קול', רק שקלקלו אותו על-ידי מעשיהם-הרעים, ועל-ידי-זוה נתעו לדרכיהם הרעים.

"כי שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו, כי מלאך ה' צבאות הוא" (מלאכי ב, ז)

טז.

(ח"א ב, בסוף)

'בהנים' הם בחינת 'תורה', בחינת 'נשמות', כמו שכתוב (מלאכי ב, ז): **"כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה" וכו'.**

יז.

(ח"א לא, ה'ז' בסוף)

צריך לאדם, להיות לו אלו שני בחינות 'ברית', הינו: שיהא 'צדיק' ו'למדן', כי **"לא עם הארץ חסיד"** (אבות פ"ב מ"ה). 'צדיק' נקרא על-ידי 'שמירת הברית-קדש'. ו'למדן' - על-ידי 'אסור והתר'.

וְזָהוּ (תגובה טו: מועד-קטן יז. על מלאכי ב, ז):
"אם הרב דומה למלאך ה' צבאות"
 וכו' [יבקשו תורה מפיהו] - צריך שיהא 'צדיק'
 ו'למדן'. **"מלאך"** - זה בחינות 'למדן' וכו',
 בחינות 'מט"ט'. **"צבאות"** - "אות הוא
בצבא דילה" (תגובה טז. זהר פנחס רכט:), בחינות
 (זהר שם רלו): **"צדיק אות ברית"**.

ומי שהוא בבחינת 'ברית', אזי (זהר נשא
 קמב): **"חסד מתגלה בפמא דאמה"**,
 בבחינת (תהלים פט, כט): **"לעולם אשמר לו
 חסדי, ובריתי נאמנת לו"**.

וכשנתגלה ה'חסד', הינו ה'אהבה'
 ו'השתוקקות', אזי הוא
 עושה 'נפשות', הינו: שעושה 'נקדות'
 ל'אותיות-התורה'. פי 'אותיות' בלא 'נקדות',
 כ'גוף' בלא 'נפש', שאין להם שום תנועה
 ופעולה בלא 'נפש' וכו'.

וה'נקדות' הן ה'אהבה' וה'פסופין',
 בבחינות (שיר-השירים א, יא):
"נקדות הכסף". וה'פסופין' הן ה'נפש',
 בבחינות (תהלים פד, ג): **"נכספה וגם כלתה
 נפשי"**.

ולפי ה'פסופין' בן ה'נקדות', אם בוסף
ל'רע' - עושה ה'נקדות' רעים, ואזי
 נצטרפים ה'אותיות' ונזדווגים לעשות
 'פעלות רעות'. ואם בוסף 'לשוב בתשובה' -
 נעשה 'נקדות-טובות', הינו 'נפשות טובות',
 ומתנוועים ה'אותיות' ונזדווגים לעשות
 'פעלות טובות'.

אך כדי שתצא ה'נפש' מ'בח' אל ה'פעל' -
 צריך לדבר בפה, ה'פסופין'
 ו'השתוקקות' שהוא נכסף ומשתוקק, כמו
 שכתוב (שיר-השירים ה, ז): **"נפשי יצאה
 בדברו"** - שעל-ידי ה'דבור', יוצאת ה'נפש'
 מ'בח' אל ה'פעל'.

כי על-ידי ה'השתוקקות' - נתהוה ה'נפש'
ב'בח'. ועל-ידי ה'דבור' שהוא מדבר
 בפיו ה'השתוקקות' - נגמר ה'נפש' ויוצאה
 מ'בח' אל ה'פעל'.

וזה שאמרו רז"ל (תגובה טו: מועד-קטן יז. - על
 מלאכי ב, ז): **"אם הרב דומה למלאך ה'
 צבאות, תורה יבקשו מפיהו"** - כי
 'אותיות-התורה' הם פועלים, פי הם החיות
 של כל דבר, כמו שכתוב (תפלת שחרית):
**"ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה
 בראשית"**, ו"אין טוב אלא תורה" (פרכות ה.),
 כי הם מנהיגין את כל העולם.

אך ה'אותיות' בעצמן - הם בגלם, ואין
להם שום תנועה וחיות, ואין להם שום
 ציור.

ועל-כן יש להתורה שני פחות: **"זכה**
נעשה לו סם חיים" (יומא עב: ועין
 תענית ז.) וכו'. פי כל אחד לפי מה שהוא
 נכסף, כך הוא מציר ומפרש 'אותיות-
 התורה'. פי בהתורה כלול אחיזת טוב ורע,
 ו"צדיקים ילכו בהם, ופושעים יפשלו בהם"
 (הושע יד, י).

הינו: כל אחד לפי ה'פסופין' שלו, שמהם
נעשים 'נפשות' - על-ידי-זה עושה
'נקדות' ל'אותיות-התורה', ונצטרפו
ה'אותיות', ונתפרשו לטוב, או להפך חס-
ושלום. ולפי מה שנצטרפו, כך הם פועלים
בעולם.

ועל-כן 'אותיות-התורה', מבקשים
להצטרף מפי צדיק, שהוא מדבר
ה'פסופין-דקדשה' שלו, שעל-ידי-זה
מקבלין ה'אותיות', 'נקדות', ונצטרפו לטוב.
**וזהו: "אם הרב דומה למלאך ה'
 צבאות"** - פי הרב צריך גם-כן

שִׁיחָהּ לֹא שְׁנֵי פָחוֹת שֵׁשׁ לְהַתּוֹרָה: "סִם-
חַיִּים וְסִם" וְכוּ', בְּאִפְסָן שִׁיחָהּ אֶפְשָׁר
לְהַמְתַּקֵּרֵב אֵלָיו לְקַבֵּל פְּרָצוֹנוֹ, "צַדִּיקִים
יִלְכוּ, וּפְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ".

אם הוא משתוקק לעבודת השם יתברך -
יוכל לקבל מהרב דרך ישרה לעבד את
השם. ואם לאו, וטינא יש בלבו - יוכל גם-כן
למצא בהרב דבר שיקצץ בנטיעות, ויכפר
בכל חס־ושלום.

וְזֶה בְּחִינַת: "מְלֹאָד ה' צְבָאוֹת" - כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תְּהִלָּה טז.) עַל 'אַחֲרֵי:
"מֵאֵי הָזֵא, הָזֵא מִט"ט דְּקָא יִתְבּ וְכוּ', אָמַר
שְׁמַע מִנֵּה וְכוּ', רַבִּי עֲקִיבָא דְרִשִׁי: ה' צְבָאוֹת
שְׁמוֹ, אוֹת הוּא בְּצַבָּא שְׁלוֹ".

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָרַב שִׁיחָהּ לֹא שְׁנֵי בְּחִינּוֹת
אֵלוֹ: (א) בְּחִינּוֹת "מְלֹאָד" - הֵינּוּ
'מִט"ט'. (ב) וּבְחִינּוֹת "ה' צְבָאוֹת". וְזֶהוּ:
"דוֹמָה לְמְלֹאָד ה' צְבָאוֹת".

וְאִזִּי אֶפְשָׁר לְהַנְכַנֵּס וְנִתְקַרַּב אֵלָיו: [אז]
לְקַצֵּץ בְּנִטְיֵעוֹת עַל-יַדֵּי בְּחִינּוֹת
"מְלֹאָד", כְּמוֹ 'אַחֲרֵי' "שְׁקַצֵּץ בְּנִטְיֵעוֹת, עַל-
יַדֵּי שְׂרָאָה מִט"ט', שֶׁהוּא 'מְלֹאָד', שֶׁהוּא
יוֹשֵׁב וְכוּ', שֶׁעַל-יַדֵּי־זֶה טָעָה וְאָמַר שֶׁהוּא
רְשׁוּת בְּפִנְיֵי-עַצְמוֹ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם" (תְּהִלָּה יד:),
כִּי לֹא אוֹ לְכַנֵּס וְלִיצֵא בְּשָׁלוֹם, עַל-יַדֵּי
בְּחִינּוֹת "ה' צְבָאוֹת", כְּמוֹ רַבִּי עֲקִיבָא'.

כִּי כָּל צַדִּיק, צָרִיךְ שִׁיחָהּ לְמַדָּן בַּתּוֹרָה,
וְחֹסֵיד בְּמַעֲשֵׂי־טוֹבִים. כִּי אִם אֵינּוּ
לְמַדָּן, אָמְרוּ רַז"ל (אָבוֹת פ"ב מ"ה:): "וְלֹא עִם
הָאָרֶץ חֹסֵיד". וְלְמַדָּן בְּלִבָּד, בּוֹדְאֵי אֵינּוּ
כְּלוּם, כִּי אֶפְשָׁר לְהִיטֵי לְמַדָּן, וְדָשַׁע-גְּמוּר,
וְ"לֹא זָכָה נַעֲשֶׂה לֹא סִם מְוֹת", עַל-כֵּן צָרִיךְ
שִׁיחָהּ לְמַדָּן וְחֹסֵיד'.

וְשִׁתֵּי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ - הֵם בְּחִינּוֹת: "מְלֹאָד
ה' צְבָאוֹת".

כִּי מֵה שֶׁהוּא 'לְמַדָּן בַּתּוֹרָה', הוּא בְּחִינַת
'מְלֹאָד' שֶׁהוּא 'מִט"ט' וְכוּ' - בְּחִינּוֹת
(תְּהִלָּה י"ד): "מְשֻׁנָּה, הַמְּבַדִּיל וּמְפָרֵשׁ בֵּין
מִיִּדְדֵי־כִּיֹּן וּבֵין מִיִּדְדֵי־מְסֻאָבִין, בֵּין טָמֵא
לְטָהוֹר, אָסוּר וּמְתָר" וְכוּ'.

וְצָרִיךְ לְהַדְמוֹת לְקוֹנוֹ, לְהִיטֵי חֹסֵיד
בְּמַעֲשֵׂי־טוֹבִים, וְזֶה בְּחִינּוֹת: "ה'
צְבָאוֹת".

אֲדָּ מִי שֶׁטּוֹעָה וְסוֹבֵר: שֶׁבְּחִינּוֹת 'לְמַדָּן'
לְבַד הוּא הָעֶקֶר - הוּא בְּחִינּוֹת (תְּהִלָּה
יד:): "אַחֲרֵי שְׁקַצֵּץ בְּנִטְיֵעוֹת" - עַל-יַדֵּי
שֶׁסָּבַר: שֶׁ'מְלֹאָד מִט"ט' בְּעַצְמוֹ הוּא רְשׁוּת
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

אֲדָּ בְּאֵמַת: 'מִט"ט' בְּעַצְמוֹ, בְּלִי הַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא - אֵינּוּ כְּלוּם, וְאֵין לֹא שׁוּם
רְשׁוּת. כִּי הַתּוֹרָה בְּלֹא 'מַעֲשֵׂי־טוֹבִים' -
אֵינֶה כְּלוּם, אֲדַרְבָּא "לֹא זָכָה" כו'.

וּמִחֲמַת שְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת אֵלוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְהִיטֵי
לְהַצְדִּיק, 'לְמַדָּן' וְחֹסֵיד, וְהֵם
בְּחִינַת: "מְלֹאָד ה' צְבָאוֹת" - עַל-יַדֵּי־זֶה
נִמְצָא בְּהַצְדִּיק 'שְׁנֵי פָחוֹת' שֵׁשׁ לְהַתּוֹרָה:
"סִם-חַיִּים" וְ"סִם-מְוֹת". וְאֶפְשָׁר לְהַמְתַּקֵּרֵב
אֵלָיו: [אז] לְמַצָּא בּוֹ דָּבָר שֶׁיִּקְצֵץ בְּנִטְיֵעוֹת, אוֹ
לְכַנֵּס וְלִיצֵא בְּשָׁלוֹם.

וְזֶהוּ: "אִם הָרַב דוֹמָה לְמְלֹאָד ה'
צְבָאוֹת" - הֵינּוּ: שֶׁהוּא 'לְמַדָּן
בַּתּוֹרָה', וְעוֹבֵד אֵת הַשֵּׁם, וְעַל-יַדֵּי־זֶה הוּא
מְצִיר 'אוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה' לְטוֹב. אֲזִי: "תּוֹרָה
יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" - שִׁאוֹתִיּוֹת-הַתּוֹרָה'
מִבְּקָשִׁין לְקַבֵּל נִקְדוּת, וְלְהַצְטִיר מִפִּיו.

הֵינּוּ: עַל-יַדֵּי שֶׁפִּיּוֹ יְדַבֵּר הַשְּׁתוֹקְקוֹת'
וְהַכּוֹפִין-דְּקַדְשָׁהּ שְׁלוֹ; שֶׁעַל-יַדֵּי-

זה נגמרין ויוצאין ה'נפשות', ונעשין 'נקודות' לה'אותיות', ונצטירו ונעשין כלי לקבל טוב' - פי על-ידי ה'נקודות', נזדונו ונצטרפו ה'אותיות', כנ"ל.

וזהו: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" כנ"ל - אזי בודאי 'חסד' ו'אהבה' מתגלה, ו'השתוקקות' נתגלה, שהם ה'נקודות'. אזי: "תורה יבקשו מפיהו" - אזי 'אותיות-התורה' בעצמן מבקשים ממנו שידבר אותם, כדי שיהיה להם 'נקודות' ו'נפשות'.

יח.

(ח"א לג, ג'ז)

מי שכופה את יצרו, הינו שכופה את 'מי רע' - [אז] כשהוא מדבר עם העכו"ם או שרואה מדותיהם, אזי תקף הרע' ששוכן על ה'טוב', הינו 'אותיות-התורה', נתבטל ונופל, ו'אותיות-התורה' בולטין - אזי הוא יודע ה'תורה' שבאותו הדבר.

וזה שאמרו רז"ל (תגיגה טו: מועד-קטן יז. - על מלאכי ב, ז): "פי שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו", "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" - הינו: שכופה את יצרו - אזי הוא "דומה למלאך ה' צבאות".

כמו שכתוב בזהר (לך-לך צ. - על תהלים קג, כ): "ברכו ה' מלאכיו גברי כח" - "אלין אנון דמתגברין על יצריהון" וכו'.

פי על-ידי-זה שכופה את יצרו - אזי 'אותיות-התורה' בולטין ומצטרפין. אזי הוא בחינות (שמות כד, ז): "נעשה ונשמע" - פי עושה ובונה 'אותיות-התורה', וזוכה למשמע 'כול-התורה' מלעלא.

בודאי מזה הרב: "תורה יבקשו מפיהו" - פי בודאי יודע הוא את התורה, אפלו מ'דברים-גשמיים' הוא מלקט 'אותיות-התורה'.

וזה: "פי שפתי כהן ישמרו דעת". "כהן" - הוא בחינות 'חסד'. "ישמרו דעת" - הינו: שיתגלה על-ידי הרב הזה, ה'אהבה-שבדעת', שהוא לפי מדרגתו 'אהבה' שהוא למעלה-מהזמן, שהוא (זכרה יד, ז): "יום אחד יודע לה" וכו' (עין בפנים).

יט.

(ח"ב פט)

ה'דעת' משדך כל השדוכים! - פי כל ה'שדוכים' הם 'שני הפכים', וה'דעת' הוא המתווד בין 'שני הפכים'. על-כן כל ה'שדוכים' שבעולם - כלם נעשים על-ידי ה'בר-דעת' שיש בעולם וכו'.

והתקון לזה: שצריך שיבא להבר-דעת לשמע תורה מפיו, ועל-ידי-זה יכול למצא השדוך שלו.

וזה אותיות 'שידוך' - ראשי-תבות (מלאכי ב, ז): "פי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה". וזהו: "יבקשו מפיהו" - פי צריך לבקש התורה מ'פיו' דוקא, כדי להוציא ה'דעת' מבח א'ל הפעל כנ"ל.

ועל-כן צריך לשמע 'תורה דוקא' מפיו, אף שגם בדבורים פשוטים של ה'בר-דעת', יש בהם גם-כן 'דעת', אף-על-פי-כן צריך לשמע 'תורה דוקא' וכו' - ועל-ידי-זה יכולין למצא זונגו.

נ.

(ספר-הַמְדוּת, דַּעַת בִּג)

מִי שֶׁמָּחוּ מְבַלְבֵּל, יִהְיֶה רְגִיל בְּ"תַפְלַת חֲבֻקוֹק הַנְּבִיא" (חֲבֻקוֹק ג). גַּם 'לְמוֹד שִׁ"ד' [שִׁפְתֵי-כֶהֵן] סִגְלָה לָזֶה. גַּם אֲכִילַת הַטִּים'.

[הָרַב מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל: צִין לְפָסוֹק הַנ"ל בְּמִלְאָכִי (ב, ז): "כִּי שִׁפְתֵי כֶהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת, וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, כִּי מִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת הוּא"].

נא.

(לְקוֹטֵי-הַלְכוּת, בְּרַפְת־הַמְזוֹן וּמִים-אֲחֵרוֹנִים ג, יא)

וְעַל-כֵּן נִקְרָא הַצַּדִּיק וְהָרַב-הָאֱמֶת שְׂבִדוֹר, בְּחִינַת 'כֶּהֵן', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִלְאָכִי ב, ז): "כִּי שִׁפְתֵי כֶהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" וְכוּ' - כִּי אֲצֵל הַצַּדִּיק' שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁשֵּׁם שׁוֹרָה הָאֵהָבָה-דְּקֻדְשָׁה, בְּחִינַת 'כֶּהֵן'.

"תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ" (מִלְאָכִי ב, ו)

נב.

(ח"א ח, ד)

הוּא מְגַדֵּל רַחֲמָנוּת וְחֲנִינוּת מִהַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ - שֶׁצִּמְצַם עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת הָרוּח־חַיִּים' אֲצֵל הַצַּדִּיקִים, דְּהִינּוּ: שֶׁהֵם יִקְבְּלוּ הָרוּח־חַיִּים' מִ'הַתּוֹרָה, וְהֵם מְמַשִּׁיכִין רוּח־חַיִּים' אֶל הַחֲסֵרוֹנוֹת, וּבְזֶה מְכַפְּרִין הָעוֹוֹנוֹת.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת' וְכוּ'. וְהִינּוּ (שְׁמוֹת לז, ז): "וְאֱמֶת" - כִּי הַצַּדִּיק מְקַבֵּל הָרוּח־חַיִּים' מִ'הַתּוֹרָה'

שֶׁנִּקְרָאת (מִלְאָכִי ב, ז): "תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ".

נג.

(ח"א צב)

הַרְאָה' וְהַ'לֵב, הֵם בְּחִינּוֹת 'יַעֲקֹב' וְ'יִזְסָף'. כִּי 'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת 'אֱמֶת' - כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ג, כ): "תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב", וְ'אֱמֶת' הוּא בְּחִינַת 'תּוֹרָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִלְאָכִי ב, ז): "תּוֹרַת אֱמֶת". וּבְהַ'תּוֹרָה' יֵשׁ חֲמֻשָּׁה סְפָרִים, "כְּנֶגֶד חֲמֻשָּׁה בְּנֵפֵי רָאָה" (תְּקוּנַיִי-זֶהָר ע). וְ'יִזְסָף' הוּא בְּחִינַת 'לֵב' וְכוּ'.

נד.

(ח"ב ב, ד)

"אֱלֹקִים" (תְּהִלִּים נ, א) - זֶה בְּחִינַת 'תּוֹרָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ד, טז): "וְאֵתָה תִּהְיֶה לוֹ לְאֱלֹקִים", וְתִרְגּוּמוֹ: "לִרְב".

וְזֶהוּ: "הוּא יִהְיֶה לָךְ לִפָּה" - שֶׁבְּחִינַת 'אֱלֹקִים', בְּחִינַת 'תּוֹרָה' - הוּא מְאִיר לִפָּה, דְּהִינּוּ לְהַדְּבוֹר'.

כִּי הָרַב מוֹרָה דָּרָךְ יִשָּׁר לְתַלְמִידוֹ בְּתוֹרָתוֹ, שֶׁזֶה בְּחִינַת (יִרְמְיָה טו, יט): "אִם תּוֹצִיא יָקָר מִזֹּלָל כְּפִי תִהְיֶה".

וְהוּא בְּחִינַת 'אֱמֶת', בְּבְחִינַת (מִלְאָכִי ב, ז): "תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ".

נה.

(ח"ב פג)

"פֶּסֶח" (שְׁמוֹת יב, יא) - "הוּא פֶּה-סָח" (שַׁעֲר־הַפְּנוֹת פֶּסֶח), בְּחִינַת (מִלְאָכִי ב, ז): "תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ".

לקוטי תפלות

פרשת תולדות

תפלות בענין: להמתיק גבורות יצחק | כשזה קם זה נופל | ויצא הראשון
אדמוני | בלו באדרת שער, עשו איש שער | עקב עשו ועקב יעקב | וילך הלוך וגדל |
ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי | קלפת עשו | נתן אמת ליעקב | דמעות של עשו

ברחמיך הרבים, ו"שמרה נפשי
והצילני", מ'דינים הקשים' האלו,
הנמשכין דרך הסטרא-אחרא.

ותרחם עלי, ותהיה בעזרי, ותתן לי
דעת ושכל דקדשה, לעסק
בתורתך באמת.

באפן שאזכה להמתיק גם כל ה'דינים
הקדושים' הנמשכין דרך
הקדשה, שהם בחינות 'גבורות יצחק',
אשר כל אלו ה'דינים הקדושים' הם
לטובה. גם אותם אזכה להמתיק,
שיתהפכו לחסדים גמורים.

מכל-שכן שלא ישתלשל מהם חס-
ושלום, שום 'דינים קשים'
רחמנא-לצלך.

א [א] לקוטי-תפלות ח"א א צג

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עה, דומה על השמים)

- להמתיק 'גבורות יצחק' -

שנזכה להנצל מדינים הקשים של הסטרא-
אחרא - ונזכה לעסק בתורה, באפן שנזכה
להמתיק על-ידי-זה כל הדינים הקדושים,
'גבורות יצחק' - שיתהפכו לחסדים גמורים

ותרחם עלי ברחמיך הרבים, ברחמיך
הגדולים, ותבטל מעלי כל
מיני דינים שבעולם. ותשמרני ותצילני
תמיד, מכל ה'דינים הקשים' הנמשכין
מסטרא-דמסאבא מזהמת-הנחש.

אנא יהוה, רחמיך רבים מאד, אל
תעשה עמי כחטאי ולא תגמל
עמי כעונותי. ועשה את אשר תעשה,

רבוננו של עולם, האומר לעולמו די
יאמר לצרותי די. וירחם עלי
ברחמי המרבים, ברחמי הגדולים.

בכת הרחמים שחתרו והשיגו כל
הצדיקים האמתיים, וימתיק
ויבטל כל הדינים, מעלי, ומעל כל בני
ביתי, ומעל כל הנלויים אלי, ומעל כל
ישראל.

כי אין מי שיעמד בעדנו עתה בדור
הזה בעוקבות משיחא, באחרית
הימים האלה, בעת צרה הזאת.

כי אם כח וזכות כל השבעה רועים,
וכל הצדיקים שוכני עפר, כחם
וזכותם הגדול יגנו עלינו, וימליצו טוב
בעדנו.

ויעשו כחכמתם הגדולה, וכרחמיהם
המרבים, וימתיקו ויבטלו
מעלינו כל מיני דינים שבעולם, באפן
שנזכה מעתה להתקרב להשם יתברך
באמת.

☉ [ב] לקוטי תפלות ח"א נז ☉

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו רבי יוסי בן קסמא')

"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)

"בשעה קם זה נופל" (רש"י)

שהשם יתברך יכניע 'שער של ארם' נפילה אחר
נפילה - המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את
משיח צדקנו. ותכניע ותשבר
ותמגר ותכלה, את 'שער של ארם',
נפילה אחר נפילה, ויפלו ולא יקומו,

המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד,
"וישכן ישראל בטח בדד".

☉ [ג] לקוטי תפלות ח"ב ה ☉

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)

"בשעה קם זה נופל" (רש"י)

שנזכה לחזק ולגדל את האמונה הקדושה -
עד שיפלו ויתבטלו כל האמונות כוזביות
שבעולם, ויתוספו גרים רבים בכל עת

ותעזרנו ותזכנו, ותתן לנו כח, לחזק
ולגדל את האמונה
הקדושה, בכל עז ותעצמות.

עד אשר יפלו ויתבטלו כל האמונות
כוזביות שבעולם, כלם יכרעו
ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ותעביר
גלולים מן הארץ, והאלילים פרות
יפרתון, לתקן עולם במלכות שדי, וכל
בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל
רשעי ארץ.

ויתוספו גרים רבים בכל עת, גרי
צדק על בני ישראל עמה,
ורבים מעמי ארץ יהיו מתיידיים
ומתגירים לשמך הגדול באמת, ויאיתו
כל לעבדך, ויפירו כח מלכותך, ויהיה
נעשין גרים בכת ובפעל.

וגם אותם שלא יזכו להתגיר, יפירו
וידעו בכל מקום שהם, את יקר
תפארת גדלתך.

וידעו כל באי עולם, שיש יחיד קדמון,
יתברך ויתעלה שמו לעולמי עד
ולנצח נצחים. וישתוקקו כלם לאמונתך

הַאֲמַתִּיית, וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוּ, וַיִּבִין כָּל יִצְוֹר כִּי אַתָּה יִצְרָתוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפוֹ, יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ "וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה".

וְכֵן עָשִׂיתִי כַּמָּה פְּעָמִים, עַד אֲשֶׁר "הִשְׁתַּרְגּוּ עָלוּ עַל צְוָאֲרֵי" חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל עֲבָרוֹת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ דְעֵלְמָא כְּלָא, מִי כְמוֹךָ מְרַבָּה לְהַטִּיב, מִי כְמוֹךָ רַב לְהוֹשִׁיעַ, רַב סְלִיחוֹת וּבִעַל הַרְחָמִים.

עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ, וּסְלַח לָנוּ, וּמַחַל לָנוּ, וְכַפֵּר לָנוּ, כָּל הָעוֹנוֹת הַרְאִשׁוֹנִים שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה, וְתַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן, בְּאִפְּן שֶׁכָּל הָעוֹנוֹת הַנִּשְׁאָרִים שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה, יָשׁוּבוּ אֵלֶיךָ, וְלֹא יִקְטָרְגוּ עוֹד עָלֵינוּ כָּלֵל.

וְאַתָּה תְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתַחֲזֹר וְתַתֵּן אוֹתָם, עַל הַרְאִשׁוֹן לְעוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, שֶׁהוּא 'עֲשׂו' הוּא 'אָדוּם', אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בְּגִלוֹת אֶצְלוֹ.

אֲשֶׁר הוּא הַגֹּרֵם הַרְאִשׁוֹן לְכָל הָעוֹנוֹת הַרְאִשׁוֹנִים וְהַאֲחֵרוֹנִים, עַל-יְדֵי עֲצָם הַגְּלוֹת הַמֵּר שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר "כִּשְׁל כַח הַסֶּבֶל".

אֲשֶׁר כְּמַעַט בְּכָל יוֹם, מוֹצִיאִין הַדְּמִים מִקְּרֵב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי רְבוּי הַמַּסִּים וְאֲרִנּוּנִיּוֹת, וְהַנְּתִינּוֹת שׁוֹנוֹת, וְהַגְּזִילוֹת, וְהַשְּׁחָדִים, שֶׁמוֹצִיאִין מִעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֹאת הִיא בְּעוֹכְרָנוּ.

כִּי עַל-יְדֵי-זֶה בָּאֵנוּ לְכַמָּה וְכַמָּה עוֹנוֹת, כְּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים.

"זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחַסְדֶּיךָ כִּי מֵעוֹלָם הִמָּה. אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עוֹנוֹת

☪ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב מ"ח ☪

(על-פי שיחות-ה"ר"ן פט, לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בִּי"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים)

"וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוּנִי" (בְּרִאשִׁית כה, כה)

'אָדוּם' נִקְרָא 'רִאשׁוֹן' (פְּסָחִים ה.)

שִׁנְזָפָה שֶׁהָעוֹנוֹת הַרְאִשׁוֹנִים שֶׁל כָּל חֲבִילָה שֶׁל עֲבָרוֹת - יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל 'עֲשׂו אָדוּם' - שֶׁהוּא הַגֹּרֵם הַרְאִשׁוֹן, לְכָל הָעוֹנוֹת הַרְאִשׁוֹנִים וְהַאֲחֵרוֹנִים

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָה אוֹמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה אֶסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. אַתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה וְכַמָּה חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וּפְגָמִים גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים, שֶׁעָשִׂיתִי מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עַד אֲשֶׁר נִעְשׂוּ מֵהֶם כַּמָּה וְכַמָּה חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל עֲבָרוֹת.

וְאַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ כָּל עֲבָרָה וְעֲבָרָה, אֵיךְ נִגְרְרָה וְנִמְשְׁכָה מִהָעֲבָרָה הַרְאִשׁוֹנָה הַשִּׁיכָה אֵלֶיךָ, וְכֵן מֵעֲבָרָה לְעֲבָרָה הַסְּמוּכָה לָהּ, עַד אֲשֶׁר נִעְשִׂית חֲבִילָה שֶׁל עֲבָרוֹת.

וּבְעוֹנוֹתֵי-הַרְבִּים חֲזַרְתִּי וְעָשִׂיתִי מִחֲדָשׁ עֲבָרָה, שֶׁהִיא רִאשׁוֹנָה לְחֲבִילָה שְׁנִיָּה - כִּי עַל-יְדֵי חֲזוֹרוֹ וְנִמְשָׁכוֹ וְנִגְרָרוֹ כַּמָּה וְכַמָּה עֲבָרוֹת, וְעֲבָרוֹת מֵעֲבָרוֹת, רַחֲמָנָא-לְעֻלְיָן, עַד שֶׁחֲזַרְתָּ וְנִעְשִׂית חֲבִילָה שְׁנִיָּה שֶׁל עֲבָרוֹת.

ראשונים, מהר יקדמונו רחמיה פי דלוננו
 מאד. אתה יהוה לא תכלא רחמיה ממני,
 חסדיך ואמתך תמיד יצרוני. יהיו לרצון
 אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי
 וגואלי."

באפן שנזכה להמשיך ה'רוח-חיים'
 דקדשה, על-ידי 'מצות ציצית',
 למלאת כל החסרונות שחסר לנו
 בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש.

ותאחו בכנפות הארץ ותנער רשעים
 ממנה. ותשבר ותמגר ותכניע
 ותשפיל, את "איש צר ואויב", הוא
 "עשו איש שער", ותוציא בלעו מפיו.

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א ח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')

"כלו באדרת שער" (בראשית כה, כה)

"מלא שער, בטלית של צמר" (ר"י)

"הן עשו אחי איש שער" (בראשית כז, יא)

שנזכה להתגבר על כל השונאים, המתנגדים על
 הצדיק-אמת - ונזכה על-ידי 'מצות ציצית', להמשיך
 ה'רוח-חיים' דקדשה, ולהכניע "עשו איש שער"

☪ [ו] לקוטי-תפלות ח"ב ח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

"ויזו אחזת בעקב עשו" (בראשית כה, כו)

שנזכה להכניע 'עקב עשו הרשע, שהוא 'מזונא-
 דגופא', 'תאות-אכילה' - ולהגביר עליו 'עקב דקדשה',
 קדשת 'עקב אבינו', שהוא 'מזונא-דנשמתא'

אנא יהוה, עשה עמנו למען שמך,
 ולמען הצדיקים האמתיים,
 ותמשיך עלינו כח וגבורה מהם ברחמיה,
 לחיותינו ולאמצנו לזכות אותנו, לזכות
 בכח הצדיק-האמת, להתגבר על כל
 השונאים המתנגדים על האמת.

ובכן תרחם עלי ברחמיה הרבים
 ובחסדיך הגדולים, ותזכנו לבטל
 ולשבר 'תאות-אכילה' לגמרי באמת.
 ואזכה להכניע 'מזונא-דגופא', ולגבר
 ולחזק ולאמץ בכל עז ותעצומות 'מזונא-
 דנשמתא'.

ותשבר ותכניע, את כל הצנורות של
 הרשעים, שהם המדות-רעות
 שהתגברו עליהם, ועל-ידי-זה תשפיל
 הרשעים עדי ארץ, ולא יהיה להם שום
 כח להתגבר עלינו חס-ושלום, "ולא
 תעשינה ידיהם תושיה, יבשו ויבהלו
 מאד כל אויבי ישובו יבשו רגע".

רבנו של עולם, אתה יודע גדל
 חלישות נשמותינו, אשר נחלשו
 מאד מאד בעונותינו הרבים והעצומים
 מאד, עד אשר כל משכבנו נהפך
 בחלינו, אשר אי-אפשר להעריך ולספר
 כלל, עד אשר "כשל כח הסבל".

ותעזרנו לקים מצות ציצית כתקונה
 בשלמות. בכל פרטיה
 ודקדוקיה ותרי"ג מצות התלויים בה,
 ובכונה שלמה פראוי, ובלב טוב
 ובשמחה גדולה.

מלא רחמים בכל-עת, חוסה על נפשנו
 ורוחנו ונשמותינו, וחזקם ואמצם
 ביראתך הקדושה. ותשפיע עליהם,
 ותשקם משקיא דגנתא-דעדן.

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"א לה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לה, 'אשרי העם זרקא')

"ויגדל האיש וילך הלוח וגדל עד פי גדל מאד"
(בראשית כו, יג) - להיות הלך וגדול בעבודת-השם
שנזפה שיהיה שכלנו "הולך וגדל", ולהוסיף
חכמה ובינה ודעת, בכל יום ובכל עת

ותזכני, שלא אשתמש בשכלי בשום
דבר ועסק כלל, לא בשום
חכמה חיצונה, ולא בשום מחשבה
חיצונה כלל, כִּי-אם בהתבוננות עבודת-
השם יתברך, בקדשה ובטהרה גדולה,
באמת ובאמונה שלמה.
ויהיה שכלי "הולך וגדל", ואזכה
לקדש את שכלי תמיד, ולהוסיף
חכמה ובינה ודעת בקדשה גדולה, בכל
יום ויום, ובכל עת ועת.

ואזכה תמיד, לצאת ולעלות ממחין-
דקטנות למחין-דגדלות,
בקדשה גדולה, באמת ובאמונה כרצונה
הטוב.

ואזכה להשיג בכל פעם השגת
עבודתך באמת, במדרגה גבוהה
יותר, ובקדשה וטהרה יתרה, עד שאזכה
להיות כרצונה הטוב באמת.

❁ [ח] לקוטי-תפלות ח"א ס ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ס, 'פתח רבי שמעון')

"ויגדל האיש וילך הלוח וגדל עד פי גדל מאד"
(בראשית כו, יג) - להיות הלך וגדול בעבודת-השם
שנזפה שיהיה מחנו ושכלנו -
"הולך וגדול" בקדשה גדולה

ותזכנו לאריכת הנשימה, שנזכה
להמשיך אלינו תמיד רוח-

ותמשיך עליהם ריח טובה, ריח גן-
עדן, עד אשר כל מעשינו
הרעים כלם יתהפכו לזכיות בחסדך
הגדול, ויעלו ריח טוב לפניך.

כמו שכתוב: "נרדי נתן ריחו". ואמרו
רבותינו זכרונם-לברכה: "עזב לא
נאמר, אלא נתן".

ויקיים בנו מקרא שכתוב: "יריז מדשן
ביתך, ונחל עדניך תשקם".

ותעזרנו להכניע ולשבר ולבטל, 'עקב
דסטרא-אחרא', 'עקב של
עשו הרשע', שהוא תאות אכילה ושתייה
'מזונא-דגופא'.

ולתגביר עליו 'עקב דקדשה', שהוא
קדשת 'יעקב אבינו' עליו-
השלום, שהוא "עקב ענוה יראת יהוה".
שהוא 'מזונא-דנשמטא'.

ותהיה כל אכילתי ושתיתי, בשביל
קיום הנפש לבד, כמו שכתוב:
"צדיק אוכל לשבע נפשו".

ויתגבר ויתעלה ויתחזק ויתאמן
ה"קול קול יעקב", על
"הידים ידי עשו". ויקיים מקרא שכתוב:
"וידו אוחזת בעקב עשו".

וימשך עלינו "הנהר היוצא מעדן
להשקות את הגן", ועל-ידי-זה
נזכה להעלות ריח טוב לפניך.

חיים דקדשה, בכל עת ובכל שעה, ובכל רגע ורגע.

ותשמר את שכלנו תמיד, ונזכה להמשיך תמיד בכל עת, שמנים קדושים לשכלנו, עד שיהיה שכלנו בוער בהתבוננות גדול דקדשה. ויהיה מחנו ושכלנו "הולך וגדול", בקדשה גדולה באמת.

⊗ [ט] לקוטי תפלות ח"א פב ⊗

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"א עו, ז'יהי אחר הדברים)

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד" (בראשית כו, יג) - להיות הולך וגדול בעבודת השם שנזכה שיהיה שכלנו "הולך וגדול" - בקדשה גדולה ובזריזות גדול

ואזכה לחדש מחי בכל עת, בקדשה ובטהרה גדולה. ותעזרני ותושיעני תמיד, שאזכה ללמד וללמד בשכל צח וזך.

ואזכה להבין תמיד, במהירות גדול, בכל מקום שאלמוד, ולא אצטרך לעיין כלל. ויהיה שכלי "הולך וגדול", בקדשה גדולה, ובזריזות גדול, בצחות ובבהירות.

ואזכה להיות מהיר במלאכת שמים, ולהבין כל דבר לאשרו ולאמתו, בדברי תורת הקדושה, במהירות גדול, בלי שום בלבול כלל.

⊗ [י] לקוטי תפלות ח"א פד ⊗

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"א קנה, אריכת אפים על ידי ארץ ישראל)

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד" (בראשית כו, יג) - להיות הולך וגדול בעבודת השם שנזכה להיות "הולך וגדול" וצומח בעבודת השם, על ידי כח הגודל וכח הצומח דקדשה, הנמשך מן האמונה הקדושה

ואזכה למדת "ארץ אפים" באמת, שאזכה להאריך אפי על כל המניעות והבלבולים, לבלי להסתכל ולבלי לחוש עליהם כלל, ולא יכפת לי שום דבר כלל.

רק אזכה לעשות את שלי, בתורה ותפלה ומעשים טובים, בזריזות ובשמחה. ולא תקצר רוחי חס ושלום, משום דבר שבעולם.

ותשפיע עלי כח הגודל וכח הצומח דקדשה, הנמשך מן האמונה הקדושה, שאזכה להיות "הולך וגדול" וצומח בעבודתך, ולא יזיק לי שום דבר שבעולם. ובכל מעשה אשר אחל בעבודת יהוה, ובתורה ובמצות, בכל לבבי אעשה ואצליח.

ואזכה להזדרז בעבודתך מאד, בשמחה וחייות והתלהבות גדול דקדשה, ותחזקני ותאמצני תמיד, עד שאזכה לעבר בשלום, ולדלג ולקפץ על כל המניעות והעפובים מן הקדשה.

ואזכה מהרה להתקרב אליך באמת כרצונך הטוב. ואהיה חזק ואמיץ ותקיף בעבודתך תמיד.

☪ [יא] לקוטי-תפלות ח"ב ח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תזכרה')

"וַיַּגְדֵּל הָאִישׁ וַיִּלְךְ הַלֶּוֹךְ וַגְּדַל עַד כִּי גָדַל מְאֹד"
(בְּרֵאשִׁית כו, יג) - לְהִיּוֹת הוֹלֵךְ וַגְּדוֹל בְּעַבְדַּת-הַשֵּׁם
שְׂנוּזָכָה שְׂיִהְיֶה שְׂכָלְנוּ "הוֹלֵךְ וַגְּדוֹל"
בְּכָל-עֵת, בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוּלָּה

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלֵנִי תָמִיד מִמַּחֲזִין-
דְּקִטְנוּת, וְתִשְׁפִיעַ וְתִמְשִׁיךְ
עָלַי תָּמִיד מוֹחֲזִין-דְּגְדוּלוֹת. וַיְהִי שְׂכָלִי
"הוֹלֵךְ וַגְּדוֹל" בְּכָל-עֵת, בְּקִדְשָׁה
וּבִטְהָרָה גְּדוּלָּה.

☪ [יב] לקוטי-תפלות ח"ב לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

"וַיַּגְדֵּל הָאִישׁ וַיִּלְךְ הַלֶּוֹךְ וַגְּדַל עַד כִּי גָדַל מְאֹד"
(בְּרֵאשִׁית כו, יג) - לְהִיּוֹת הוֹלֵךְ וַגְּדוֹל בְּעַבְדַּת-הַשֵּׁם
שְׂנוּזָכָה שְׂיִהְיֶה מוֹחֲזֵנוּ וְשְׂכָלְנוּ "הוֹלֵךְ וַגְּדוֹל" -
בְּתוֹרָה וְעַבְדַּת-הַשֵּׁם וְהַשְּׂגַת-אֱלֻקוֹת

עַל-כֵּן חָמַל עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּחִמְלַתְךָ הַגְּדוּלָּה, וַעֲשֵׂה מֵה
שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּחִסְדֶּיךָ הָרַבִּים, לְהִתְקַרֵּב
לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים, וְלִרְאוֹת עֲצָמָנוּ עִמָּהֶם
"פָּנִים אֶל פָּנִים", וְלִהְפָּלֵל בְּקִדְשָׁתָם
הַנּוֹרָאָה.

וַיְהִי נִמְשָׁךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁתָם וּפְרִישָׁתָם,
עַד שְׂנוּזָכָה לְהִיּוֹת קְדוּשִׁים
וּטְהוּרִים בְּקִדְשַׁת-הַבְּרִית כְּמוֹתָם. וְנִזְכָּה
לְקַבֵּל מֵהֶם הַתְּנוּצָצוֹת-הַמַּחֲזִין בְּקִדְשָׁה
גְּדוּלָּה, וַיְהִי מוֹחֲזֵנוּ וְשְׂכָלְנוּ "הוֹלֵךְ
וַגְּדוֹל" בְּתוֹרַתְךָ וּבְעַבְדוּתְךָ, וּבְהַשְּׂגַת
אֱלֹהוּתְךָ בְּאֵמֶת.

☪ [יג] לקוטי-תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"וַעֲשֵׂה לִי מְטַעְמִים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי" (בְּרֵאשִׁית כז, ד)
"מִפְּקוּדֵיךָ דְּעֵשָׂה" (תְּקוּנַי-זֵהר נא. נב. נה.)
שְׂנוּזָכָה לְעֵשׂוֹת לְהַשִּׁים-יְתַבָּרֵךְ 'מְטַעְמִים
טוֹבִים' כַּאֲשֶׁר אָהַבְתָּ, מִמְצוֹת-עֵשָׂה

וְנִזְכָּה לְהַרְבוֹת בְּמִצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים-
טוֹבִים בְּכָל הַשָּׁנָה, עַד שְׂנוּזָכָה
שֶׁתִּטַּעַם בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, טַעַם מִצּוֹתֵינוּ
וּמַעֲשֵׂינוּ הַטוֹבִים. וְתוֹכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְתַקֵּן
וְלַעֲשׂוֹת לָךְ "מְטַעְמִים טוֹבִים כַּאֲשֶׁר
אָהַבְתָּ", "מִפְּקוּדֵיךָ דְּעֵשָׂה".

וְתַתְּיָה יָדְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׂבִים,
וְתַחֲזִירֵנוּ וְתַקְבְּלֵנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׂלֵמָה לְפָנֶיךָ.

☪ [יד] לקוטי-תפלות ח"ב מב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פג, 'על-ידי תקונן-הברית')

"וַעֲשֵׂה לִי מְטַעְמִים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי" (בְּרֵאשִׁית כז, ד)
"מִפְּקוּדֵיךָ דְּעֵשָׂה" (תְּקוּנַי-זֵהר נא. נב. נה.)

שֶׁהַשִּׁים-יְתַבָּרֵךְ יִזְכֹּר כָּל ה' שְׂפִיכוֹת-דְּדָמַי' שְׂנוּשְׂפָכוּ
בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָל־וּבִפְרֹט - וְעַל-יְדֵי-זֶה יִטַּעַם
ה' מְטַעְמִים' הַקְּדוּשִׁים שֶׁל כָּל ה' מְצוֹת-עֵשָׂה'

וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּזְכֹּר אֶת כָּל הַדָּמִים
שֶׁנִּשְׂפָּכוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָל־
וּבִפְרֹט.

הֵן 'שְׂפִיכוֹת-דְּדָמַי' מִמַּשׁ, שֶׁכָּבַר נִשְׁפָּךְ
דָּם יִשְׂרָאֵל הָרַבָּה הָרַבָּה מְאֹד מִיּוֹם
הַחֲרָבָן עַד הַנְּהָ, "שֶׁפָּכוּ דָּמָם כַּמִּים
סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְאִין קוּבַר".

הֵן 'שְׂפִיכוֹת-דְּדָמַי' עַל-יְדֵי בּוֹשׁוֹת
וְחַרְפוֹת שֶׁסָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל דוֹר.

☪ [טז] לקוטי-תפלות ח"ב עט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנא, דע שעל-ידי מלחמות)

"תתן אמת ליעקב" (מיכה ז, ב)

שנזכה בשלמות, ל'מדת האמת'
של 'יעקב אבינו' עליו-השלוש

ותעזרנו ברחמיך הרבים, שנזכה
להכליל במדתו של יעקב
אבינו עליו-השלוש שהיה מדתו אמת,
ונזכה ל'מדת אמת' בשלמות.

ותזכנו לעשות כל המצות "לפני יהוה
אלהינו כאשר צונו", עם כל
פרטיהם ודקדוקיהם, לשמך לבד באמת,
בלי שום פניה, ובלי שום מחשבה-זרה
בשביל בני-אדם חסו-שלוש.

ונזכה להיות 'הצנע לכת' באמת,
לדקדק בכל המצות בינינו לבין
קוננו, לעשותם בתכלית השלמות לשמך
לבד באמת לאמתו.

ותעזרנו להתדבק ולהכליל בצדיקים
אמתיים ובאנשים כשרים
"אנשי אמת".

ויקיים בנו מקרא שכתוב: "וצדקה
תהיה לנו, כי נשמר לעשות את
כל המצוה הזאת לפני יהוה אלהינו
כאשר צונו. ונאמר: "וזרחה לכם יראי
שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה".
ונאמר: "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם,
אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם".

ובפרט 'שפיכות-דמים' הרבה של כל
הקדושים והצדיקים שנשפך
מהם דמם כמים.

וכל אלו הדמים - יהיו במקום 'תקון
השחיטה' לה' מטעמים של
המצות, שלא יהיו בבחינת 'אבר מן
החי', רק יהיו נתרין באכילה על-ידי
'שפיכות-דמים' האלה.

ועל-ידי-זה תטעם את ה' מטעמים
הקדושים' של כל
המצות עשה' שתקנו לפניך כל
הצדיקים שבכל דור וכל ישראל בכלל.

ועל-ידי-זה יתעורר אהבתך על עמך
ישראל, ואהבתך אל
תסיר ממנו לעולמים, ותכסה על כל
הדמים באהבה הקדושה הזאת, ועל-ידי-
זה יתכסו כל פשעינו ממילא.

☪ [טז] לקוטי-תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

- הצילני מקלפת עטו הרשע -

שנזכה ל'תקון המשפט'; ואלא
יעלה לנו במח, 'קלפת עטו הרשע'

ותעזרנו ותזכנו לתקן את ה'משפט',
בקדשה ובטהרה גדולה,
בתכלית התקון בשלמות.

ותהיה עמנו תמיד. ותשמרנו ותעזרנו
ותושיענו שלא נפגם את
התפלין והמחין שלנו, ולא יעלה אל
המח, לחות ושמנוניות רעות, שהם
בחינת 'טפת עשו וישמעאל'.

דְּמַעוֹת רַבִּים רוֹתְחִים וּבוֹעָרִים כָּאֵשׁ
לוֹהֵט, שָׁבְכוּ כָּל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים
לְפָנֶיךָ מִימֹת עוֹלָם, אֲשֶׁר נִתְחַבְּרוּ סְפָרִים
קְדוּשִׁים רַבִּים מִחֲדוּשֵׁי-תוֹרָתְךָ שֶׁחִדְּשׁוּ,
עַל-יְדֵי דְמַעוֹת שָׁבְכוּ לְפָנֶיךָ קֹדֶם שֶׁחִדְּשׁוּ
בַתּוֹרָה.

זָכַר וְהִבֵּט וְרַחֵם עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
אֲהַבְתָּ, שִׁיעַמְדוּ אֵלָיו הַדְּמַעוֹת
הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים, כִּנְגֵד כַּחַ
הַדְּמַעוֹת הָרַעוֹת שֶׁל 'עֲשׂו הָרָשָׁע', אֲשֶׁר
כָּבַר סָבְלוּ יִשְׂרָאֵל צָרוֹת רַבּוֹת דֵּי וְהוֹתֵר
עַל-יְדֵי שְׁלֹשׁ דְּמַעוֹת שָׁלוֹ.

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, אָבִינוּ אָב הַרְחֲמֵן,
הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה, וְקַבֵּל
כִּנְגֵדְךָ אֶלְפֵי אֲלָפִים וְרַבִּי רַבְבוֹת דְּמַעוֹת
שְׁלִישׁ, שֶׁשָּׁפְכוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ מִיּוֹם
הַיּוֹתֵם עַד הַנְּהָ. וּבִפְרֹט מִיּוֹם חֲרַבְּן בֵּיתְךָ
עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וּבִפְרֹט הַדְּמַעוֹת הַקְּדוּשִׁים
שֶׁל הַצְּדִיקִים אֲמַתִּיִּים, שֶׁנִּתְחַבְּרוּ סְפָרִים
קְדוּשִׁים עַל-יָדְךָ.

מָלֵא רַחֲמִים, גְּבוּר וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, תֵּן
כַּח לְהַדְּמַעוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה,
שִׁיעַמְדוּ אֵלָיו הַדְּמַעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל
הַצְּדִיקִים, כִּנְגֵד הַדְּמַעוֹת שֶׁל 'עֲשׂו
הָרָשָׁע', לְבַטֵּל עַל-יְדֵי-זֶה כָּל מִיּוֹנֵי גְזֵרוֹת
קְשׁוֹת וְרַעוֹת שֶׁל הָעַמִּים.

הֵן אוֹתָם שֶׁכָּבַר נִגְזְרוּ, הֵן אוֹתָם
שֶׁרוּצִים לְגֹזֵר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם. כָּלֵם
תַּעֲקֹר וְתִשָּׁבֵר וְתִמְגָּר וְתִבְטֵל, בְּכַח
הַדְּמַעוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה שֶׁל הַצְּדִיקִים-
הָאֲמַתִּיִּים.

❁ [יז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב כה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ל, 'כשבא ספר חדש')

"וַיֵּשֶׁא עֲשׂו קִלּוֹ וַיִּבֶךְ" (בראשית כז, לח)

שִׁנְזָפָה שִׁבַּח הַדְּמַעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים
אֲמַתִּיִּים, יַעֲמְדוּ כִּנְגֵד כַּח הַדְּמַעוֹת הָרַעוֹת שֶׁל עֲשׂו
הָרָשָׁע - וַיַּעֲמְדוּ כִּנְגֵד גְזֵרוֹת הָעַפּוֹ"ם וַיִּבְטְלוּ אוֹתָם

וּבִבְּן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֵא רַחֲמִים,
אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

שְׁבַח הַדְּמַעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים
אֲמַתִּיִּים, שָׁבְכוּ הַרְבֵּה וְשָׁפְכוּ
דְּמַעוֹת רַבּוֹת לְפָנֶיךָ כַּמִּים, עַד שֶׁזָּכּוּ
שֶׁנִּתְגַּלוּ לָהֶם חֲדוּשֵׁי-תוֹרָה הַרְבֵּה עַל-יְדֵי
דְמַעוֹתֵיהֶם.

עַד אֲשֶׁר חִבְּרוּ סְפָרִים שְׁלָמִים קְדוּשִׁים
וּטְהוּרִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים,
מִחֲדוּשֵׁי-תוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה שֶׁחִדְּשׁוּ עַל-
יְדֵי בְכִיָּה בְּדְמַעוֹת שְׁלִישׁ.

רַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וְתַעֲוֹרֵר כַּח הַדְּמַעוֹת הַקְּדוּשִׁים
הָאֲמַתִּיִּים הָאֵלֶּה - שִׁיעַמְדוּ כִּנְגֵד גְזֵרוֹת
הָעַפּוֹ"ם, וַיִּבְטְלוּ אוֹתָם.

אָנָּה אֲדוֹן יְחִיד, מְלֵא רַחֲמִים, גּוֹאֵל
יִשְׂרָאֵל וְקְדוּשׁוֹ, עֲזֵרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ
אֶתְּהָ הוּא מַעוֹלָם, מְגַן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם
וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

יְהַמּוּ וַיִּכְמְרוּ הַמּוֹן מַעֲיָךְ וְרַחֲמֶיךָ עַל
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ, בְּעֵת
צָרָה הַזֹּאת, בְּעוֹקְבָא דְמְשִׁיחָא.

וְתַקִּיץ וְתַעֲוֹרֵר, זְכוֹת וְכַח הַדְּמַעוֹת
הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה,

וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנו לְעֶסֶק תָּמִיד בְּסִפְרֵי
הַצְּדִיקִים הָאֱמֹתָיִם, וְלִהְיוֹת
בָּהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה, וְנִזְכָּה לְהִבִּין וְלִהְשָׁכִיל
אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתָם הַקְּדוֹשָׁה, וְלִקְיָם
דְּבָרֵיהֶם בְּאֵמֶת. וְיִתְפָּשְׁטוּ סִפְרֵיהֶם
בְּעוֹלָם, וְיִפּוּצוּ מֵעִנּוּתֵיהֶם חוּצָה.

בְּאֵפֶן שִׁתְּעוֹרְרוּ בְּכָל פַּעַם כַּח
דְּמַעוֹתֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים שְׁעַל-
יְדֵיהֶם נִתְחַבְּרוּ סִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים,
וַיִּבְטְלוּ וַיִּשְׁכְּרוּ וַיַּעֲקְרוּ כָּל הָעֲצוֹת רָעוֹת
וְכָל הַגְּזֵרוֹת שֶׁל הָעֶכָּו"ם, וְכָל הַקָּמִים
עָלֵינוּ לְרַעַה מְהֵרָה תִּפְרַעְתֶּם וְתִקְלָקֵל
מִחֲשַׁבְתֶּם.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיָנְךָ,
עֲשֵׂה לְמַעַן קְדְשִׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
תּוֹרָתְךָ. כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, כִּי אִם
עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, וְעַל כַּח וְזִכּוֹת
אֲבוֹתֵינוּ הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים.

אֲבִינוּ מִלְכָּנוּ, בְּטַל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת
קָשׁוֹת וְרָעוֹת. אֲבִינוּ מִלְכָּנוּ הַפֶּר
עֲצַת אוֹיְבֵינוּ. "אֵל תִּתֵּן לְחַיִּת נֶפֶשׁ תּוֹרָךְ,
חַיִּת עֲנִיָּיִךְ אֵל תִּשְׁכַּח לְנִצָּח. כִּי שָׁחָה
לְעַפְרָן נֶפְשׁוֹ, דְּבָקָה לְאָרֶץ בְּטַנְנוּ. קוּמָה
עֲזָרְתָה לָנוּ, וּפָדַנּוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ."

